

མེད་ཀྱི།

ཉེན་འབྲེལ་བསྟོན་བའི་བཀའ་བློན།

འབྲིན་ཨིག་གཞན།

སེར་བྱེས་མཁན་ལྷན་ལྷོ་བཟང་ཚེ་རིང་།

སེར་བྱེས་ཨིག་གཞན་ཚེ་ན་ཨོ་འི་ཚུལ་ལྷོ་ག་ཁང་།

མེད་ཀྱི།

༄༅། ཁྱིམ་འབྲེལ་བསྐྱོད་པའི་བཀའ་བྲིད་

བཞུགས་སོ། །

ཁྲིད་ཡིག་གཞན། །

ལྷོ་མི་ཨང་།

༡༩༥

ལྷོ་མི་ཨང་།

༡

སེར་གྲེས་མཁན་ལྷོ་མི་ཨང་ཆེ་མིང་།

༡༩༩༩ - ༡༩༩༩

དེབ་ཡན།

TBI202003

དེབ་གསལ་ཚོམ་སྒྲིག་པའི་བར་ཚུ་སོར་བཞག་བྱས་ཡོད།
སེར་གྲེས་རིག་མཛོད་ཚོམ་སྒྲིག་ཁང་གིས་སློབ་རྒྱལ་འཕུལ་དེབ་ཏུ་བཏོན།
སེར་གྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འབྲེམས་སྐྱེལ་བྱས།
༢༠༡༩ ལོའི་ཟླ་བ་གསུམ་པར་ཚོམ་སྒྲིག་བྱས།

དེབ་ཚད། 15x21

ཡིག་ཚད། 14

ཡིག་གྲངས། 112,818

ར་ཚོའི་བླ་ཚེགས་ཀྱི་ཁ་བྱང་།

www.serajeyrigzodchenmo.org

ར་ཚོའི་ཡིག་སྐྱམ།

serajeyrigzodchenmo@gmail.com

གསལ་བཞག།

འཕུལ་དེབ་འདི་ནི་དེབ་ཏུ་གསལ་བའི་ཡིག་འབེབ་ཚོམ་སྒྲིག་པ་བརྒྱུད་འདི་ག་ཚོམ་སྒྲིག་ཁང་ཏུ་འབྱོར་
བའི་མ་དཔེ་སོར་བཞག་གིས་འཕུལ་དེབ་ཏུ་ཚོམ་སྒྲིག་བྱས་པ་མ་གཏོགས་ལྷུས་དག་སོགས་བཏང་མེད།

དོ་སློབ་མདོར་བསྟུན།

སེར་གྲེས་མཁན་རབས་བདུན་ཅུ་པ་རྗེ་བཙུན་ཚོ་བཟང་ཆེ་རིང་མཚོག་ནི། ༡༤༩ མེར་བོད་དུ་སྐྱེ་བའུངས། དགྲུང་ལོ་ལྗེ་སྟེང་ཚོས་སློབ་ཞུགས།

དགྲུང་ལོ་བཙུན་གཉིས་ནས་གཞུང་ཆེན་སྐབས་གཉེར་གྱི་དབུ་བཟུང་། དགྲུང་ལོ་བཙུན་སྐབས་སེར་གྲེས་བླ་ཚང་དུ་ཚོས་ཞུགས་དང་གཞུང་ཆེན་གསན་གཟེགས་གནང་། གཞིས་དགོན་དུ་དགེ་བསྐྱོས་དང་ལོ་གསུམ་ལ་དཔེ་བྲིད་གནང་།

༡༤༡༤ ལོར་བཙོན་ཁང་དུ་བཞུགས་དགོས་བྱུང་སྟེ་ལོ་བདུན་དང་བཙོན་གྲོལ་ཐོབ་ནས་གྲུང་སྐྱེང་ལ་ཚད་མེད་གྲུངས། ༡༤༢༤ ལོར་སྐྱེ་སློབ་ཚོས་གཏོང་གིས་གྲེས་སུ་ཕེབས་ཤིང་། ༢༡ མེར་ལྷ་རམས་ཨང་དང་པོའི་མཚན་གནས་བཞེས།

༢༩ ལོར་ཚོགས་ཆེན་དང་བླ་ཚང་གི་དགེ་བསྐྱོས་ལོ་གཉིས་གནང་། ༤༢ ལོར་སེར་གྲེས་བླ་ཚང་གི་མཁན་ཁྱིམ་བཞུགས་ཏེ་ཚོས་སྲིད་གཉིས་ནས་ཡར་རྒྱས་དང་གོང་འཕེལ་བཏང་།

རྒྱན་དུ་དོན་གཉེར་ཅན་མང་པོར་དཔེ་བྲིད་སོགས་གནང་སྟེ་སྤྱི་ ༣༠༡༤ ལོར་དགོངས་པ་ཚོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་རྒྱལ་མཛད་།

དཀར་ཆག

དོ་སློང་མདོར་བསྟུན། 1
རྟོག་འཕྲུལ་བསྟོད་པའི་བཀའ་ཁྲིད་བཞུགས་སོ། | 1
པར་བྱང་སློན་ཚིག། 103

༡༡། །རྟོག་འབྲེལ་བསྟོན་པའི་བཀའ་ཁྲིད་
བརྒྱགས་སོ། །

བཀའ་ཁྲིད་གནང་མཁན། སེར་བྲེས་མཁན་བྱུང་སློབ་ཐུང་ཚེ་རིང་།

ཡིག་འབྲེལ་ཚོམ་སྒྲིག་པ། བྱམས་བ་ཚེས་དབང་།

༡༡། །རྟེན་འབྲེལ་བསྟོན་པའི་བཀའ་ཁྲིད་བཞུགས་སོ། །

༡༡། །སྤྱིར་བཏང་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་རང་སྐོག་མར་ང་རང་ཚོ་གདུལ་བུ་སྤྱོད་མོང་པའི་
སྤང་འོ་ལ་བསྐྱབ་པ་སྐོབ་གཉེར་མཐར་ཕྱིན་པ་གནང་ནའང་། །ལྟ་བུ་རང་བཞིན་གྱི་ཤུག་
བས་སྟོང་པ་དང་། དེའི་སྟེང་ནས་བུ་བྱེད་གྱི་རྣམ་གཞག་འབྲེལ་པའི་གནས་ཚུལ་ལ་
སྤྱགས་སྐོ་མ་བདེ་བ་ཡོང་གིན་ཡོད། དེ་འབྲེལ་ཡིན་ཅང་ཁོ་རང་གི་སྤྱོད་མའི་གཙོ་བོ་རྗེ་
བཙུན་པེད་མདའ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཀྱང་། །ཁོང་གིས་དབུ་མའི་ལྟ་བུའི་སྐོག་ལ་འོ་སྐོག་གི་
དགོངས་དོན་ཆ་ཚང་གསུངས་ཨེ་ཡོད་སྟེ། །གཙོ་བོ་གསུང་མཁའ་ནི་རྗེ་བཙུན་འཇམ་
པའི་དབུངས་གྱིས་མི་དང་མི་འབྲེལ་བ་ལྟར་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་དབུ་མའི་ལྟ་བུའི་སྐོར་གྱི་
གནས་ཚུལ་གསུང་གིན་ཡོད་ཀྱང་། །སྤྱོད་མོང་གདུལ་བུའི་སྤང་འོར་སྤྱགས་ལ་མ་
མཁེན་པའི་ཚུལ་དང་། །གོ་བདེ་བོ་ཡོང་གིན་མེད། །རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་གོ་ཡི་མི་འདུག་
གསུངས། །མཐར་མར་འཇམ་པའི་དབུངས་གྱིས། །ཁྲིད་རང་གིས་ཟིན་གྱིས་སྐོར་བ་ཞོག་
གསུངས། །ཁོ་རང་གི་དགོངས་པ་ལ་དབུ་མའི་ལྟ་བུའི་སྟེང་དུ་བུ་བྱེད་གྱི་རྣམ་གཞག་
འབྲེལ་པའི་གནས་ཚུལ་དེའི་སྐོག་ལ་དབྱིས་ཕྱིན་པར་རྟོགས་མ་སྤུབ་ན་མཐར་ཡག་པོ་
མེད་པར་མཁེན་ནས་རྒྱ་གར་ལ་སེབས་རྒྱུའི་དགོངས་བཞེས་ཡོད་ཅང་། །འཁོར་རྣམ་
བརྒྱུད་དང་མཉམ་དུ་སྟོ་ཁ་བརྒྱུད་ནས་རྒྱ་གར་ལ་ཐོན་པ་རེད། །དེའི་ནང་དུ་དབུངས་པ་

དང་། གཙང་བ། ཁམས་པ་བཅས་ཀྱང་ཡོད། ལྷོ་བྲག་ནམ་མཁམ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་སྐུ་
 མདུན་ལ་མཇམ་ནས་རྒྱ་གར་ལ་ཕེབས་རྒྱ་བྲས་པ་རེད། ལྷོ་བྲག་ཁོང་ནི་བྲག་ན་རྫོ་
 རྗེའི་རྣམ་སྐྱེལ་དང་། མངོན་ཤེས་ཅན་གྱི་རྗེ་མའི་སྐྱེལ་གཙོ་བོའི་གྲས་ཤིག་ཡིན། རྗེ་
 རིན་པོ་ཆེ་རྒྱང་གྲགས་གཅིག་ཅུ་གྱི་སར་ཕེབས་པ་ན་ཁོང་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་བྱི་མ་
 ཚོར་ནས་འཁོར་རྣམས་ལ་སློབ་བཟང་གྲགས་པ་ཡོང་གིན་ཡོད་ས་རེད་གསུངས། ཁོང་
 གཉིས་པན་ཚུན་ཚོས་གྱི་བཀའ་མོལ་གསུངས་ནས་འབྲེལ་བ་བྱུང་། མཐའ་མར་ཁོང་ལ་
 རྒྱ་གར་ལ་འགོ་རྒྱུའི་དགོངས་པ་ཡོད་སྐོར་ཞུས་པ་ན། ལྷོ་བྲག་ནམ་མཁམ་རྒྱལ་མཚན་
 གྱིས་ཁྱེད་རང་རྒྱ་གར་ལ་ཕེབས་ན་རྗེ་རྗེ་གདན་གྱི་མཁམ་པོར་གྱུར་ནས་བསམ་གྱིས་
 མི་ཁྲུབ་པ་ཡོང་རྒྱུ་རེད་འདུག །འོན་ཀྱང་ཁྱེད་གྱི་སློབ་མ་རྣམས་ནི་བྱང་སེམས་སློབ་
 ལམ་པ་ཤི་སྟག་ཡིན་ན་ཡང་རྒྱ་གར་དུ་ཚོ་བའི་རྒྱུན་གྱིས་སྐྱེ་ཆེ་ཐེན་པ་མི་འདུག་
 གསུངས། མཐའ་མར་རྒྱ་གར་ལ་ཕེབས་རྒྱུའི་བསམ་སློབ་དེ་དོར་ནས་འོལ་ཁ་ཚོས་གྲིང་
 དུ་ཐོག་མར་བསགས་སྐྱུངས་གནང་། རོ་གཡའ་ལེབ་གྱི་སྟེང་དུ་མརྒྱལ་བསགས་པས་
 བྲག་ལ་མ་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་སོགས་ཚོགས་བསགས་སླིབ་སྐྱུང་གནང་། དེ་ནས་དགོང་
 མོ་གཅིག་གི་མཚན་མནལ་ལ་རྒྱ་གར་གྱི་བཏུ་བྲུབ་འགའ་ཤས་དང་། དེའི་ནང་ནས་སྐུ་
 གཟུགས་སློབས་ཆེ་བ་སངས་རྒྱུས་བསྐྱུངས་རེད་འདུག་སྟེ་མ་ཞིག་གིས་རྒྱ་དཔེ་
 ཞིག་སྐྱེལ་བའི་གཟིགས་སྐྱུང་བྱུང་། མཇུག་ཏུ་འབྲེལ་བ་བྱས་སྐྱེ་ལི་ཏུ་དང་། གཙོ་བོ་
 དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པའི་གཞུང་གཟིགས་པའི་རྒྱུན་བྲས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་
 སློབ་པའི་སྟེང་ནས་བྱ་བྱེད་གྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་པའི་ལྟ་བའི་གནས་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་
 འོག་པ་རེས་པ་བྱུང་ནས་མཚན་སྟན་གྱིས་ཁྲུབ་པ་བྱུང་བ་རེད།

སྤྱིར་བཏང་རང་ཉིད་ལ་གཞུང་འདི་འཆད་པའི་སྤོབས་པ་གང་ཡང་མེད། གང་
 ཡིན་ཟེར་ན། འདི་ཚོའི་ཐད་ལ་བསམ་སྒྲོག་ཏེ་སྤྱི་ཡིན་གྱི་འདོད་བཤད་། ལྷ་ཁྲུག་
 བརྟམ་ཡས་ལ་ལྷ་ཁྲུག་མ་གཏོགས་ཇེས་པ་རྟེན་པ་ནི་དཀའ་ལས་ཁག་པོ་ཆགས་འདུག
 འོན་ཀྱང་དགེ་སྤྲུག་ཚོས་དེ་ལྟར་བྱུང་ན་ལེགས་པའི་སྤྱི་ལ་ཐེངས་འགའ་བྱས་པ་དང་།
 ང་རང་ཡང་ལོ་ཡར་ལ་སྤོབས་པ་དང་། ང་དང་ང་འདྲ་བ་ལ་སྐྱོན་བྱ་སྐྱོན་སྐྱོན་པས་དེ་
 ལྟར་ལྷ་རྒྱ་ལྷ་ཡིན། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་གང་གསུངས་པའི་དོན་དེ་རང་གི་སྤོབས་འཁོར་ཚོད་
 ཅིག་གི་སྟེང་ནས་ལྷ་རྒྱ་ཡིན། འགྲེལ་བ་བཞུགས་ལ་ལྷ་རྒྱ་མ་བྱུང་ཞིང་། ཉེ་ཆར་རྒྱན་ལས་
 རིམ་པའི་འགྲེལ་བ་ས་བཅད་ཅན་ཞིག་འདུག་པ་འབྲུག་ཅམ་བཟུགས་པ་ཡིན། སྤྱིར་
 བཏང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟེང་དུ་བྱ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ཚུལ་དང་། ཉེན་
 འབྱུང་དང་སྟོང་བ་གཉིས་གཅིག་གྲོགས་གཅིག་ལ་སོང་བའི་ལྷ་རྒྱལ་འདི་ནི་དཀའ་
 ལས་ཁག་པོ་ཞེས་བཤད་པ་ནི། སྟོན་གྱི་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པ་དབྱེ་མ་རང་རྒྱུད་པ་
 ལེགས་ལྷན་འབྱེད་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱང་དེའི་ཐད་ལ་འོངས་ནས་དབྱེ་མ་རང་
 རྒྱུད་པ་དང་ཐལ་འབྱུར་པའི་འདོད་ཚུལ་ཁག་ཁག་ལ་སོང་ཡོད། དེ་ཡོང་བ་ནི་ལྷ་བ་
 འདི་གཏིང་ཟབ་པོ་དང་འཁྲུགས་པོ་ཡོད་པས་ཡིན། དེ་འདྲ་ཞིག་གི་ཐོག་ལ་ཁོ་བོས་
 བཤད་པ་བྱས་ནའང་པལ་ཆེ་བ་མི་འགྲིག་པ་ཡོང་རྒྱ་རེད་མོད་ལྷན་རྒྱས་ཚོས་དེའི་
 ཐོག་ལ་དགོངས་པ་བཞེས་རྒྱ།

གཞུང་དངོས་གཞི་ནི་ཅ་བ་ལས།

གང་ཞིག་གཟིགས་ཤིང་གསུངས་པ་ཡི། །

མཁུན་དང་སྟོན་པ་སྐྱོན་མེད། །

རྒྱལ་བ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང། །

གཟིགས་ཤིང་འདོམས་བ་དེ་ལ་འདུང། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ།

རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བའི་སྟོང་བ་མངོན་སུམ་དུ་མཐར་ཕྱིན་བ་དེས་མཁས་
བའི་དབུས་སུ་རང་དབང་དུ་སེལ་རྟེན་སྐྱེས་ལྷ་བྱས་ཞུས་པ་མེད་བར་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་
བར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་དེ་རང་དབང་མེད་བར་
གསུངས་པའི་སྟོན་བ་སྐྱབ་མེད་བ་བསྟན་པ་ཡིན། གང་ཞེག་གཟིགས་ཤིང་གསུངས་བ་
ཡིས། ཞེས་བ་འདི་དང་། འོག་ནས་དེ་སྤྱིར་རང་བཞིན་རྣམ་པའི་ཞེས། །སེལ་རྟེན་སྐྱེས་
ཡང་ཡང་དུ། །མཁས་བའི་ཚོགས་སུ་ལེགས་གསུངས་པ། །ཞེས་བ་གཉིས་དོན་གཅིག་
ཡིན།

སྟོང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྟེན་འབྱུང་སྐྱེད་བ་དེའི་སྟེང་ནས་ཚོས་ཐམས་ཅད་
རང་བཞིན་མེད་བར་མཁམ་བས་ལ་མཁམ་བ་སྐྱབ་མེད་བ་དང་། སྤྱིར་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་བར་སྐྱབ་བ་ན་མཁས་བ་སོ་སོའི་རྩལ་མི་འདྲ་བ་སྐྱ་ཚོགས་ཡོད་
ཀྱང་རྟེན་འབྱུང་གི་སྟེང་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྟོང་བ་སྐྱབ་བ་ནི་འགྲན་སྐྱེད་
བ་ཡིན། དེ་ལྷ་བྱའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྐྱབ་བ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་
བའི་རྒྱ་མཚན་སྐྱབ་མེད་བ་དུ་གཟིགས་ཤིང་གསུངས་པའི་འདོམས་བར་མཚན་
བ་དེ་ལ་འདུང་བ་ཡིན། ཞེས་བ་ཡིན། ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་སོ་འདི་ནི་རྟེན་འབྲེལ་བསྟོན་
བའི་སྟོན་བ་ལ་མཚོན་བར་བརྗོད་བའི་མཚོན་བརྗོད་ལ་བཞག་ནའང་འགྲིག་ ཡང་ན་
ལུས་མངོན་བསྟན་དང་ལུས་རྣམ་གཞག་ལ་བཞག་ནའང་མི་འགྲིག་བ་མེད།

འཛིག་རྟེན་རྒྱུད་པ་རི་སྟེང་པ།

དེ་ཡི་རྩ་བ་མ་རིག་སྟེ།

ཞེས་གསུངས་ཏེ།

འཛིག་རྟེན་ནི་འཁོར་བ་ལ་གོ་དགོས། སྤྱིར་བཏང་འཁོར་བའི་གནས་ནི་མཐོ་
སྤྱིད་ཅེ་ནས་མར་མནར་མེད་གྱི་བར་ལ་སྡོད་པའི་གནས་དང་འབྲ་བ་དེ་ཡི་ན། དེར་
ལས་དང་ཉོན་མོངས་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བའི་གནས་དེ་ལ་འཁོར་བའི་འཁོར་བ་པ་
རྣམས་ལ་དུས་རྟུག་རྟུག་ག་འཆི་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། འཁོར་འདས་གྱི་རྒྱུད་པ་གང་
དང་གང་གིས་མནར་བ་དེ་གཙོ་བོ་མ་རིག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡི་ན།

སྤྱིར་མ་རིག་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་སྣོ་
ཞེས་ལ་འཛོག་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་འབྲེལ་པའི་རྒྱུད་ལའང་ཡོད། སྐབས་འདིའི་མ་རིག་
པ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་གྱི་ནང་ནས་འཁོར་བ་འཁོར་བྱེད་གྱི་རྒྱུའི་གཙོ་
བོ་མ་རིག་པ་ཡིན་པས་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་ལ་གོ་དགོས། དེ་འབྲ་བའི་མ་རིག་པ་དེ་
རྒྱུད་པ་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་ཡིན་པ་དེ་རང་སྤེལ་དངོས་སྤྱོད་དང་དབྱེ་མ་པ་ཡོངས་གྱིས་བརྗོད་
གྱིན་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་རང་སྤེལ་འོག་མ་རྣམས་གྱིས་བཤད་པའི་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་དེ་
རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྗེས་ཡོད་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་དང་རང་འཛིན་གྱི་འཛིག་
སྟེ་ལ་བཤད་པ་མ་གཏོགས། ཚོས་གྱི་བདག་འཛིན་གྱི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་བརྩུ་
གཉིས་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་འཛོག་ཤེས་གྱིན་མེད། དེ་འཛོག་མི་ཤེས་
པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། གཙོ་བོ་བདེན་འཛིན་ཉོན་སྤྱི་བ་དུ་འདོད་མི་ཤེས་པ་དེར་ཐུག་པ་
ཡིན། དེ་དག་གིས་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་གྱི་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་དེ་རང་

འཛིན་གྱི་འཛིག་ལྷ་ཞིག་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན་ཅང་དེས་དངས་པའི་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་དང་
 དེའི་བག་ཆགས་དེ་ཡང་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ལྷོས་ཏེ་རགས་པ་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་བ་
 ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་བག་ཆགས་དེ་ཡི་དབང་གིས་རྒྱུད་བའི་སྲིད་ལེན་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་
 རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྗེས་ཡོད་གྱི་འཛིན་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྲིད་ལེན་གཉིས་ཡིན་པ་
 དང་། དེས་གསོས་བཏབ་པའི་སྤར་གྱི་འབྲུབ་བྱེད་གྱི་ལས་གྱི་བག་ཆགས་ལས་གྱི་ངོ་
 བོར་སོང་བ་དེ་ཡང་འབྲུབ་བྱེད་གྱི་ལས་རགས་པ་དང་། དེ་ལྷ་བུའི་འཕེན་བྱེད་དང་
 འབྲུབ་བྱེད་གཉིས་པོ་དེས་འཕངས་པའི་ལས་ཉོན་གྱི་སྤང་བོ་དེ་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་
 བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་གི་སྤྲུལ་བདེན་རགས་པ་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡིན། ཐལ་འགྱུར་བའི་
 ལུགས་ལ་བདེན་བཞི་ལ་སྤར་རགས་གཉིས་སུ་འབྱེད་པའི་སྤྲུལ་ས་ནི་འདིའི་སྤྲོད་ནས་
 ཡིན། འོན་ཀྱང་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལ་སྤར་རགས་འབྱེད་པ་ན་རང་སྤེ་འོག་
 མའི་ལུགས་ཀྱི་དེ་རགས་པ་ཡིན་ཟེར་ན་མི་འགྲིག། དེ་ལྟར་ཟེར་བ་ལས་སྤར་བོ་མེད་པ་
 དགོངས་པ་བཞེས་ན་མཁུམ་གྱི་ན་རེད། ཇི་ལྟར་བརྗོད་དགོས་ཤེ་ན། རང་སྤེ་འོག་མས་
 འདོད་པའི་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་དང་། དེའི་འཕངས་འབྲས་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་
 རྣམས་རགས་པ་ཡིན་ཟེར་དགོས། གང་ཡིན་ཟེར་ན་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་མ་
 རིག་པས་མ་འཕངས་པར་རང་སྤེ་འོག་མའི་ལུགས་ཀྱིས་དེས་འཕངས་པ་ཞིག་འཛོག་
 རྒྱ་མེད། རང་སྤེ་འོག་མས་འདོད་པའི་དེ་ཟེར་བ་ན་གང་ཟག་རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱའི་འཛིན་
 ཚུལ་གྱི་སྤྲོད་ནས་འཆད་གྱིན་ཡོད་པས་དེ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་ལྷོས་ནས་རགས་པ་
 ཡིན་གྱི་སྤར་མོར་སྤེབས་མེད།

དེ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་བཞི་ལ་སྤར་རགས་ཡོང་ཚོགས་པ་ཡིན། ཇི་ལྟར་ན་རང་སྤེ་

འོག་མའི་ལུགས་ཀྱི་སྐྱུག་བདེན་མི་ཟེར་བར་ཁོ་རང་ཚོས་འཛིན་པའི་སྐྱུག་བདེན་དེ་
 སྐྱུག་བདེན་རགས་པ་ཡིན། གང་ཡིན་ཟེར་ན་དེའི་རྒྱ་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་དེ་ཚོས་ཀྱི་
 བདག་འཛིན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཞིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ་པར་རང་རྒྱ་
 ཐུབ་པའི་རྗེས་ཡོད་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་དེས་འཕངས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་
 བདེན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་ཅང་དེ་སྐྱུག་བདེན་རགས་པ་ཡིན། མི་རྟག་པ་མ་གཏོགས་
 པའི་བདེན་བཞི་སོགས་བཅུ་དྲུག་པོ་དེས་རིགས་འབྲེ་སྟེ་སྐྱུག་རགས་འཛོག་ཐུབ་པ་ཡིན།
 ཁོ་རང་ཚོས་འདོད་པའི་ཀུན་འབྱུང་མ་རིག་པ་དེ་ཡང་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྗེས་ཡོད་དུ་
 གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་ཞིག་ཡིན་པས་ཀུན་འབྱུང་རགས་པ་དང་། དེ་འབྲེ་བའི་
 ཀུན་འབྱུང་དེའི་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་དེ་ལ་ཡང་སྤོང་བ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
 རྫོང་མི་དགོས་པར་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྗེས་ཡོད་ཀྱིས་སྤོང་བར་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་
 འདི་ཉིད་གོམས་པར་བྱས་ནས་ཐར་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དེ་སེམས་ཅམ་པ་
 དང་། རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཀས་ཁས་ལེན་པ་ཡིན། ཐལ་འབྱུར་བའི་ལུགས་ལ་དེ་འབྲེའི་
 གཉེན་པོ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་སྤོང་མི་ཐུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་འབྲེའི་བདག་
 མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྫོང་དེ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པ་དང་གསལ་སྣང་
 ཐོན་པ་ནི་སོ་སྟེའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེ་འབྲེའི་རྫོང་མངོན་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་
 བས་མཐོང་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་འགོ་བ་མེད། རྫོང་གཅིག་ལུ་དེས་ཁོ་རང་ཚོའི་འདོད་པའི་
 བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ས་ཐོན་དང་བཅས་པ་དང་། ལྡན་སྟེའི་གང་ཡང་སྤོང་མི་
 ཐུབ། འོན་དེས་གང་བྱེད་ཅེ་ན། དེས་ཁོ་རང་ཚོས་འདོད་པའི་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྗེས་
 ཡོད་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་མངོན་གྱུར་བ་རེ་ཞིག་མགོ་ཚུགས་བྱེད་པ་མ་

གཏོགས་ཀྱིན་བཏགས་སྡོང་མི་བྱས་ན་ལྷན་སྐྱེས་སྤང་ག་ལ་ཐུབ། དེ་འདྲའི་ལམ་བདེན་
དེ་ཡང་ལམ་བདེན་རགས་པ་ཞིག་ལ་སྐྱེ་བས་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་བདེན་དེས་
སྤངས་པའི་སྤངས་པ་དེ་ཡང་སྤངས་པ་རགས་པ་ལ་འོང་བ་ནི། དེས་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་
རྗེས་ཡོད་ཀྱི་འཛིན་པ་ངོ་མོག་དེ་སྤངས་པ་མ་ཡིན་པར་འཛིན་པ་མངོན་གྱུར་པ་མགོ་
འོན་ཟུང་པའི་བརྗེས་འགོག་པ་ཞིག་འོང་བ་དེ་ནི་འགོག་བདེན་རགས་པ་ཡིན།

རྒྱས་པར་འཆད་ན་ཐལ་འགྱུར་བ་རང་གི་ཕྱགས་ལ་ཞུགས་འབྲས་བུར་ཀྱི་
རྣམ་གཞག་ཁས་ལེན་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པའི་དབྱུ་མ་འཇུག་པ་ལས་
ཤེས་བྱས། ཞུགས་འབྲས་བུར་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གི་སྤང་བྱ་སྡོང་སྤངས་ཀྱི་རིམ་པའི་
སྤང་ལ་དོགས་པ་གཙོ་སྤངས་ནི་འོག་ནས་ཡོང་རྒྱ་རེད། འདི་ནི་དབྱུ་མ་གཟིགས་
མཁམ་རྣམས་ཀྱི་སྤང་བའི་གཙོ་བོའི་གྲས་སུ་གྱུར་ཡོད། ཞུགས་འབྲས་བུར་ཀྱི་རྣམ་
གཞག་འཐད་པ་འདི་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ་རང་གིས་ས་དང་པོ་འདི་འཕགས་པ་
བརྒྱད་པ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པ་དང་། རྗེ་བཙུན་པའི་དབྱུ་མའི་སྤྱི་དོན་ལས། ཆགས་
བྲལ་སྡོན་སོང་གི་སྤྱིར་མི་འོང་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ན་མ་ཁུབ་ཅེས་གསུངས་ཡོད། དེ་ཡང་
འཇུག་པ་ལས། འདི་ནི་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་རི་ལྟར་དེ་ལྟར་ཉེ་བར་བསྟན། །ཞེས་
གསུངས། འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་འཆད་པ་ན་དག་བཙོམ་འབྲས་གནས་ནས་མར་
བགྲངས་པའི་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཡིན་པས་ཞུགས་འབྲས་
བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཁས་ལེན་པ་ཡིན། དེ་ཁས་སྤངས་པ་ཡིན་ཅང་། དེ་དག་གི་སྤང་
བྱ་སྡོང་སྤངས་ཀྱི་རིམ་པ་ནང་གི་སྤང་བྱ་ནི་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་དེ་
འཛིན་དགོས་པ་མ་གཏོགས་ཕྱགས་འདི་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་འོང་ས་མེད། རྗེ་

བཙུན་པའི་ཡིག་ཆ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་ཡོད། མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་སྤང་བ་
འཆད་པ་ན་སློ་ལྷན་སྐྱེས་ཤིག་ལ་བཤད་པ་ཡིན་ན་ཞུགས་འབྲས་བུ་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
འོང་ས་མེད་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་བཤད་ན་ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོ་ལས། རིགས་པ་དེ་དག་
གི་གནད་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་པས་བཤད་པའི་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་སུ་འདོད་པ་
ཡང་ཀུན་བཏགས་སུ་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་འདོད་པའི་
རང་རྒྱུད་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་བྱུང་བར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་དེ་འཛིན་པ་ཀུན་བཏགས་
ཡིན་པ་གསལ་པོར་གསུངས་ཡོད། འཛིན་པ་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པར་གསུངས་ན་
ཞུགས་འབྲས་བུ་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ནང་གི་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་སྤང་བ་དེ་སློ་
ལྷན་སྐྱེས་ཤིག་ཡིན་ཅང་དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚམས་འདྲི་སྤངས་ཐད་ལ་དོགས་པ་གཙོ་བོ་
དགོས་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད།

དེ་འདྲ་ཡིན་ཅང་རང་རྒྱུད་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་བྱུང་བར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་
ཟེར་བ་དེ་ཐལ་འགྲུར་བ་རང་གི་ལུགས་ལ་འཛིན་པ་ལྷན་སྐྱེས་ཤིག་ཏུ་འདྲི་བཤད་ཀྱང་།
རང་རྒྱུད་པས་འདོད་པའི་འཛིན་པ་དེ་འཛིན་པ་ཀུན་བཏགས་ཡིན། དེ་ལྟར་ཐལ་
འགྲུར་བ་དང་རང་རྒྱུད་པས་འདོད་པའི་རང་རྒྱུད་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་
འཛིན་པ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད། ཐལ་འགྲུར་བས་འདོད་པའི་འཛིན་པ་དེ་
འཛིན་པ་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་པ་ནི་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས་གསལ་པོར་གསུངས་
ཡོད། དེ་ཡང་ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་གྱིས་སློང་བས་ས་འདིའི་སྤང་བུ་ལ་
དགོངས་སོ། །ཞེས་པ་འདིས་རང་རྒྱུད་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་བྱུང་བར་འཛིན་པའི་
འཛིན་པ་ལ་གསུང་གིན་ཡོད། དེ་འདྲ་བའི་འཛིན་པ་དེ་ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་

བར་གྱིས་སྤོང་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ག་རང་གིས་འཛིན་པ་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་པར་བསྟན་
ཡོད། དེ་འདྲ་ཡིན་ཏུས་ཐལ་འགྱུར་བས་འདོད་པའི་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྗེས་ཡོད་ཀྱི་
འཛིན་པའི་ཞེན་ལུལ་མེད་པ་དེ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་རྟོགས་ཐུབ་མེད།
འདི་ནི་གཞན་ཆེ་བའི་འགག་རྩ་གཅིག་ཡིན། རྒྱ་མཚན་ནི་ཐལ་འགྱུར་བས་འདོད་པའི་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་དེའི་ཞེན་ལུལ་མེད་པར་རྟོགས་
པ་ལ་གཞི་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་གདགས་གཞི་ཕྱང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་
བཏགས་ཚོས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་རྟོགས་དགོས་
ཤིང་། དེ་འདྲ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་རྟོགས་པ་ལ་སྤོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་ཀྱི་ཨེ་ཡོད་ཟེར་
ན་མི་དགོས། སྤོང་ཉིད་རྟོགས་མི་དགོས་ན་དེ་འདྲ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ལེགས་ལྷན་ལ་
སོགས་པས་མ་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ལ་ཐུག་ཡོད་ཟེར་ན། ལེགས་བཤད་སྟེང་
པོའི་ནང་ལ་གཟིགས་ན་མཁྱེན་ཐུབ་པར་མ་ཟད། དེའི་སྤོང་ལ་འོག་ཏུ་འབྱུང་རྒྱ་ཡེད།

གང་ཞིག་མཚོང་བས་དེ་ལྟོག་པ། །

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གསུངས། །

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། འོ་ན་གང་ཞིག་མཚོང་ནས་དེ་འདྲ་བའི་མ་རིག་པ་
དེ་ལྟོག་རྒྱ་ཡེད་ཟེར་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གསུངས། ཞེས་པ་གྲུབ། ལྷིར་དེ་
འདྲ་བའི་རྩ་བའི་མ་རིག་པ་ལྟོག་པ་དེ་ཁོ་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་འགལ་དུ་ཞུགས་
པའི་སྤོང་གཅིག་རྟོགས་ཟེན་གོམས་པར་གྲུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་དགོས་པ་ཡིད་མ་
གཏོགས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྟོགས་པའི་སྤོང་ཁོ་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་
འགལ་དུ་ཞུགས་པའི་སྤོང་མིན་ཀྱང་། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་གཞན་འགག་ཆེན་པོ་ཞིག་

ལ་སྐྱབས་ཡོད། གསུང་འདི་ལ་སྤྱུ་མཚོག་ལྡན་པ་དང་། གོ་རམས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་
འབྲུང་པར་གསུངས་ཡོད། མདོར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དང་རྟེན་འབྲུང་གཉིས་ཀྱི་
བར་ལ་དབྱེ་འབྲུག་གཙོད་དགོས་པ་ནི་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

དེ་ཆེ་སྟོང་པ་ལྡན་པ་ཡིས། །
རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྲུང་བའི་ལམ། །
ཁྲོད་ཀྱི་བསྟན་པའི་གནད་ཉིད་དུ། །
དེ་སྟེང་ཁོང་དུ་ཚུད་མི་འགྲུལ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། རྟོན་གསུ་བོར་གནས་པའི་མཁས་པ་ཡིན་ན་ཁྲོད་
ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཅ་བ་མ་རིག་པ་སྟོག་པའི་ཐབས་ལ་སྟོང་པ་མ་གསུངས་པར་རྟེན་
འབྲུང་གསུངས་པའི་གནད་འདི་དེ་སྟེང་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་མི་འགྲུལ་ཉེ་ཚུད་པར་འགྲུལ་
རྟོ། །སྟེང་རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་མ་ཁུབ་ཀྱང་། དེ་རྟོགས་པའི་
རྒྱ་མཚོན་འབྲུག་རྒྱ་མེད་པ་ཡིན། དེ་སྟེང་ཡིན་པ་ནི་ལམ་གཙོ་ལས། གང་ཞིག་འཁོར་
འདས་ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རྒྱ་འབྲས་ནམ་ཡང་བསྐྱེ་བ་མེད་མཚོར་
ཞིང་། །དམིགས་པའི་གཏད་སོ་གང་ཡིན་ཀུན་ཞིག་ལ། །དེ་ནི་སངས་རྒྱས་དབྱེས་པའི་
ལམ་ལ་ཞུགས། །ཞེས་གསུངས་པ་སྟེང་། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཚོས་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ན་
ཡང་རྟེན་འབྲེལ་མི་བསྐྱེ་བ་མཚོར་བ་ཅེས་ཉིད་ནས་དེས་ཤེས་མཚོན་ཉིད་པ་མིན་ཀྱང་
དེས་ཤེས་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་བདེན་འདྲིན་གྱི་དམིགས་པའི་གཏད་སོ་བདེན་
པར་གྲུབ་པ་ཀུན་འདྲིག་ལ་སྟེང་པའི་དབྱུང་པ་དེས་རྟོགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དབྱེས་
པའི་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན། དེས་ན་རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་པའི་སྟོན་དེས་རང་བཞིན་

མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་ཚད་མ་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་ངེས་པ་རང་སྟོབས་གྱིས་འདྲེན་
གྱིན་ཡོད། དེ་ལ་གོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད། དཔེར་ན་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རྟོགས་ལྟ་བུ། རང་
བཞིན་གྱི་མེད་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དུ་མེད་པའི་
སྲིད་ལེས་པའི་རྟོགས་བཞེད་པ་ན་དེ་ལ་ཡང་སྲོགས་ཚོས་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་ལ་
སོགས་པ་བཞེད་དགོས་པས་དེ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ངེས་པ་
འདྲེན་མི་གྲུབ་པ་ཡིན།

རྟེན་འབྲུང་ལ་བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པ་ལ་བྱུང་བར་ཆེན་པོ་
ཡོད་པ་ནི། དཔེར་ན་ཤར་རི་དང་རུབ་རི་ལ་སྦྱར་ན་འདྲ་ཚོགས། །ཡང་ན་རིང་སྐྱུང་ལ་སྦྱར་
ན་འདྲ་ཚོགས། །ཤིང་སོར་གང་ལ་ལྟོས་ན་སླ་གང་སོ་དེ་རིང་བ་ཡིན། རིང་སོ་དེ་ལྟར་འདྲི་ག་
པ་ནི་སོར་གང་ལ་ལྟོས་ཏེ་འདྲི་ག་པ་མ་གཏོགས་རང་ངོས་ནས་འདྲི་ག་རྒྱ་མེད་པ་ཡིན།
དེ་ལྟར་མེད་པ་ནི་འདོམ་གང་ལ་བལྟོས་ན་སྐྱུང་དུར་འབྲུང་བས་སྦྱར་རིང་སོར་འདྲི་
པའི་རྒྱ་དེ་དོར་བ་ཡིན། ཤིང་སླ་གང་དེ་མཐའ་གཅིག་དུ་རིང་སོར་མི་གནས་པ་ནི་ཁོ་
རང་གི་ངོས་ནས་ཚུགས་སྐྱབ་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་ཡིན། ཁོ་རང་གི་ངོས་
ནས་གྲུབ་ཡོད་ན་ལྟོས་བྱ་ལྟོས་བྱེད་གྱི་དགོས་པ་མེད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་གང་དང་
གང་ཡིན་ཡང་ཆ་ཤས་གཞན་ལ་ལྟོས་དགོས་པས་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་མེད་པ་
ཡིན། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་རྟེན་འབྲུང་གི་སྟེང་ནས་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་མེད་པ་ལ་ངེས་པ་
འདྲེན་ཡོང་བ་ནི་གཏན་ཚིགས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་ཡིན། རྒྱ་མཚན་དེར་བརྟེན་ནས་
ལམ་གཙོའི་སྐྱབས་སུ་སྦྱང་བས་ཡོད་མཐའ་སེལ་བ་དང་། སྟོང་པས་མེད་མཐའ་སེལ་
བ་ཡོང་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན།

རྟེན་འབྲེལ་དེ་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་འགྲམ་རྒྱ་མེད་པ་རེད་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་དེར་ཐུག་པ་ཡིན། ང་ཚོས་རྒྱ་མཚན་དེར་བསམ་སྒོ་ཡག་པོ་བཏང་ན་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པ་ལ་ཞེ་དག་ཀྱང་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དེ་ང་ཚོའི་སྒོ་ངོར་ལ་ཉོག་ཅམ་འཁོར་རྒྱ་ཡོད།

ངོན་ལེགས་ལྡན་ལ་སོགས་པས་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། འདིའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་གནད་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་སྐྱབ་ཀྱི་ཤིང་གྱི་རིགས་པ་ལ་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པ་སོ་སོས་རིགས་པའི་ཅུལ་འདོན་སྐྱངས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད། གཙོ་བོ་ནི་མགོན་པོ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་གཞུང་ལ་གཏུག་གིན་ཡོད། སྒོ་བ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་སྐྱབ་ཀྱི་ཤིང་གྱི་རིགས་པ་ལ་མགོ་སྟོ་མས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྟངས་སྐྱབ་ཀྱིན་ཡོད། མགོ་སྟོ་མས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཞེས་པ་ནི། དངོས་སྐྱ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཉན་ཤེས་ལྟ་བུས་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་སྐྱ་མཚན་པ་ན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་སྐྱ་མཚན་དགོས་ཏེ། དབང་པོ་ཡིན་པར་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ཡིན། རྒྱ་མཚན་ནི་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་བདེན་པ་གྲུབ་པའི་སྐྱ་མཚན་བ་ན། དུལ་སྐྱ་མཚན་བ་དེ་རང་གི་བདག་རྒྱེན་དང་དམིགས་རྒྱེན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་མཚན་བ་ཡིན། དེ་ལ་མ་ལྟོས་པར་མཚན་རྩལ་ཞིག་ཡོད་ན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱ་མཚན་པར་ཐམ་པའི་མགོ་སྟོ་མས་ཀྱི་རིགས་པ་སྐྱོར་བ་ཡིན། དེ་དང་འདྲ་བར་ཞི་བ་འཚོ་དང་ཀ་མ་ལ་ཤི་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གིས་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་པར་གནང་གིན་ཡོད། སྤྱིར་རིགས་པ་དེས་སྟོང་པ་ཉིད་གཏན་ལ་འབབ་ཀྱིན་ཡོད་ཀྱང་། དེས་རྟོག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ཀ་སེལ་བ་མེད། གཞུང་འགའ་ཞིག་གི་ནང་རིགས་པ་

དེས་ཡོད་མཐའ་དངོས་སུ་སེལ་བ་དང་། མེད་མཐའ་མི་སེལ་བར་གསུངས་པ་ཡོད་
 ། གྲང་། རྟག་མཐའ་དངོས་སུ་སེལ་གྱི་ཨེ་ཡོད་སྟེ། རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་བྱ་
 དེ་རྟོགས་པ་ན་རྟག་མཐའ་སེལ་བ་བདེན་པ་ཡིང་། དངོས་སུ་སེལ་གྱིན་ཡོད་མེད་ལ་
 དབྱེད་དགོས། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་དེས་རྟག་མཐའ་དང་ཆད་མཐའ་གཉིས་ཀ་དངོས་
 སུ་སེལ་བ་ཡོད་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་ཡོད། རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་པ་ན་
 རྫོང་ཉིད་རྟོགས་པས་མ་ཁྲུབ་ཀྱང་། དེ་རྫོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་སློང་པ་
 ཡིན། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ནི་འོག་ནས། གང་དུ་བཟུང་བས་བྱིས་པ་རྣམས། །ཞེས་སོགས་
 རྫོག་གཅིག་གིས་གང་བསྟན་ཅེ་ན། བྱིས་པ་སྐྱུན་པོ་དང་འདྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྟེན་ཅིང་
 འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དེའི་དོན་མ་རྟོགས་ཀྱང་། མིང་ཅེས་དང་ཆིག་ཅེས་བཟུང་ནས་
 འཆད་པ་དེས་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐར་འཛིན་ནས་སློང་སྐྱུར་གྱི་མཐར་འཛིན་དེ་རང་རྒྱུད་ལ་
 བརྟེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་རྣམས་ཀྱིས་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རང་
 བཞིན་གྱི་ཡོད་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན། རྫོག་གཅིག་གིས་མཐར་འཛིན་ནི་ཆོས་དེ་
 དང་དེ་རང་བཞིན་གྱི་ཡོད་པར་འཛིན་པ་དང་། ལྷུང་འདེབས་ཀྱི་མཐར་འཛིན་ནི་ཆོས་
 དེ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་གཏན་ནས་མེད་པར་འཛིན་པ་དེ་ཡིན། གང་ཟག་སོ་སོའི་
 རྫོགས་དོས་གསུང་སྟངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་བཅིངས་པ་དང་གྲོལ་བའི་རྒྱ་དུ་གཏོང་
 སྟངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད། གང་ཡིན་ཟེར་ན། དབྱེད་པར་རྒྱུད་པ་ལ་སོགས་པ་
 དེ་རྣམས་ཀྱིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཟེར་བ་དེ་ཐལ་འབྱུང་བ་རང་གི་ལྷགས་
 ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གོ་དོན་ལ་སླེབས་མེད། དེ་མ་སླེབས་པ་ནི་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཀྱིས།
 རང་བཞིན་མེད་ལ་བཀྱི་བའི་སློ། །ཞེས་སོགས་རྫོག་གཅིག་གསུངས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་

བར་འགྲུང་བ་དེ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བཀྱི་བའི་སྐོར་དམ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་མེད་པ་
རྟོགས་པའི་ཐབས་དམ་པ་ཡིན་པའི་སྲིད། དཔེར་ན་ཁྲིམ་གྱི་ནང་ཞིག་ལ་འགྲོ་དགོས་
ན་སྐོར་བྱ་སྐྱེ་བས་པ་ན་ནང་ལ་སྐྱེ་བས་མེད་པ་ཡིན། བར་དུ་སྐྱེ་བས་ཚུ་ལ་ནི་སྟོང་བ་ཉིད་
རྟོགས་དགོས་པ་ཡིན།

དེ་ལྟ་ལགས་ན་མགོན་པོ་ལྟེན་ལ།
བསྟོན་པའི་སྐོར་ནི་སྲུ་ཞིག་གིས།
བརྟེན་ནས་འགྲུང་བར་གསུངས་པ་ལས།
ངོ་མཚར་གྲུང་བ་ཅི་ཞིག་རྟོན།

ཅས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། རྫོང་དང་ལྗན་བ་དེ་དག་གིས་གྲུང་སྟོན་བ་རང་གིས་
རྟོན་འབྲེལ་དེ་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པའི་སྐྱུ་བ་བྱེད་དུ་གསུངས་པའི་གནད་འགག་
ཤེས་བ་དེ་དགའ་ལས་ཁག་པོ་ཡིན། རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟར་ལགས་ན་མགོན་པོ་ལྟེན་ལ་
རྟོན་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་མེད་པར་གསུངས་པའི་བྱེད་ཚོས་ལྷན་མེད་པ་
དེའི་སྐོར་ནས་བསྟོན་ན་བསྟོན་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུང་གི། དེ་ལས་གཞན་དུ་སྟོན་པ་ལ་
བསྟོན་པའི་བསྟོན་ཚོས་ངོ་མཚར་བ་གང་ཡང་རྟོན་རྒྱ་མེད།

བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ནི།

གང་གང་རྐྱེན་ལ་རག་ལས་པ།
དེ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཞེས།
གསུངས་པ་འདི་ལས་ཡ་མཚན་པའི།

ལེགས་འདོམས་ཚུལ་ནི་ཅི་ཞིག་ཡོད། །

ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཚོས་དེ་དང་དེ་གཞི་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་
བས་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷུ་བ་པར་གསུངས་པ་དེ་ལས་ལེགས་པར་འདོམས་པའི་
གསུངས་ཤིག་སུ་ལའང་མེད་པར་གསུངས། གསུངས་འདིའི་སྟེང་ནས་ཁོ་རང་ལ་རང་
བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་རྟེན་པ་ཡིན་ཅང་མྱོང་སྟོབས་གྱིས་གསུངས་
པར་ཤེས་བྱས།

རྟེན་འགྲེལ་དེ་སྟོང་པ་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚོ་རྒྱ་མེད་པ་ཡིན་པ་ནི།

གང་དུ་བརྒྱུད་བས་གྱིས་བ་རྣམས། །

མཐར་འཛིན་འཆིང་བ་བརྟན་བྱེད་པ། །

དེ་ཉིད་མཁམ་ལ་སྟོོས་པ་ཡི། །

ང་བ་མ་ལུས་གཅོད་པའི་སྟོོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། གང་ཟག་སོ་སོའི་བསམ་པའི་བྱེད་པར་གྱི་དབང་
གིས་རྟེན་འགྲེལ་ཟེར་བ་དེ་འགའ་ཞིག་ལ་འཆིང་བའི་རྒྱ་དུ་འགྲོ་བ་དང་། མཁམ་པ་ལ་
རྟེན་འགྲེལ་དེ་མཐར་འཛིན་གཅོད་པའི་སྟོོ་ཡིན། འཆིང་བ་ནི་རྟག་ཆད་གྱི་མཐར་འཛིན་
རང་རྒྱུད་ལ་བརྟན་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན།

དཔུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དང་དངོས་སྐྱ་བ་རྣམས་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷུ་བ་པའི་
སྐྱུ་བ་བྱེད་ལ་རྟེན་འགྲེལ་དང་གཞན་དབང་ཡིན་པའི་རྟགས་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ཡིན། རྒྱ་
མཚོ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལེགས་ལྡན་ལ་སོགས་པའི་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་གྱིས་རྟེན་

འབྲེལ་མ་རྟོགས་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་ཚོག་ ཡང་དབྱ་མ་ཐལ་འགྲུང་བ་ལྟ་བུའི་
མཁས་པ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་དེ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐར་འཛིན་གྱི་སྒྲོས་པ་ཡི་བྲ་བ་མ་ལུས་པ་
གཙོད་པའི་སྒྲོར་གྲུང་བ་ཡིན། རྟེན་འབྲེལ་དེས་སྒྲོས་པ་གཙོད་པར་མ་གསུངས་པར་དེ་
ལྟར་གཙོད་པའི་སྒྲོ་ཡིན་གསུངས་པའི་གཞན་ཤེས་དགོས། དེ་ལྟར་གཙོད་པའི་སྒྲོ་ཡིན་
པ་ནི་གོང་དུ་ཤིང་རིང་ཐུང་གི་དཔེ་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་བྱས་པར་མ་ཟུང་། འོག་ནས་ཀྱང་
གོ་བྱས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡང་། ཅི་སྣང་ཅེ་ན་འདི་བཤད་པས། །ཞེས་སོགས་ཚིག་རྒྱུ་
བཞི་ཡིས། རྟེན་འབྲེལ་འདི་ཤེས་པས་མཐོང་བ་མངོན་གྲུང་དང་། མ་མཐོང་བ་ཕྱུང་བ་དང་
སྒོག་གྲུང་དང་། ཤིན་ཏུ་སྒོག་གྲུང་བཅས་གཞལ་བུའི་གནས་གསུམ་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་
སྒོ་གདོགས་དང་། ཆད་འཛིན་གྱི་སྐྱར་འདེབས་གཉིས་པོ་དེ་རྒྱང་རིང་དུ་དོར་བར་
མཛད་པ་བྱེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གསུང་གོང་འོག་དེ་རྣམས་གཅིག་
གིས་གཅིག་ལ་རྒྱབ་གཞོན་མཛད་ནས་དགོངས་པ་ཡག་པོ་བཞེས་དགོས་པ་ཡིན།

བསྐྱབ་འདི་གཞན་དུ་མ་མཐོང་བས། །
སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་ཁྲིམས་ཉིད་དེ། །
མ་སྐྱེས་ལ་ནི་སེལ་བཞིན། །
སྐྱེས་ལ་ཅན་ལའང་གཅམ་བུའི་ཚིག།

ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། དེ་འབྲེལ་བའི་བསྐྱབ་པ་ཡང་དག་པ་འདི་ཚོས་འདི་བ་
ལས་གཞན་པའི་ཕྱི་རོལ་པའི་ལུགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཡིན། རྣམ་རྒྱན་ང་ཚོས་ཕྱི་རོལ་
པའི་བསྐྱབ་པ་དེ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཕྱི་རོལ་པའི་སྟོན་པ་དེ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཟེར་
བཞིན་ཡོད། རང་རང་གི་གདུལ་བུ་ལ་འབྲེལ་སེལ་གྱི་མན་པ་ཡོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་

རོལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་བསྟན་པ་ཞེས་བཤད་པ་མ་གཏོགས་རྒྱ་མཚན་གཞན་མེད།
འོན་ཀྱང་སྟོན་པ་ཞེས་པ་ནི་བྱེད་ཁོལ་ཡིན་གྱི་ཕྱི་རོལ་བའི་སྟོན་པ་དེ་རྣམས་མ་ཡིན་པ་
ནི་ཐར་ལམ་སྲིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མ་བསྟན་པས་ཡིན། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པ་ནི་ཚིག་རྒྱུ་
འོག་མ་གཉིས་ལས་ཤེས་བྱས། དཔེར་ན་མ་སྲུལ་ལ་སོ་རྗེའི་སྐྱ་གྲགས་པ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་
པ་ལྷ་སྟེགས་རྫོགས་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ལ་སྟོན་པ་ཞེས་གཅུང་བུའི་ཚིག་སྟེ་མིང་སྟོན་
པའམ་རྗེག་པོ་སྐྱས་པ་ཡིན།

རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བཤད།

- ཨེ་མའོ་སྟོན་པ་ཨེ་མའོ་སྐྱབས། །
- ཨེ་མའོ་སྐྱ་མཚོག་ཨེ་མའོ་མགོན། །
- རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་ལེགས་གསུངས་པའི། །
- སྟོན་པ་དེ་ལ་བདག་ཕྲག་འཚལ། །

ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། ཨེ་མའོ་ཞེས་པ་ནི་ཉ་ལས་པ་དང་ཉང་སང་བའི་ཚིག་ཡིན། བདག་
ཅག་གི་སྟོན་པ་བྱེད་ནི་ཨེ་མའོ་སྟོན་པ་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཐར་ལམ་སྲིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
སྟོན་པས་སྟོན་པ་དང་། སྲིད་ཞིའི་འདྲིགས་པ་མཐའ་དག་ལས་སྐྱོབ་པར་བྱེད་པས་ན་
སྐྱབས་དང་། རྟེན་འབྲེལ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྟོང་པར་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་འགྲན་རྒྱ་
མེད་པར་གསུངས་པས་ན་སྐྱ་བ་མཚོག་དང་། སྲིད་ཞིའི་འདྲིགས་པ་མཐའ་དག་གི་
མགོན་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་འབྲ་བའི་སྟོང་པ་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་རྒྱ་མེད་པ་རྟེན་
ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྲུང་བ་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་སྟོན་པ་དེ་ལ་སྐྱོ་བཟང་གྲགས་པ་

བདག་གིས་སྤྱད་འཚེས་ལོ། །

ཕན་མཛད་ཁྲིད་གྱིས་འཕྲོ་བ་ལ། །

སྣམ་པའི་སྤྲད་ཏུ་བཀའ་སྣུལ་པ། །

བསྟན་པའི་སྣོད་པོ་སྣོད་པ་ཉིད། །

དེས་པའི་རྒྱ་མཚན་རྩེ་མེད་པ། །

རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བའི་ཚུལ། །

འགལ་བ་དང་ནི་མ་གྲུབ་པ། །

མཚོང་བ་འདི་ཡིས་ཁྲིད་གྱི་ལུགས། །

རི་ལྷར་ཁོང་ཏུ་ཚུད་པར་བྱས། །

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། འཕྲོ་བ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཕན་པར་མཛད་པ་ཁྲིད་གྱིས་འཕྲོ་བ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཕན་པའི་སྤྲད་ཏུ་བསྟན་པའི་སྣོད་པོ་སྣོད་པ་ཉིད་བཀའ་སྣུལ་པ་ཡིན། ལྟམས་འདིར་སྣོད་པ་ཉིད་དེ་ཡུལ་གྱི་ཆ་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ཀྱང་། ལྷོ་ར་ཡུལ་སྣོད་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྣམ་པའི་གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་སྣོད་པོའི་དོན་ཡིན་པ་དེ་ལམ་གཙོའི་དབུ་ཏུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན།

སྣོད་པ་ཉིད་བསྟན་པའི་སྣོད་པོ་ཡིན་པ་ནི། དེ་རྟོགས་གྱི་རྣམ་པའི་གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་སྣོད་པོ་ཡིན་པས་གྲུབ། འདི་ནི་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་གསུམ་ནང་གི་གཅིག་ཡིན། འོན་སྟངས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱུད་པ་དེ་དེའི་སྣོད་པོ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཉེ། ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་གྱི་དད་པ་དེ་ཡང་དེ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། མདོར་ན་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་དེ་ཡོད་ན་སྤྱི་བ་སྤྱི་མ་རན་སོང་གི་

སྤྱི་སྤོ་འགག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། གཤམ་སྲིད་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ལྟ་བུ་དེ་དཔྱིས་སྲིན་པ་མེད་
ན་རྫོང་གང་གོམས་པར་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་འགོ་རྒྱ་ཡིན་ཅིང་། རང་རང་གི་ལས་གསོག་
སྤངས་ཀྱི་འོག་ནས་གང་གི་སྤོགས་སུ་འགོ་བའི་དེས་གཏན་མེད་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་
རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་བ་ཉིད་དེ་དེས་པའི་རྒྱ་མཚན་འགྲན་རྒྱ་མེད་པ་ནི། རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་འདི་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་བ་སྐྱབ་པའི་
གཏན་ཚིགས་གཞན་ཡོད་མོད། རྟེན་འབྲེལ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དེ་ནི་རྒྱན་མོང་མ་ཡིན་
པ་འདིས་སྟོན།

རྟེན་འབྱུང་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་བ་གཉིས་པོ་འགཤམ་བར་མཐོང་མཁམ་
ནི་རང་སྟེ་དངོས་སྐྱབ་བ་གཙོས་པའི་དབྱེ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དེ་རྣམས་ཡིན། དེ་དག་གིས་
རྟེན་འབྱུང་ཡིན་ན་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པར་ཁས་སྐྱེངས་པ་ཡིན། ཡང་མ་གྲུབ་པ་
འདོད་མཁམ་ནི་སྤི་རོལ་པ་ཡིན། དེས་རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་བར་དེས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་
རྟེན་འབྱུང་དེ་ཁས་མི་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་རྒྱ་མེད་དུ་སྤྱི་བའམ་མི་མ་སྐྱབ་པའི་རྒྱ་
ལས་སྤྱི་བར་ཁས་སྐྱེངས་པའི་སྤིར། དེ་ལྟ་བུའི་གཏན་ཚིགས་དེ་འགཤམ་བ་དང་མ་གྲུབ་
པར་མཐོང་བ་འདི་ཡིས་ཁྱེད་རང་གི་དགོངས་པའི་དོན་ཏེ་རྟེན་འབྱུང་གི་རྟགས་གྱིས་
རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་བ་སྐྱབ་པའི་ལུགས་རྣམ་དག་ཇི་སྟེར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱས་ཏེ་མི་
བྱས་སོ། །

དེས་ན་རང་སྟེ་འོག་མ་རྣམས་གྱིས་སྤོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པ་ནི་གཞུང་འདི་ལ་
བརྟེན་ནས་བྱུབ་པ་ཡིན། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་རང་རྒྱ་སྐྱབ་པའི་རྗེས་ཡོད་དུ་བྱུབ་
པར་འཇོན་པའི་འཇོན་པ་དེ་འཇོན་པ་སྤྱོད་སྤྱིས་ཡིན་པ་དང་། རང་རྒྱུད་པས་འདོད་པའི་

འཛིན་པ་དེ་འཛིན་པ་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པར་ཡང་ལྷན་པ་ཡིན། གཤམ་སྲིད་རང་རྒྱུད་
བས་ཐལ་འགྲུང་བས་འདོད་པའི་གཞི་གང་ཟག་གི་སྟེང་གི་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྗེས་ཡོད་
དུ་ལྷན་པས་སྟོང་པ་རྟོགས་ན། ལྷང་ཕྱོགས་ནས་གང་ཟག་དེ་གདགས་གཞི་ལུང་པོ་ལ་
བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་རྟེན་འགྲུང་ལ་ངེས་པ་རྟེན་དགོས་པ་ཡིན། ངེས་པ་དེ་རྟེན་རྟེན་
པ་ཡོད་ན་མཐར་འཛིན་གྱི་འཆིང་བ་བརྟེན་པའི་ཚབ་ཏུ་རྒྱུད་རིང་དུ་དོར་བར་བྱེད་པར་
འགྲུང་རོ། །

ཕུལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སློབ་དེས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་སྟོང་པོ་ཡིན་
པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཐར་འདོད་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་འཛོལ་བྱ་དེ་ལ་གསུམ་
ཡོད། འཛོལ་བྱ་ཉན་རང་དང་བྱང་མེམས་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་གསུམ་པོ་གང་འཛོལ་བ་ལ་སྟོང་
ཉིད་རྟོགས་པའི་སློབ་དེས་པར་དུ་དགོས་པ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་རྒྱལ་སྐྱེས་ཞི་བ་ལྟའི་སྟོང་
འཇུག་ལས། གང་ཕྱིར་ལུང་ལས་ལམ་འདི་ནི། །མེད་པར་བྱང་རྒྱལ་མེད་པར་
གསུངས། །ཞེས་པ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་
ལམ་འདི་མེད་པ་ལ་བྱང་རྒྱལ་གསུམ་པོ་གང་ཡང་འཛོལ་རྒྱ་མེད་པར་གསུངས་ཞེས་
ལུང་གིས་བརྒྱུབས།

རིགས་པས་སྐྱབ་པ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་ལྷན་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་དེ་
སྐྱབ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཉོན་སྐྱབ་ཏུ་ཤེས་པ་དགོས། དབྱ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དང་མེམས་
ཅམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་མ་ཤེས་པས་དབྱ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་
དམ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་མི་དགོས་པར་གསུང་གིན་ཡོད། དེ་དག་གིས་སྐྱིར་
དབྱ་བཅོམ་པ་ལ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་

།ཀྱང་། རྫོག་མའི་མ་རིག་པ་དེ་སྤངས་ཟེམ། རང་རྒྱུད་པས་བདེན་འདྲིན་ཤེས་སྐྱིབ་ཏུ་
 ལས་ལེན་པ་ཡིན། དག་བཅོམ་པ་ཡིན་ན་རྫོག་མའི་མ་རིག་པ་སྤངས་པས་ཁྲུབ་པ་དང་
 འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་མེད་པ་
 དེ་ཡིག་ཆ་ཚང་མའི་འདོད་པ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན། འདི་ནི་རྗེ་རིན་པོ་ཚེའི་ལམ་རིམ་
 ཚེན་མོའི་དགོངས་པ་ལ་ཐུག་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་། འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་
 ལས་ཡོད་མེད་རྫོག་ལ་འདོད་ཚུལ་ཐ་དད་དུ་སྐྱེ་བས་ཀྱིན་ཡོད། རྗེ་བཙུན་པའི་ཡིག་
 ཆའི་ནང་ལ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་མེད་པར་གསུངས་ཀྱང་། ཡིག་
 ཆ་གཞན་གྱི་ནང་ལ་དེ་ཡོད་པར་གསུངས། དེའི་ཐད་ལ་ཡིག་ཆ་གཞན་གྱི་དགོངས་པ་
 བཞེས་ས་གང་ཡིན་ཅད་ཚོད་པ་དགོས། དེ་སྤྱར་ཅད་ཚོད་པ་ན་རྗེ་རིན་པོ་ཚེའི་
 དགོངས་པ་དང་གང་མ་ཐུན་པའི་རྫོག་ལ་ཡིག་ཆ་སོ་སོའི་དགོངས་དོན་དང་རིགས་པ་
 འགོ་སྤངས་གང་ཐབ་མིན་བལྟ་དགོས་པ་ལས་ང་ཚོའི་ཡིག་ཆ་ཡིན་ཟེར་ནས་པན་
 རྫོགས་མེད། ཁོ་རང་ཚོས་འཕགས་རྒྱུད་ལ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡོད་གསུངས་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ནི། ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་གནས་གཅོང་དུ་སྐྱེ་དགོས་པ་དང་། དེ་སྐྱེ་བ་ལ་བསམ་
 གཏན་གྱི་སྐྱེལ་སྐྱོམ་བྱ་དགོས་པ་ཡིན། བསམ་གཏན་གྱི་སྐྱེལ་སྐྱོམ་ལ་རྒྱང་འབྲིང་ཆེ་
 གསུམ་སོགས་ལྷ་བཤད་པ་དེས་གནས་གཅོང་ལྷ་པོ་གང་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཏུ་འགོ་བཡིན།
 དེ་རྒྱ་ཏུ་འགོ་སྤངས་ནི་གནས་གཅོང་དུ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་མ་གསོག་པར་སྐྱེལ་
 སྐྱོམ་རྒྱུང་བས་མི་པན་པ་ཡིན། ལས་དེ་སོ་སྐྱེའི་གནས་སྐྱབས་སུ་བསགས་དགོས་པ་
 བེ་ཡིག་ཆ་ཐམས་ཅད་གཅིག་མཚུངས་ཡིན། འོན་ཀྱང་སོ་སྐྱེའི་གནས་སྐྱབས་སུ་
 བསགས་པའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ཡིན། གལ་སྲིད་

འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་དེ་མེད་ན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དེ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་སྐྱེལ་སྐྱོམ་
གྱིས་གསོས་བཏབ་ནས་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་དགོས་པ་ཡིན་པ་ལ་དེ་ལྟར་བཤད་ས་
མེད་པར་འགྲུར་ཞེས་གསུང་གིན་ཡོད།

ང་རང་ཚོས་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ་ལ་གསོས་བཏབ་པ་ལ་ལས་དེ་ཡོད་མི་
དགོས། རྒྱུད་ལ་གཏུགས་ས་ནི་སྐྱོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། བདེན་པ་མཐོང་ལ་
འཕེན་པ་མེད། །ཅེས་པ་འདི་ཡིན། བདེན་པ་མཐོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་
ལས་གསར་དུ་གསོག་པ་མེད་ཀྱང་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡོད་པ་ནི་ཁོ་རང་ཚོའི་བཞེད་
པ་ཡིན། ང་རང་ཚོས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་དེ་གསར་དུ་
གསོག་པ་གཉིས་ཀ་མེད་པ་དང་། གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་ནི་སྐྱོན་སོ་སྐྱེའི་རྟེན་ལ་འཕེན་
བྱེད་ཀྱི་ལས་བསམ་གསལ་པའི་བག་ཆགས་སེམས་སྣང་དུ་བཞག་པ་དེ་ལ་སྲིད་ལེན་གྱིས་
གསོས་བཏབ་པས་མཐར་སྐྱེལ་སྐྱོམ་བྱས་ཏེ་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི་ཁོའི་རྒྱུད་ལ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་
ལས་ཡོད་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་པར་བརྗོད་ཀྱིན་ཡོད།

དགྲ་བཅོམ་པས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་
སྤངས་པ་དེ་ཡིག་ཆ་ཁག་ཚང་མ་མ་སྐྱུན་པ་ཡིན། ཡིན་ན་ཡང་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་
འཁོར་བ་ཡོད་མེད་ཐོག་ལ་མི་མ་སྐྱུན་པ་ཡིན། ང་རང་ཚོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་
འཁོར་བ་མེད། དེས་འཁོར་བ་སྤངས་པར་བཤད་ཀྱིན་ཡོད། ཁོ་རང་ཚོས་དེས་འཁོར་
བ་མ་སྤངས། དེའི་རྒྱུད་ལ་འཁོར་བ་ཡོད་པར་བཤད། དགོངས་པ་བཞེས་ས་ནི་དགྲ་
བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་འཁོར་བ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། སྤར་གྱི་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་
གྱུར་བའི་སྤྲུག་བདེན་ཡོད་ཀྱང་། སྤྲུག་བདེན་དེ་ལས་ཉོན་གྱིས་འཕངས་པ་མ་ཡིན།

གལ་སྲིད་དེས་འཕངས་ན་སྤྲུག་བདེན་དེ་འཕངས་འབྲས་ཡིན་དགོས། དེ་སྤྲུག་འཁོར་
 བ་ཡིན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །མདོར་ན་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་བྱུང་ན་ལས་ཉོན་
 གྱིས་འཕངས་པས་མ་ཁྲུབ་སྟེ། དེས་འཕངས་ན་ཁོ་འཕངས་འབྲས་ཡིན་དགོས་པས་
 འཁོར་བ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཁོ་རང་ཚོས་དེ་འཁོར་བ་ཡིན་པ་ནི་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་
 གིས་བྱུང་བས་ཡིན་ཞེས་བཤད་ཀྱིན་ཡོད། སྤྲིད་སྤྲུག་བདེན་དང་འཁོར་བའི་བྱུང་བར་
 བེ་སྤྲུག་བདེན་ཞེས་པ་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་སྟེང་ནས་
 བཤད་པས་རྒྱུའི་ཆ་ནས་འདོགས་པ་ཡིན། འཁོར་བ་ཞེས་པ་ནི་སྐྱེ་བ་སྤི་མར་ལས་ཉོན་
 གྱི་དབང་གིས་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཆ་ཞིག་ལ་འདོགས་པ་ཡིན་པས་དགྲ་བཅོམ་པའི་
 རྒྱུད་ལ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་ཆ་དེ་མེད།

དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་སྤྱིར་རང་གི་འདོད་བྱ་དེ་ཐར་བ་ཡིན་པ་
 དང་། དེ་ཐོབ་པ་ལ་དེ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་བཅོམ་མ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་སྐྱེ་དགོས་པ་དང་།
 དེས་པར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་མཐོང་ཟེན་གོམས་པར་
 བྱས་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་འདྲིན་སྤང་ལུས་པར་འདོད་པ་ཡིན། རྒྱུ་མཚན་དེའི་སྤྱིར་
 ཉན་ཐོས་རྣམས་གྱིས་གང་ཟག་རང་རྒྱ་རྒྱབ་པའི་རྣམ་ཡོད་གྱིས་སྟོང་བ་དེ་བསྐྱོམ་བའི་
 གཙོ་བོ་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་སྟོང་ཉིད་བསྐྱོམ་བའི་གཙོ་བོ་མི་བྱེད་པ་ཡིན། འོ་ན་སྟོང་
 ཉིད་རྟོགས་པ་དང་མ་རྟོགས་པ་གཉིས་འོང་བ་ནི། གང་ཟག་སོ་སོ་རང་ཉིད་ལམ་མ་
 ལུགས་སམ། སྟོབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་གོམས་པ་བྱུང་བར་ཆེ་རྒྱུད་གི་སྟེང་
 བས་འགའ་ཞིག་གིས་དགག་བྱ་བདེན་པར་བྱུབ་པས་སྟོང་བ་དེའི་སྟེང་དུ་གོམས་པ་
 དང་འདྲིས་པར་བྱེད་པས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་སུ་བ་པ་ཡིན། ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་དགག་

བྱ་དེའི་སྟེང་དུ་བསམ་མོལ་གཏོང་ནས་མ་བཏང་བར་རང་རྒྱ་རྒྱུ་པའི་རྗེས་ཡོད་ཀྱིས་
 སྟོང་བ་དེ་ཙམ་བསྟོམ་ནས་ཐར་བ་ཐོབ་རྒྱ་ཡོད་པ་ཤེས་བས་དེ་ཙམ་སྟོམ་བར་བྱེད་པ་
 ཡིན། འདི་ནི་ར་རང་ཚོ་དཔེ་ཆ་བ་ཞིག་ལ་དཔེ་མཚོན་ན་ཤེས་རྒྱལ། མོ་རིག་ལ་སྟོབ་
 མཁན་གྱི་བྱ་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་གཅིག་གིས་གཙོ་བོ་སྟོ་རིག་ལ་སྟོབ་པའི་སྟེང་དུ་ཚུ་ལ་
 གསུམ་འགོ་སྟངས་ལ་བསམ་མོལ་གཏོང་གིན་ཡོད། དེའི་སྲིར་རྗེས་སུ་ཁོང་སྟོ་རིག་ཤེས་
 པའི་སྟེང་དུ་ཚུ་ལ་གསུམ་གྱི་འགོ་སྟངས་ཡག་པོ་ཤེས་པར་གྱུར། ཡང་གཞན་དེས་སྟོ་
 རིག་གི་རྣམ་གཞག་ཁོ་ན་ལ་སྟོབ་པ་ལས་ཚུ་ལ་གསུམ་གྱི་འགོ་སྟངས་ལ་བསམ་མོལ་
 གཏོང་གིན་མེད། འུས་ཚང་ཚུ་ལ་གསུམ་གྱི་འགོ་སེམ་གྱིན་མེད། དེ་ལྟར་བྱུང་བར་
 འདི་གཉིས་འོང་བ་ནི། གཙོ་བོ་སོ་སོས་གོ་མས་པའི་བྱུང་བར་གྱི་ཡིན།

དབུ་མ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་བདེན་འཛིན་ཉོན་སྲིབ་ཏུ་འདོད་མི་འདོད་
 ཀྱི་བྱུང་བར་འོང་བའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན། ཡིག་ཆའི་ནང་ལ་དེ་ལྟར་གསུངས་ཡོད་
 ཟེར་བས་མི་པན། འོ་ན་གང་ཞེ་ན། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་བདེན་འཛིན་ཉོན་སྲིབ་
 ཡིན་པ་ནི་བདེན་འཛིན་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྟེང་བ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱུ་
 དགོས་པ་ཡིན། འདོད་ཆགས་ཡིན་ན་ཉོན་སྲིབ་ཡིན་པས་བྱུང་ལ། ཤེས་སྲིབ་ཀྱི་ངོ་
 བོར་གྱུར་པའི་འདོད་ཆགས་ནི་གང་ཟག་སྲུས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་པ་ཡིན། བདེན་འཛིན་
 དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྟེང་བ་ཡོད་པ་རི་ལྟར་བསྐྱུ་བ་ཅེ་ན། འདི་ནི་དགོངས་པ་རབ་
 གསལ་གྱི་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐད་ལ་ཞིབ་ཚགས་པོར་གཟིགས་ན་ཉན་ཉན་ཤེས་རྒྱལ།
 དེར་མ་ཟད་རྒྱལ་སྐྱེས་ཞི་བ་སྟེང་སྟོན་འཇུག་ཆེན་མོ་ལས་དེ་བས་ཀྱང་གསལ་བ་
 ཡོད། དེ་ཡང་། སྟེང་འདི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་། །ཀུ་མོངས་བཞིན་དུ་ཅི་སྟེ་

མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་འདིས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ལ་ཉགས་གསལ་གཏོང་བ་ཡིན།
 རྒྱུད་གྲིས་ཀུན་ཚོངས་མ་རིག་པ་ལ་ཉོན་ཚོངས་ཅན་དང་ཉོན་ཚོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་
 མ་རིག་པ་གཉིས་འདོད་པ་བཞིན་དུ། བདེན་འཛིན་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྲིད་པ་དེ་
 རྒྱུད་རང་གིས་འདོད་པའི་ཉོན་ཚོངས་ཅན་དེ་མིན་ཡང་དེ་འབྲ་ཞིག་ཡོད་པའི་སྲིད་
 སྲིད་པ་དེ་ལ་རྒྱུད་རང་གིས་འདོད་པའི་ཉོན་ཚོངས་ཅན་དང་ཉོན་ཚོངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་
 གཉིས་ཡོད་པའི་སྲིད་ཉེ། མ་རིག་པ་དེ་ལ་རྒྱུད་རང་གིས་འདོད་པའི་ཉོན་ཚོངས་ཅན་
 དང་ཉོན་ཚོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་གཉིས་ཡོད་པ་གང་ཞིག། རྒྱུ་མཚན་
 མཚུངས་པའི་སྲིད། ཁོ་རང་ཚོས་བདེན་འཛིན་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྲིད་པ་ཞིག་ཁས་
 ལེན་པ་ཡིན། གལ་སྲིད་དེ་ཁས་མ་སྲངས་ན་དབུ་མ་པ་འོག་མས་འདོད་པའི་ཉོན་
 ཚོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་རྒྱལ་སྤྲས་ཞི་བ་ལྷན་གསུངས་ཡོད་
 པས། དེ་འབྲའི་སྲིད་པ་དེ་གང་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་མིན་ལ་ཅུང་གཚོད་དགོས་པ་
 ཡིན། གལ་སྲིད་བདེན་འཛིན་དང་མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པར་རང་རྒྱ་སྐབ་པའི་རྗེས་
 ཡོད་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ལྟར་ཁོ་རང་ཚོས་འདོད་པའི་ཉོན་ཚོངས་ཅན་
 དུ་གྱུར་པས། སྲིད་འདི་ཉོན་ཚོངས་ཅན་མིན་ཡང་། ཞེས་སྤྲས་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར།
 དེས་ན་མཐའ་གཞན་འགོག་པའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་འཛིན་དང་མཚུངས་
 ལྡན་གྱི་སྲིད་པ་ཡོད་པར་གྱུབ་པོ། །

འོད་ནི་ནམ་ཞིག་སྟོང་བ་ཉིད། །
 ཉོན་འབྱུང་དོན་དུ་མཐོང་བ་ན། །
 རང་བཞིན་གྲིས་ནི་སྟོང་བ་དང་། །

བྱ་བྲེད་འཕྲད་པའང་མི་འགལ་ཞིང། །

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། བྲེད་ཀྱིས་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་དབྱུང་དེ་ནམ་
ཞེས་གི་ཆེ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་དེ་དེས་པ་ན། སྟོང་པ་དེ་རྟེན་འབྲུང་གི་
དོན་དུ་མཐོང་བ་ཡིན། སྟོང་པ་རྟེན་འབྲུང་གི་དོན་དུ་མཐོང་བ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་
པ་དང་བྱ་བྲེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཕྲད་པ་དེ་མི་འགལ་བ་མེད་པར་གྱུར་བ་ཡིན།

སྟོང་པ་རྟེན་འབྲུང་གི་དོན་དུ་སོང་ཚུལ་ནི། གོང་དུ་བརྗོད་ཟེན་པ་ལྟར་རྟེན་
འབྲེལ་མི་བསྐྱུ་བར་མཐོང་བ་ཙམ་ཉིད་ནས་དེས་ཤེས་བདེན་འཛིན་དེ་དེས་ཤེས་
མཚན་ཉིད་པ་མིན་ཀྱང་དེས་ཤེས་དེའི་འཛིན་སྐྱངས་འདྲིལ་པ་ན་ལྟ་བུའི་དབྱུང་བ་
རྫོགས་པ་ཡིན། རྟེན་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་པ་དེ་དེས་པ་ན་སྟོང་པ་ཉིད་རྫོགས་པའི་
སྟོང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པའི་མཐའ་སེལ་བ་ཡིན། སྟོང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་
ཡང་མ་སྟོད་དུ་བྱ་བྲེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཕྲད་པ་ལ་ཚད་མ་གཞན་ལ་སྟོས་མི་དགོས་པར་
དེས་པ་རང་སྟོང་བས་ཀྱིས་འབྲེན་བྱས་པ་ཡིན། སྟོང་པ་རྟེན་འབྲུང་གི་དོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་
ཅང་། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་ཡང་མ་སྟོད་དུ་བྱ་བྲེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཕྲད་པ་ནི་ཤིང་
དེ་གཞི་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་རིང་སྤང་སོགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་གོང་དུ་བརྗོད་ཟེན་
པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྫོགས་བྱས། དེ་ལྟར་ཡང་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་ལམ་གཙོ་ལས། ལྷན་བ་རྟེན་
འབྲེལ་བསྐྱུ་བ་མེད་པ་དང་། །སྟོང་པ་ཁས་ལེན་བྲལ་བའི་གོ་བ་གཉིས། །རྗེ་སྲིད་སོ་
སོར་ལྷན་བ་དེ་སྲིད་དུ། །ད་དུང་སྐབ་པའི་དགོངས་པ་རྫོགས་པ་མེད། །ཅེས་བས་སྐྱང་
བ་རྟེན་འབྲེལ་དང་དེའི་སྟེང་གི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་འདྲིལ་ཚུལ་མི་ཤེས་པར་གོ་
བ་སོ་སོར་སྐྱེ་བས་ན་སྐབ་པའི་དགོངས་པ་རྫོགས་པ་མིན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ནས།

ནམ་ཞིག་རེས་འཛོག་མེད་པར་ཅིག་ཅར་དུ། རྟེན་འབྲེལ་མི་བསྐྱུ་མཐོང་བ་ཅམ་ཉིད་
ནས། །རེས་ཤེས་ཡུལ་གྱི་འཛིན་སྐྱེས་ཀྱུན་འཛིག་ན། །དེ་ཚེ་ལྟ་བུའི་དབྱུང་བ་རྫོགས་
པ་ལགས། །ཞེས་གསུངས།

ལྟ་བུའི་དབྱུང་བ་རྫོགས་མི་རྫོགས་སྐྱོར་ལ་ལྟ་བུའི་སོ་སོའི་ནང་ལ་མི་འབྲེལ་
གསུངས་ཡོད། འགའ་ཞིག་གིས་གཞུང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱུན་རྫོབ་སྤོམ་ལེས་དགོས་
པ་དང་། ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་སྐྱོང་བ་རྫོགས་པ་ཅམ་གྱིས་ལྟ་བུའི་དབྱུང་བ་རྫོགས་
པར་གསུངས་ཡོད། འོ་ན་ལམ་གཙོའི་གཞུང་དེས་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་
མེད་ཀྱང་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡོད་པར་རྫོགས་པའི་རྫོགས་ཚུལ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། རྟེན་
འབྲེལ་རྫོགས་པའི་སྐྱོབས་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ལ་ཚད་མ་གཞན་ལ་སྐྱོས་མི་
དགོས་པར་རེས་ཤེས་རང་སྐྱོབས་གྱིས་འབྲེན་པ་ཞིག་ཡོད། དེ་འབྲེན་པ་ན་ལྟ་བུའི་
དབྱུང་བ་རྫོགས་པ་ཡིན། དེས་ན་ལྟ་བུའི་སོ་སོ་ལ་འབྲེལ་ཚུལ་མི་འབྲེལ་བ་གཉིས་ཡོད་
ཀྱང་སྐྱོང་ཉིད་རྫོགས་པ་ཅམ་གྱིས་ལྟ་བུའི་དབྱུང་བ་རྫོགས་པ་ཡིན་གྱི། ཀྱུན་རྫོབ་སྤོམ་
ལེས་པར་དུ་རྫོགས་དགོས་པ་མེད།

- དེ་ལས་བསྐྱོག་པར་མཐོང་བ་ན། །
- སྐྱོང་ལ་བྱ་བ་མི་རུང་ཞིང་། །
- བྱ་དང་བཅས་ལ་སྐྱོང་མེད་པས། །
- ཉམ་ངའི་གཡང་དུ་སྐྱུང་བར་བཞེད། །
- དེ་ཕྱིར་ཁྲོད་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ལ། །
- རྟེན་འབྲུང་མཐོང་བ་ལེགས་པར་བསྐྱབས། །

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། དེ་ལས་སྟོན་སྟེ་དངོས་སྟོན་བ་དང་དབྱ་མ་རང་རྒྱུད་
བ་སོགས་གྲིས་རྟེན་འབྲེལ་དང་རང་བཞིན་གྲིས་སྟོང་པ་གཉིས་འགའ་བར་མཐོང་བ་
ན་རང་བཞིན་གྲིས་སྟོང་པ་ལ་བྱ་བྲེད་འཛོག་མི་ཤེས་པས་ཚད་མཐར་ལྷུང་བ་དང་། བྱ་
བྲེད་བཞག་ནས་རང་བཞིན་གྲིས་སྟོང་པ་འཛོག་མི་ཤེས་པས་རྟག་མཐར་ལྷུང་བ་ཡིན།
མདོར་ན་སྟོང་པ་ལ་བྱ་བྲེད་འཛོག་མི་ཤེས་པ་དང་བྱ་བྲེད་ལ་སྟོང་པ་འཛོག་མི་ཤེས་པ་
དེས་སྟོ་སྦྱར་རམ། རྟག་ཚད་ཀྱི་མཐའི་ཉམ་ངའི་གཡང་དུ་ལྷུང་བར་བྲེད་པ་ཡིན།

རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཁྲེད་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་སྦྱིར་མདོར་
ཤེས་དང་རྩུ་འབྲུལ་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་མངའ་བ་ལ་བསྟོན་པ་མ་
མཐོང་བར་རྟེན་འབྲུང་གི་དོན་མཐོང་བ་དེ་རྣམས་ལ་བསྟན་པ་བཟོད་པ་ཡིན་ཏེ།
རྟེན་འབྲུང་འདི་ནི་ལྷ་བ་རང་བཞིན་གྲིས་མེད་པ་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་སྐྱ་ན་མེད་པ་
ཡིན་པས་སོ། །སྦྱིར་བཏང་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་
ལ་ངེས་ཤེས་འདྲན་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ཡོད་མོད་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲུབ་པ་མེད་དེ། དེ་
ལ་གཅིག་ཏུ་སྦྱབ་པ་དང་། ཐ་དང་དུ་སྦྱབ་པའི་རིགས་པ་གཞི་ནས་དགོད་དགོས་པའི་
ཕྱིར། སྦྱབ་བྲེད་ལ་ངེས་པ་སྦྱེ་ཚུལ་ཡང་མི་མཚུངས་ཏེ། རྟེན་འབྲུང་ཞེས་པ་ནི་གཞི་
གཅིག་ལ་བརྟེན་པ་དང་། གཞི་གཅིག་ལ་སྟོས་ནས་འབྲུང་བ་ཡིན་པས། དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་རང་དོས་ནས་སམ་ཚུགས་སུ་བྱ་གྱི་ངོས་ནས་མེད་པ་ལ་གོ་བ་རྒྱག་རྒྱ་ཡོད་པས།
དེའི་ཕྱིར་རིགས་པ་མི་མཚུངས་པ་ཡིན།

དེ་ཡང་ཀུན་ཏུ་མེད་པ་དང་། །
རང་བཞིན་གྲིས་ནི་ཡོད་པས་མིན། །

ཤེས་རབ་མི་ལྡན་ན་སྲིད་པའི་རྩ་བ་ཚོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གཙོད་པར་
བྱེད་མི་བྱས་པ་ཡིན།

སྲིད་པའི་རྩ་བ་འདི་ལ་ཚོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་འཛོག་པའི་གང་
ཟག་གི་བདག་འཛིན་ནི། གང་ཟག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་
པ་ལ་འཛོག་པ་ཡིན། དེ་ཡང་འཛིག་ལྟ་ཞིག་ལ་འཆད་དགོས་པ་ནི་དབྱུ་མ་འཇུག་པའི་
མཚོད་བཟོད་ཀྱི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་བྱུབ་པ་ཡིན། སྤྱིར་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ལ་བདག་
འཛིན་གཉིས་ཀ་ཡོད་ཀྱང་། གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་
འཛོག་མི་ཤེས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་དཔལ་ལྷན་ལྷོ་བ་གྲགས་པས་དབྱུ་མ་འཇུག་པ་ལས།
དང་པོ་ང་ཞེས་བདག་ལ་ཞེན་གྱུར་ཞིང་། །བདག་གིས་འདི་ཞེས་དངོས་ལ་ཆགས་སྐྱེས་
པ། །ཐོ་རྒྱན་འབྲུན་ལྟར་རང་དབང་མེད་པ་ཡིས། །འགྲོ་ལ་སྤྱིང་རྗེ་གྱུར་གང་དེ་ལ་
འདུད། །ཅེས་པའི་སྐབས་སུ་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཀྱི་སྤྱིང་ནས་འཁོར་བར་འཁོར་
ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་མ་གསུངས་པ་ནི་དོགས་པ་གཙོད་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན། དོགས་པ་
གཙོད་སྤངས་ནི་འདི་ལྟར་འཇུག་པ་ལས་སེམས་ཅན་ཁྱད་ཚོས་རྣམ་པ་དབྱུག་གི་སྐོ་ནས་
འཁོར་བར་འཁོར་ཚུལ་གྱི་རྩ་བ་ནི་རང་འཛིན་གྱི་འཛིག་ལྟ་ཡིན་པར་གསུངས་ཡོད།
སྤྱིར་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པ་ནི། བདག་འཛིན་གཉིས་སྐྱེ་རིམ་
ཀྱི་དབང་དུ་གྲུས་ན་གང་ཟག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་
སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་དུ་དེ་ཡོང་བ་ཡིན། འོན་ཀྱང་འཁོར་བ་འཁོར་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་
གཙོ་བོ་མ་རིག་པ་ནི། རང་འཛིན་གྱི་འཛིག་ལྟ་ཡིན་ཏེ་འཛིག་ལྟ་དེའི་དབང་གིས་ལས་
འབྲེལ་བསམགས་ནས་འཁོར་བར་འཁོར་སྤངས་ཀྱི་རིམ་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་

སྲིད་པའི་རྩ་བ་གཙོད་ཀྱི་རྒྱུ་ལོ་གཙོ་ལོ་ལོ། རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་
པའི་རྫོང་ཡིན་མོད། སྟོན་པ་ཅམ་མ་ཟད་རྗེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་གཙོད་ཕྱིར་དུ་རྫོང་དེ་
རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ལ་འབད་དགོས་པ་མ་གསུངས་པར་རྟོན་འབྲེལ་མི་བསྐྱེ་བར་རྟོགས་པའི་
ཐབས་ལ་འབད་དགོས་པར་གསུངས་པ་ནི། རྟོན་འབྲེལ་དེ་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་
རྒྱ་མཚན་རྒྱན་མེད་པ་ལ་འགོ་བས་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ནི་གོང་དུ་བསྐྱབས་ཟིན།

སྲིད་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་མཐའ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་སེལ་བ་མེད་དེ། ཡོད་
པའི་མཐའ་འཛིན་དང་མེད་པའི་མཐའ་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་ཞེན་ལྷུལ་མེད་པ་ཅིག་ཅར་དུ་
རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡོད་མཐའ་སྟོན་ལ་སེལ་ནས་མེད་མཐའ་མཇུག་ཏུ་བསལ་
དགོས་པ་ཡིན། ཅིག་ཅར་དུ་སེལ་བ་མེད་ན། འོ་ན། ཉམ་ཞིག་དེས་འཛོག་མེད་པར་
ཅིག་ཅར་དུ། །གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རྟོན་འབྲེལ་མི་བསྐྱེ་བ་མཐོང་
བའི་སྤང་ནས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་མཐོང་བའི་རྫོང་ལ་དེས་པ་རང་
སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་གྱིན་ཡོད། རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་སོག་མར་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་རྟོགས་ལ་
བརྟེན་ནས་རྟོགས་པ་ན། བར་དུ་ཚང་མ་གཞན་བརྒྱུད་པ་ལ་སྟོས་མི་དགོས་པར་དེས་
པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དངས་པ་ཡིན། རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་རྫོང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་
བཞིན་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་རྟོགས་མི་སྐབ་ཀྱང་། རྫོང་དེས་ཚང་མ་གཞན་ལ་མ་
སྟོས་པར་དེས་ཤེས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་པ་ཡིན། དེས་ན། ལྷང་བ་རྟོན་འབྲེལ་དེས་
ཡོད་པའི་མཐའ་སེལ་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་བར་རྟོགས་པའི་རྫོང་དེས་མེད་པའི་
མཐའ་འཛིན་སེལ་སྤངས་ནི་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དེས་པ་འདྲེན་སྤངས་ཀྱིས་ཡིན་གྱི། རྫོང་
དེ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པའི་མཐའ་འཛིན་སེལ་བ་མ་ཡིན། འོན་ཀྱང་དེ་རྟོག་ཚད་ཀྱི་མཐའ་

གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབྱུང་བ་གནས་པ་ཡིན། ལྷོང་བ་ཉིད་གསར་དུ་རྟོགས་པ་ན་རྣམ་
 འབྱོར་བ་དེ་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་ཡིན། དེ་བྲལ་ཚུལ་ནི། ལྷོང་བ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་
 དུ་སོང་བའི་སྲིད། རྟག་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་དང་སེལ་བ་གཉིས་ཀ་ཡིན་གྲང་། མེད་
 པའི་མཐའ་འཛིན་དང་བྲལ་བ་ཡིན་གྲང་སེལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་གྲང་
 བ་སྟོད་དུ་ཡོད་པ་ལ་ངེས་པ་མི་འབྲེན་པའི་སྲིད། རྒྱ་མཚོན་ནི། རང་བཞིན་མེད་པར་
 རྟོགས་པའི་སློང་དེས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པར་མ་རྟོགས་པའི་སྲིད། དེ་ལྟར་ཡང་། ཅ་
 ཤེད་ཀྱི་ཀ་ཚེན་ལས། འདི་ལ་རིགས་ཤེས་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དོ་སྟོན་
 དུ་བརྒྱང་ཅམ་མ་གཏོགས་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པ་གང་དུ་ཡང་མི་
 འཛིན་པས་མེད་དགག་ཉིད་གཞལ་བྱུང་འདོད་པ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་མེད་པ་
 ཡོད་པ་སོགས་སུ་འཛིན་ན་ཚོས་གཞན་རིགས་ཤེས་གྱི་ཡུལ་དུ་འཕངས་པས་མ་ཡིན་
 དགག་བསྐྱབ་བྱ་དང་གཞལ་བྱུང་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རིགས་ཤེས་གྱི་དངོས་གྱི་བྱེད་
 པས་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་ལོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་མ་རྟོགས་གྲང་
 རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་སློང་དེ་ཚད་མ་གཞན་བརྒྱད་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་
 རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སློང་དེ་ཉིད་གྱིས་གསར་དུ་བྲངས་པ་ཡིན།

ཐལ་འགྲུང་བའི་ལུགས་ལ། དེ་ལྟ་བུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་མེད་པ་
 ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་སློང་དེ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པར་བྲན་པའི་བྲན་ཤེས་དང་།
 དབྱུང་ཤེས་དང་། རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་སྤར་གྱི་རང་བཞིན་
 མེད་པར་རྟོགས་པའི་སློང་དེས་བྲངས་པ་ཡིན། དྲན་པ་ཡིན་ན་དབྱུང་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྲུབ་
 པ་དེ་རང་སྤེ་བྱུབ་མཐའ་སྐྱབ་པ་ཡོངས་རྫོགས་གྱིས་ཁས་ལེན་པ་ཡིན། ལྷན་པས་འདིར་

རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་རིག་པ་དེ་ལ། དྲན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་འཛིན་སྣངས་མཚུངས་པའི་
ཡུལ་དེ་ལ་རྟོགས་ཟིན་པ་ཞིག་མི་དགོས་ཏེ། རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པ་དྲན་པའི་དྲན་
པ་དེ་རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སྲ་མ་དེས་
རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པར་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པ་ཞེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱིར་ཚད་མ་དེ་
ཡུལ་ལ་རང་དབང་དུ་གཏོང་བའི་མ་ཐུ་མེད་པ་ཡིན་པས། ཁོ་རང་གི་ཚད་མ་སྲ་མ་ཞིག་
གིས་རྟོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། སྲ་མས་རྟོགས་ཟིན་པ་
ཞིག་ཕྱི་མས་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་མ་ཡིན། སྤྱིར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྟོང་དེས་སྟོང་
ཉིད་ཡོད་པར་མ་རྟོགས་ཀྱང་། སྟོང་ཉིད་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟོགས་ཡང་དག་མེད་པ་ནི་
གཞུང་ཡོངས་རྫོགས་དགོངས་པ་མ་ཐུན་པ་ཡིན། ཐོག་མར་སྟོང་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་
པར་གསལ་དུ་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་དེ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པར་སྐྱབ་མི་དགོས་པ་
ཡིན། གལ་སྲིད་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟོགས་ཡང་དག་ཡོད་ན། དེ་
ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཞིག་གསལ་དུ་སྐྱེ་དགོས་པ་ཡིན། དེ་འདྲའི་རྗེས་
དཔག་གསལ་དུ་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སྲ་མ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྟོང་
ཉིད་ཀྱིས་ཚད་མ་གཞན་བརྒྱུད་མ་དགོས་པར་དེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དངས་པ་ཡིན།
རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པར་དྲན་པའི་དྲན་པ་དེ་མཛོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་ཀྱང་། རང་
བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པར་མཛོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པ་ནི་གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་དང་ཐུན་
ཚོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན། གྲུབ་མཐའ་འོག་མའི་ལུགས་ལ། མཛོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ན་རང་
གི་འཛིན་སྣངས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་དགོས་ཀྱང་། ཐལ་འགྲུར་བའི་

ལུགས་ལ་ཡུལ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ན་ཡུལ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་མི་
 དགོས། དེ་ལ་དེས་ཡུལ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཁོ་རྟོག་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་ཡིན་ན་ཡུལ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མེད་པས་ཁྲུག་གས་
 སྤང་དེས་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ན་ཡུལ་དེ་རྗེས་འཆར་དུ་རྟོགས་དགོས། དེ་རྟོགས་ན་
 སྤང་བ་མ་འབྲུད་པར་རྟོག་པར་འཇིག་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་རྟོགས་ཚུལ་ཞིག་འདོག་དགོས་
 པས་དེ་ལྟར་འདོག་མི་རུང་བ་ནི་གྲུབ་མཐའ་སྤྲོ་བ་ཀྱིས་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དེ་
 མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དཔལ་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པས་ཚད་མ་ལ་
 མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་དཔལ་ལྡན་ལྷ་བ་གྲགས་
 པས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཞེད་པ་ཡིན། དེ་ལ་དེ་ཡུལ་རྟོགས་པའི་སློ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་གས་
 སྤང་དེ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ན་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་དགོས། དེ་མ་ཡིན་ཏེ་
 རྟོགས་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་མ་སྐྱེས་ཤིང་། སྤང་གི་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་སློ་
 དེས་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་ན་
 རྟོགས་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་སྐྱེ་དགོས་པ་ནི་གཞུང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྐབས་འདིར་དེ་ལ་དེ་ལ་འཇེན་སྤངས་དང་། དེ་ལ་དེ་སྟོར་ལ་བསམ་སློ་གཏང་ན་
 དེར་དཀའ་གནད་ཅིག་ཡོད། དེའི་རྒྱ། དེ་ལ་དེ་དབྱུང་ཤེས་ཡིན་པ་དང་། དབྱུང་
 ཤེས་ཡིན་ན་རྟོགས་ཟེན་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡིན་དགོས་པ་དེ་ཐལ་འགྲུང་བས་ཁས་
 ལེན་ཀྱང་། རྟོགས་ཟེན་རྟོགས་པ་དེ་ལ་ཚད་མ་སྤྲ་མས་རྟོགས་ཟེན་པའི་དོན་ཞིག་མི་
 དགོས་ཏེ། རང་བཞིན་མེད་པར་ཡོད་པར་དེ་ལ་དེ་དབྱུང་ཤེས་ཀྱི་འཇིག་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་
 རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པ་དེ་སྤྲ་མའི་སློ་དེས་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྟོགས་ཟེན་

རྟོགས་པའི་གོ་དོན་འདིའི་སྟེང་ནས་བསམས་ན། སྲོད་འཇུག་ཚེན་མོ་ལས། དབ་འགྲུང་
 གྱི་བའི་དུག་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དགོངས་པ་ཡང་རྟོགས་ཐུབ། དེ་ཡང་། སྲར་རྒྱུགས་
 པའི་གནས་སྐབས་སུ་དུག་ལྷགས་པ་རྟོགས་པའི་རྫོ་མེད་ཀྱང་། རྒྱགས་པ་རྟོགས་པའི་
 རྫོབས་ཀྱི་རྫོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱིས་དངོས་རྒྱ་འབྲུག་གི་སྐྱ་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་
 གྱིས་དུག་ཡངས་པ་ན་སྲར་གྱི་རྒྱགས་པ་འབྲུག་པའི་རྫོབས་ཀྱིས་དུག་ལྷགས་པ་འབྲུག་པ་
 ཡིན། སྲར་དུག་ལྷགས་པ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་སྲ་མ་སྟོན་དུ་སོང་མེད། འགའ་ཞིག་
 གིས། དེའི་ཚེ་དུག་ལྷགས་པ་འབྲུག་དུག་ལྷགས་པ་འབྲུག་པའི་འབྲུག་པ་ཡིན་ཟེར་
 བས་ཞིབ་ཚ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ལྟར་བརྗོད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་དེ། གོང་
 གི་རིགས་པའི་སྟེང་དུ་སོང་ན་གཞོན་བྱེད་མཚུངས་པའི་བྱིད།

འོན་ཀྱང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་སྙངས་དང་། མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེས་
 གཞུང་གི་དགོངས་པ་གསུང་སྙངས་གཉིས་ཁག་ཁག་ཡིན། ཁོ་བོས་གོང་དུ་བརྗོད་པ་
 བེ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་གི་སྟེང་ནས་ལྷགས་པ་ཡིན། རྗེའི་གཞུང་ནང་ལ་སྟོན་འཇིན་
 ཚད་མས་སྟོན་འཇིན་ཚད་མ་རྟོགས་པར་གསུངས་ཀྱང་། མཁས་གྲུབ་རྗེས་དེ་མ་
 རྟོགས་པར་གསུང་གིན་ཡོད། དེ་ཡང་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤག་དགོངས་པ་རབ་གསལ་
 ལས། དེ་ལྟར་ན་སྟོན་འཇིན་ཞི་གཞན་ལྷགས་ལྟར་རང་རིག་གིས་མི་འགྲུབ་ཀྱི་དབང་
 པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པར་བསྟན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་
 སྟོན་འཇིན་དེ་དབང་པོ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་འགྲུབ་པར་གསུངས་པའི་དོན་ནི། སྟོན་
 པོ་དེ་རྟོགས་པའི་རྫོབས་ཀྱིས་འབྲུག་པ་ལ་འབྲུག་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་མཁས་
 གྲུབ་རྗེས་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ནང་། དེས་ན་སྟོན་འཇིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྟོན་པོ་

གཞུང་ལ་ལྟོས་ནས་སྡོམ་འཛིན་མིག་ཤེས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཀྱང་སྡོམ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་
གྲུབ་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། ཁོང་གིས་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པ་དེ་རྗེས་དགོངས་པ་
ཡིན་པར་སྐྱབ་པ་ཡིན་གྱི། དེ་དང་མི་མ་སྐྱབ་པ་ཞིག་རང་གཞུང་སྐྱེས་པ་མིན་པར་
གསུངས། སྡོམ་འཛིན་ཚད་མས་སྡོམ་འཛིན་ཚད་མ་དེ་མ་རྟོགས་ཀྱང་། སྡོམ་པོ་རྟོགས་
པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱིས་སྡོམ་འཛིན་བྲན་པའི་བྲན་པ་འབྲེན་པ་ཡིན་ཞིང་། བྲན་པ་དེས་
སྡོམ་འཛིན་ཚད་མ་རྟོགས་པར་འདོད། མཁས་གྲུབ་རྗེའི་ཚིག་ཟིན་ལ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་དང་
མི་མ་སྐྱབ་པ་ཞིག་སྟེབས་པ་ཡིན་ཅང་ཡིག་ཆ་སོ་སོའི་ནང་འབྲེལ་ཚུ་བ་མི་མ་སྐྱབ་པ་
སྟེབས་པ་ཡིན།

རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་པ་དེ་གཙོ་བོ་གཏུགས་ས་ནི། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བའི་
གཞུང་ཡིན་པས་དེ་ལ་འཁྲུལ་པ་མེད་པ་ཡིན། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བའི་ཚིག་གསལ་ནང་།
ཚད་མ་དེ་ལུལ་ལ་ལྟོས་ནས་འཛིན་དགོས་པ་དང་། ལུལ་དེ་ཚད་མ་ལ་ལྟོས་ནས་
འཛིན་དགོས་པར་གསུངས་ཡོད། དེ་ལྟར་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཚད་མའི་གྲངས་འཇུག་
པ་གཞུང་བུའི་གཞན་གྱི་དབང་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། གཞུང་བུའི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་
པ་ཅམ་གྱིས་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པར་རྟེན་པའི་ཚད་མ་དག་གི་རང་གི་ངོ་བོ་རྣམ་པར་
འཛིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་གསུངས། བྱས་ཅང་། སྡོམ་འཛིན་ཚད་མ་དེ་སྡོམ་པོ་ལ་ཚད་
མར་སོང་བ་ཡིན་ཅང་། སྡོམ་པོ་དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རང་ཉིད་ལྷགས་
རྟོགས་སུ་འོང་བ་ཡིན། དེས་ན་རྗེའི་དགོངས་པ་ནི་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བའི་གཞུང་དང་
མ་སྐྱབ་པ་ཡིན།

སྟོས་མེད་རྣམ་མཁའའི་མེ་རྟོག་བཞིན། དེས་ན་མ་བརྟེན་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་

གསུངས་པ་འདིས། གཞི་དེ་དང་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་ལ། རྟེན་འགྲེལ་
རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚུལ་གསུམ་བསྟན་པ་ཡིན། བསྟན་ཚུལ་ནི། ཉམ་མཁའའི་མེ་རྟོག་
དེ་གདགས་གཞི་མཐར་ཐུག་གཅིག་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་པ་ཞིག་མ་ཡིན་པ་དང་། ཚོས་
གང་དང་གང་ཡིན་ཡང་གཞི་གཅིག་ལ་བརྟེན་པའམ། བལྟོས་ནས་འཛོག་དགོས་པས་
མ་བརྟེན་པའི་ཚོས་ཤིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལོ། །ཚིང་རྒྱུ་གཉིས་པོ་འདིས་རྟེན་འགྲེལ་གྱི་
རྟགས་གྱིས་གཞི་དེ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་སྐྱབ་པ་ཡིན།

དོགས་དཔྱོད་ནི། རྫོང་རྒྱུ་རྟེན་ལམ་རིམ་པའི་རྟེན་འགྲེལ་བསྟོད་པའི་འགྲེལ་
པའི་ཚིག་རྒྱུ་གཉིས་པོ་དེའི་ཚིག་འགྲེལ་ལ། གང་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་གཞན་ལ་
ལྟོས་པ་མེད་པ་ནི། ཉམ་མཁའའི་མེ་རྟོག་བཞིན་གཏན་ནས་མེད་པས་དེས་ན་མ་བརྟེན་
པར་གྲུབ་པ་ནི་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། ཞེས་འགྲེལ་འདུག་པས། འགྲེལ་སྟངས་
དེ་འདྲ་རང་མེ་ཡིན་སྟུམ། ཡིན་ན་ཡང་དགོངས་པ་བཞེས་གནང་དགོས་པ་ཡིན།
འགྲེལ་པ་འདིས་ཉམ་མཁའའི་མེ་རྟོག་དེ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྟོག་པས་བཞག་པ་
ལ་མ་ལྟོས་པར་སྐྱབ་པ་ཡིན་པར་གསུངས། འདི་ནི་མི་འགྲིག་སྟེ། སྤྱིར་ཚོས་གང་དང་
གང་ཡིན་ཡང་ཚོས་བཞག་པས་བྱུང་བ་དང་། ཚོས་མ་བཞག་པའི་ཚོས་འགའ་ཡང་
ཡོད་པ་མ་ཡིན། ཚོས་བཞག་ན་ཡོད་པས་བྱུང་མི་དགོས་པ་ནི། རྗེའི་བྱང་པེས་དང་།
དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་རང་རང་གི་
རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་བཞག་ཀྱང་། དེ་དག་ཡོད་པ་མ་ཡིན། དེས་ན་ཉམ་
མཁའའི་མེ་རྟོག་དེ་རང་འཛིན་པའི་རྟོག་པས་བཞག་པར་འདོད་ན་སྟོན་མེད་སྟུམ།

ངོ་བོས་གྲུབ་ན་དེ་གྲུབ་ལ། །

རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་རྟོག་པར་འགལ། །

ཞེས་པ་འདིས་རྟགས་དེའི་རྟོག་ཁྲུབ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་
རྒྱ་རྒྱུན་ལ་རྟོག་པར་འགལ་བ་ཡིན་པར་བརྟན་པའི་སྲིད། དཔེར་ན། བྱས་པའི་རྟགས་
གྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟོག་ཁྲུབ་སྐྱབ་སྲིད་གྱི་རིགས་པ་ལ། མི་རྟག་པའི་ལོག་
ཕྱོགས་རྟག་པ་དེ་བྱས་རྟོང་དུ་སྐྱབ་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་སྲིད།

དེ་སྲིད་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ལས། །

མ་གཏོགས་ཚོས་འགའ་ཡོད་མིན་པས། །

རང་བཞིན་གྱིས་ནི་སྟོང་བ་ལས། །

མ་གཏོགས་ཚོས་འགའ་མེད་པར་གསུངས། །

ཞེས་པ་འདིས་རྗེས་ཁྲུབ་གྱི་ཁྲུབ་པ་སྐྱབ་པ་ཡིན། དེ་ཡང་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་
ལས་གཞན་པའི་ཚོས་ཞིག་ཡོད་པ་མིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པའི་སྟོང་བ་ལས་གཞན་པའི་ཚོས་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པར་བརྟན་པ་ཡིན།
དེས་ན་གཞུང་སྲ་སྲི་འདི་དག་ནི་གཅིག་རྒྱུ་བ་གཅིག་གི་རྒྱུ་བ་རྟེན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན།
རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་འདི་
གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་ནི་གོང་གི་ཚུལ་གསུམ་རིམ་པས་གྲུབ་པ་དེས་བརྟན་
ཏོ། །

རང་བཞིན་རྟོག་པ་མེད་པའི་སྲིད། །

ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་འགའ་ཡོད་ན། །

ལྷ་འཇོག་འདས་པ་མི་རུང་ཞིང་། །

སྒྲོལ་གྱུན་ལྡོག་པ་མེད་པར་གསུངས། །

རང་བཞིན་ཞེས་པ་དེ་དགག་བྱའི་རང་བཞིན་པ་སྐྱུར་ནས་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་
པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན། གལ་སྲིད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་ན་སྐྱུར་ཡོད་
ཕྱིས་མེད་པར་འགྱུར་བ་མེད་དགོས། འདི་ནི་གྲུབ་མཐའ་གོང་ལོག་གྱུན་མཐུན་པ་ཡིན།
དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་བདེན་པར་གྲུབ་ན་སྐྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡོད་ལུགས་གྱི་ངོས་
ནས་གྲུབ་དགོས་པས་ཡང་ན་གཏན་དུ་ཡངས་པ་དང་། ཡང་ན་གཏན་དུ་སྡོད་དགོས་པ་
ཡིན། དེ་བཞིན་དུ། ཉོན་སྐྱིབ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་ལྷུང་འདས་སྐྱུར་མེད་གསུང་དུ་
འཛོལ་བ་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྟག་ཚད་གྱི་མཐར་འཇིག་གྱི་སྒྲོལ་པ་དེ་གཉེན་པོའི་
སྒྲོབས་གྱིས་ལྡོག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གོང་དུ་ཚུལ་གསུམ་བསྐྱབས་ནས་
སྐབས་འདིར་ཚུལ་གསུམ་གྱི་དགག་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་གཞོན་པ་བསྟན་པ་
ཡིན། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་ཉོན་སྐྱིབ་སྤངས་པའི་ལྷུང་འདས་དང་། ཐར་པ་དང་།
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སོགས་འཛོལ་བ་མེད་པས་དཀའ་སྤྱད་སྤྱིང་རུས་རྒྱག་པ་ལ་
དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ངོ་། །

དེ་ཕྱིར་རང་བཞིན་རྣམས་བྲལ་ཞེས། །

མེད་གཤེད་སྐྱ་ཡིས་ཡང་ཡང་དུ། །

མཁལ་པའི་ཚོགས་སུ་ལེགས་གསུངས་པ། །

འདི་ལ་སུ་ཡིས་འགོང་བར་རུས། །

རྒྱ་མཚན་དེའི་སྲིད་སྟོན་པ་ས། ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཞེས་མི་
འདྲིགས་པའི་མེད་གེའི་སྐྱ་ལྟ་བུས་ཞུམ་པ་མེད་པར་མཁས་པའི་དབུས་སུ་ལན་
གཅིག་མིན་པར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྟོག་པ་འདི་ལ་མཁས་པ་སུས་ཀྱང་བརྗེ་བའམ་རྩོད་
པ་རྩོད་མི་བྱས་པ་ཡིན་པར་གསུངས།

རང་བཞིན་འགའ་ཡང་མེད་པ་དང་། །
འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་འབྱུང་བའི། །
རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཐད་པ་གཉིས། །
མི་འགའ་འདུ་བར་སྟོས་ཅི་དགོས། །
བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། །
མཐར་ལྟ་བ་ལ་མི་བརྟེན་ཞེས། །
ལེགས་གསུངས་འདི་ནི་མགོན་ཚོད་གྱི། །
སྐྱ་བ་ལྷན་མེད་པའི་རྒྱ། །

ཞེས་པ་འདིས། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དང་། བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་གཉིས་པོ་
དེ་པན་རྒྱུན་བཤེགས་མི་བྱེད་པར་གྲོགས་བྱེད་པ་ཡིན་པ་ས། གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་འདུ་
བ་ལ་མི་འགའ་བཞི་སྟོས་ཅི་དགོས་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་པའི་སྐོ་དེ་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་
ཕྱིན་སྟོ་སྐྱར་གྱི་མཐར་འཇུག་གྱི་ལྟ་བ་ལ་མི་བརྟེན་པ་སྟེ་རང་རྒྱུད་ལ་མི་སྐྱེ་བར་བྱེད་
པ་ཡིན་ཏེ། ལྟ་བ་དེ་རྒྱུད་རིང་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་སྲིད་ཀྱི་དེ་ལྟ་བུ་ལེགས་པར་གསུངས་
པ་འདི་ནི་སྟོན་པ་ཚོད་སྐྱ་བ་ལྷན་མེད་པའི་རྒྱ་ཡིན།

འདི་ཀུན་ངོ་པོས་སྟོང་བ་དང་། །
 འདི་ལས་འདི་འབྲས་འབྱུང་བ་ཡི། །
 དེས་བ་གཉིས་པོ་པན་ཚུན་དུ། །
 གོགས་མེད་པར་ནི་ལྷོགས་བྱེད་པ། །
 འདི་ལས་ངོ་མཚར་གྲུར་བ་དང་། །
 འདི་ལས་ཟླ་དུ་བྱུང་བ་གང་། །
 ཚུལ་འདིས་ཁྱོད་ལ་བསྟོད་ན་ནི། །
 བསྟོད་པར་འགྲུར་གྱི་གཞན་དུ་མིན། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་ཡིན་པས།
 འདི་ལས་འདི་འབྲས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཅང་། དེ་འདྲ་བའི་སྟོང་བ་དང་རྟེན་འབྱུང་གཉིས་པོ་
 དེས་བ་དེ་པན་ཚུན་གོགས་བྱེད་པ་པར་བཟང་། པན་ཚུན་ལྷོགས་བྱེད་པ་ཡིན། རྟེན་
 འབྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་ལ་དེས་བ་ཆེས་ཆེར་སྐྱེ་བ་དང་། རང་
 བཞིན་གྱིས་སྟོང་བའི་སྟེང་ནས་གཞི་དེ་ཉིད་སྟོས་ནས་གྲུབ་པ་ལ་དེས་བ་འདྲེན་པར་
 བྱེད་པ་ཡིན། དེ་འདྲ་བའི་གནས་ཚུལ་ཁྱོད་གྱིས་གསུངས་པ་ནི་ངོ་མཚར་བ་དང་། ཉ་
 ལས་བ་དང་། ཟླ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན། ཚུལ་ལུགས་འདིའི་སྟོན་ལ་བསྟོད་ན་བསྟོད་
 བ་ཡང་དག་པར་འགྲུར་གྱི། གཞན་དུ་ན་བསྟོད་པ་ཡང་དག་པར་མི་འགྲུར་རོ། །

མོངས་པས་བྲན་དུ་བཟུང་བ་ཡིས། །
 གང་ཞིག་ཁྱོད་དང་ཞེ་འགྲས་པ། །
 དེ་ཡིས་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྒྲ། །

མི་བཟོད་གྲུང་ལ་མཚར་ཅི་ཡོད། །

ཅེས་པ་འདིས། ཕྱི་རོལ་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་པ་ལ་བྲན་ལྟ་བུར་
བརྒྱུད་ནས་སྟོན་པ་དང་ཞེ་འགྲམ་པ་སྟེ་རྒྱ་བ་འགལ་དུ་སོང་སྟེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་
བཞིན་གྱིས་མེད་པར་གསུངས་པའི་སྐྱེ་ལ་མི་བཟོད་པར་བྱས་པ་ལ་ཉ་ལས་པ་དང་།
ཁྱད་མཚར་དགོས་པ་གང་ཡང་མིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་རྟེན་འབྲེལ་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་།
རྒྱ་མེད་ལས་སྟེ་བ་དང་། མི་མ་ཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་སྟེ་བ་སོགས་ཁས་ལེན་པའི་བྱིད།

ཁྱོད་ཀྱི་གསུང་གི་གཅེས་པའི་མཚོན། །

བརྟེན་ནས་འབྱུང་བར་ཁས་གྲུངས་ནས། །

སྟོང་ཉིད་རོ་མི་བཟོད་པ། །

འདི་ལ་ཁོ་ལོ་རོ་མཚར་གྲུང། །

ཅེས་པ་སྟེ།

ཡང་རང་སྟེ་དངོས་སྐྱེ་བ་དང་། ལེགས་ལྡན་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས།
བདག་ཅག་སྟོན་པའི་གསུང་གི་གཅེས་པའི་མཚོན་དེ་གཉེར་ཚང་ནང་གི་མཁོ་སྦྱད་པལ་
ལོས་རྟེན་འབྲེལ་ཁས་གྲུངས་ནས་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྐྱེ་ལ་མི་བཟོད་པར་བྱས་ནས་
མི་འགྲིག་པའི་རྩལ་མཚན་པ་ནི་ཁོ་ལོས་ཁྱད་མཚར་པོ་མཚོང་བ་ཡིན།

དེས་ན་རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པའི་ཚིག་ལ་ཚིག་འབྲེལ་རྒྱལ་ཤེས་པ་ཅམ་གྱིས་མི་
འགྲིག་པར། གཙོ་བོ་ནི་སྟོན་པའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་གི་འབབ་ས་སྟེ། རྟེན་འབྱུང་
གི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྟོང་པ་གསུངས་པའི་དོན་ལ་ཤོ་བ་རོབ་རོབ་སྟེ་བས་སུ་བ་བ་བྱུང་ན།

སྐལ་པ་བཟང་པོ་ཡིན། ཡིན་ན་ཡང་སྟོང་པའི་དོན་ལ་ངེས་པ་རྙེད་པ་ནི་ང་དང་ང་ལྟ་བུ་
ལ་བྲལ་བ་ཡིན།

རང་བཞིན་མེད་ལ་བཀྱི་བའི་སྟོ། །
ཟླ་མེད་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་གི། །
མིང་ཉིད་གྱིས་ནི་རང་བཞིན་དུ། །
འཇིན་ན་ད་ཀོ་སྟེ་པོ་འདི། །
འཕགས་མཚོག་རྣམས་གྱིས་ལེགས་བསྟོད་པའི། །
འཇུག་དོགས་རྒྱ་དང་བྲལ་གྱུར་པ། །
ཁྲོད་དཔྱེས་གྱུར་པའི་ལམ་བཟང་དེར། །
ཐབས་གང་གིས་ནི་བཀྱི་བར་བྱ། །

ཞེས་པ་སྟེ།

རང་བཞིན་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་ལ་བཀྱི་བ་སྟེ། དེ་རང་ཉིད་གྱིས་མཚོང་བར་བྱེད་
པའི་སྟོང་པ་ལོམ། ལྷ་མཚོན་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་རྒྱ་ན་མེད་པ་ནི། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
བར་འབྲུང་བའི་ཚུལ་འདི་ཡིན། རང་སྟེ་དངོས་སྐྱེ་བས་གཙོས་པའི་དབྱེ་མ་རང་རྒྱུད་པ་
རྣམས་གྱིས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་མ་རྟོགས་པར་མིང་ཅོམ་གྱི་སྟེང་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པར་འཇིན་པས། འཕགས་མཚོག་རྣམས་གྱིས་ལེགས་བར་བསྟོད་པ་སྟེ་ཚོས་
ཐབས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྟོང་ལ་འཇུག་དོགས་རྒྱ་དང་བྲལ་བར་
གྱུར་པའི་རྟེན་འབྲུང་ལ་ངེས་པ་མ་རྙེད་པའི་བྱིར། སྟོན་པ་ཁྲོད་གྱི་ཐུགས་མཉེས་པར་
བྱེད་པའི་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་དེར་བཀྱི་བའི་ཐབས་གང་ཡང་མེད་

པའི་ཕྱིར། གཞུང་འདིའི་རྒྱབ་སྐྱོན་དུ།

རང་བཞིན་བཙོས་མིན་ལྟོས་མེད་དང། །

རྟེན་འབྲེལ་ལྟོས་དང་བཙོས་མ་གཉིས། །

དེ་ལྟ་བུར་ན་གཞི་གཅིག་ལ། །

མི་འགལ་འདུ་བ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར། །

ཅ་ཚིག་སློབ་ཀྱི་འདི་ནི་རྟེན་འབྲེལ་བསྟོན་པའི་གཞུང་གི་དཀའ་གནད་ཆེན་པོ་
ཞིག་ལ་སླེབས་ཡོད། དེ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མིང་ཙམ་ལས་དོན་མ་རྟོགས་པའི་
དངོས་སྐྱོབ་བ་དང་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟེན་འབྲེལ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་
གཉིས་འགལ་བར་འཛིན་བ་ཡིན་པས། དེ་མི་འཐད་པའི་སྐྱུབ་བྱེད་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་
སྟོང་བ་བཙོས་མིན་དང་ལྟོས་མེད་དང། རྟེན་འབྲེལ་བཙོས་མ་དང་ལྟོས་མ་གཉིས་པོ་དེ་
མི་འགལ་བར་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་ཏུ་འདུ་བར་སྐྱུབ་བ་ཡིན།

ཅ་ཚིག་འདིའི་ཚིག་འབྲེལ་དུ། རྫོང་གི་རྒྱུ་ལམ་རིམ་པས། རང་བཞིན་
བཙོས་མིན་ལྟོས་མེད་དང། །ཞེས་པའི་རང་བཞིན་དེ་དགག་བྱ་ལ་སྐྱུར་ནས་གསུངས་
འདུག་པས། འདི་མི་འཐད་པ་ནི་རིགས་པས་ཀྱང་ཐག་ཚོད་ལུས་བ་ཡིན། སྤྱིར་གོང་དུ།
རང་བཞིན་འགལ་ཡང་མེད་པ་དང། །ཞེས་པ་དང། རང་བཞིན་ལྟོག་བ་མེད་པའི་
ཕྱིར། །ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་འགལ་ཡོད་ན། །ཞེས་པ་དང། དེ་ཕྱིར་རང་བཞིན་རྣམ་
བྲལ་ཞེས། །ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་དགག་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་ལ་སྐྱུར་
བ་ཡིན་པ་ནི་གཞུང་གི་ཐད་ཀའི་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་ལུས་བ་ཡིན།

དེ་ཡང་རྒྱལ་ལམ་རིམ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བསྟོན་པའི་འབྲེལ་བ་ལས། གང་རང་

བཞིན་ཡིན་ན་བཙུག་མིན་དང་། ལྷོས་མེད་ཡིན་དགོས་པ་དང་། གང་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་
 བ་ལྷོས་པ་དང་བཙུག་པ་ཡིན་དགོས་པ་སུ། དེ་གཉིས་རྗེ་ལྷ་བྱུང་ན་གཞི་གཅིག་ལ་མི་
 འགལ་བ་མ་རྒྱལ་པར་འདུ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཞེས་པ་མི་འགྱུར་ཏེ། འགལ་བ་ཞོན་ཡིན་
 པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་བཞིན་དེ་དགག་བྱ་ལ་སྐྱར་བ་ཡིན། རང་བཞིན་
 གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་བཙུག་མིན་དང་ལྷོས་མེད་ཡིན་དགོས་པ་དང་། དེ་དང་རྟེན་འབྲེལ་
 གཉིས་མི་འགལ་བ་གཤམ་ཡོད། འགལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཞེས་པའི་ཆེག་དེ་འདྲ་ནི་སྤོང་
 འཇུག་ཆེན་མོ་ནང་ལ་ཡང་མང་པོ་ཡོད། རང་བཞིན་དེ་དག་དགག་བྱ་ལ་སྐྱར་བ་ཡིན་
 བ། དེ་དང་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་འདུ་བ་མེད་པ་ནི་བདེན་ཏེ། དགག་
 བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་བཙུག་མིན་དང་ལྷོས་མེད་ཡིན་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་དེ་
 བཙུག་པ་དང་ལྷོས་པ་ཡིན་པས་སོ། །

འབྲེལ་པའི་ཆེག་འོག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འདི་ལྟར། དངོས་པོ་བདེན་སྟོང་འདིར་
 བསྟན་བཙུག་མིན་དང་ལྷོས་མེད་དུ་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་། རིགས་པས་ཀྱང་གྲུབ་
 ལམ་ ཞེས་པ་གསལ་བར་གསུང་མཁམ་ནི་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་པ་དང་། རིགས་པས་ཀྱང་
 གྲུབ་ཞེས་པའི་རིགས་པ་དེ་སྤར་བཏོན་ཡོད་ཆེ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་བདེ་སྐྱབས་ཏུ་བོ་རུས།
 འོན་ཀྱང་། རིགས་པ་གང་ཡིན་གང་ཡང་གསུངས་མེད། དཀའ་གནད་ཀྱི་མཚམས་ལ་
 རིགས་པ་ཅུལ་དུ་བཏོན་ན་ཐན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད། འདི་འདྲ་བ་ནི་གཞུང་གཞན་ལ་
 ཡང་མང་པོ་ཡོད་པས་ཐན་ཐོགས་རྒྱ་ཆེར་མེད་པ་ཡིན། ལྷོགས་གཅིག་ནས་དེ་རིགས་
 པས་ཀྱང་གྲུབ་གསུངས་པ་དང་། སྤར་མར་རང་བཞིན་དེ་དགག་བྱ་ལ་སྐྱར་བ་ནི་འགལ་
 བ་ཡིན་ཏེ། འདིར་དངོས་པོ་བདེན་པར་མེད་པ་དེ་འདིར་བསྟན་བཙུག་མིན་དུ་གསལ་

བར་གསུངས་པར་བཤད་པའི་བྱིར། འདི་ནི་མཁས་པ་སོ་སོའི་ནང་ནས་ཚོད་པའི་སྟངས་
 བས་དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་སྐབ་པ་ཡིན། གཞུང་འདི་ནི་དཀའ་གནད་མཚམས་ལ་སླེབས་
 པས་རྗེ་རིན་པོ་ཆའི་གསུང་གི་དགོངས་དོན་ལ་དབྱིས་བྱིན་པར་མ་སླེབས་ན་དགོངས་
 འབྲེལ་གྱི་ནང་ལ་མི་འགྲིག་པ་ལ་ཐད་ཀར་ཡོ་བསྐང་བྱེད་སྐབ་ན་རྗེ་རིན་པོ་ཆའི་
 གསུང་ལ་རྒྱས་པ་ཆེ་རུ་སོན་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་ཡིན་གྱི། བ་རོལ་སོའི་འདོད་པ་འགོག་པ་
 དང་། གཞན་ལ་སྟོན་བརྗོད་བྱེད་པ་མིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་སློབས་པ་ཡང་ག་ལ་
 ཡོད། གཞུང་གི་དགོངས་དོན་ལ་སྐྱ་སྒྲིག་པ་ན་སོ་སོའི་སློ་ལ་འཆར་ཚོད་ཀྱི་སྟངས་
 གཞུང་དེ་དང་བསྟུན་ནས་མ་ཞུས་ན། རྗེ་རིན་པོ་ཆའི་གཞུང་ལ་སྟོན་ཆ་སླེབས་གྱིན་
 ཡོད། སྤྱིར་ཀུན་ལམ་རིམ་པ་ཆེན་པོ་ཁོང་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཀྱང་། གནད་འགག་
 གི་མཚམས་ལ་འབྲུལ་པ་གང་ཡང་སླེབས་སྲིད་པ་ཡིན། ཁོ་སོས་ནི་མཁས་གྲུབ་རིན་
 པོ་ཆའི་གསུང་ལ་གཏུགས་ནས་ཞུ་བཞིན་ཡོད། གཞན་ཡང་རང་བཞིན་དེ་དགག་བྱ་ལ་
 སྐྱར་ན། རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པའི་རྩ་ཆོག་ མི་འགལ་འདུ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་པའི་
 ཚབ་ཏུ། མི་འགལ་འདུ་བ་ག་ལ་འགྱུར། །ཅེས་བསྐྱར་ནས་སྤྱད་གོས་པའི་སྟོན་ཡང་
 ཡོད་དོ། །

དགག་བྱ་ལ་སྐྱར་ན་མི་འགྲིག་པའི་ཁྲུངས་ནི། དགག་བྱ་ལ་ཁྲུབ་ཆེ་ཆུང་
 གཉིས་ཡོད་པའི་ཁྲུབ་ཆུང་བའི་ཐད་ལ་བོད་སྤྱ་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྩ་ཤེའི་ཆོག་རང་བཞིན་
 དག་ནི་བཙུག་མིན་དང་། །གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལ་གཏུགས་ནས།
 རྒྱ་ལ་ལྟོས་པ་དང་། རོ་སོ་འགྱུར་བ་མེད་པ། རྣམ་འཛོག་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་
 རང་བཞིན་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་དེ་དགག་བྱའི་ཚད་ལ་བཞག་པ་ཡིན། དེ་འགོག་བྱེད་

གྱི་རིགས་པ་མི། གཤམ་སྲིད་དེ་དགག་བྱའི་ཚད་ལ་འཛོག་ན། དེའི་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་
རྫོང་དེ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྫོང་ལ་འགོ་དགོས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་། སེམས་
ཅམ་བས་གཞི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཚོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་བྱུང་པར་གསུམ་ལྡན་གྱིས་སྟོང་
པར་རྟོགས་ལུབ་པ་ཡིན། གཞན་ཡང་། དེ་ལྟ་ན་དགག་བྱའི་ཚད་དེ་འཛོག་པའི་འཛོག་
པ་དེ་བདེན་འཛོག་ལྡན་སྐྱེས་སུ་འགྱུར་དགོས་ཀྱང་། ལྡན་སྐྱེས་ཡིན་ན་འབྲུ་གོག་པ་
སོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་དགོས་ཀྱང་། དེ་མེད་པའི་རིགས་པས་འགོག་པར་མཛད་པས་
འགོག་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་འདི་དག་ཟབ་མོ་ཞེ་བྲག་ཡོད། འདི་ནི་ཡ་གྲུལ་གྱི་རིགས་པའི་
སྟེང་ནས་ཞུས་པ་ཡིན་གྱི། ལོང་གི་རིགས་པ་དེ་མིན།

རྩ་ཤེའི་གཞུང་ཚིག་རང་བཞིན་དག་ནི་བཙུག་མིན་དང་། །གཞན་ལ་ལྟོས་པ་
མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་ཚིག་འགྲེལ་ལ། མཁས་གྲུབ་རྗེས་རང་བཞིན་དེ་ཚོས་ཉིད་
རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་རྒྱུར་དགོས་པ་དེ་རྩ་ཤེའི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་ཡོད།
དགག་བྱའི་སྐྱུར་ན་མི་འགྲིག་པ་ནི་སྟོང་སྐྱུར་ཆེན་མོའི་དགག་བྱའི་བྱུང་བའི་དབྱ་
བྱས་ལ་བར་གསུངས་ཡོད་པས། རྩ་ཤེའི་དགོངས་པ་དེ་དགག་བྱའི་སྐྱུར་ཡོད་མེད་
ཤེས་ཀྱིས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། སྟོང་སྐྱུར་ལས། འོན་སྲུང་དངས་པའི་རྩ་ཤེའི་གཞུང་དེ་
དག་གི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་དགག་བྱུར་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་ངོས་བསྐྱུང་བ་མ་
ཡིན་གྱི། རང་ལྷགས་ལ་ངེས་པར་ཁས་ལྷངས་དགོས་པ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ལ་
རང་བཞིན་ཞེས་བཤད་པ་དེ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་དབྱ་མ་
དགོངས་པ་རབ་གསལ་ནང་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་གསུངས་ཤིང་། མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་
གསུང་དང་རྒྱུང་མི་མཐུན་མོད་གཞུང་གི་འབབ་ས་གཅིག་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡང་།

དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གཤིས་ལུགས་ཀྱང་གཞན་
དབང་འདུས་བྱས་ལ་ནི་དེར་མེད་བཞིན་དུ་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚུ་ལེ་ལས།
རང་བཞིན་དག་ནི་བཙུག་མིན་དང་། །གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
པས་གཤིས་ལུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་བྱས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས།
དེས་ན་རང་བཞིན་དེ་དགག་བྱ་ལ་སྐྱར་ན་མི་འགྲིག་པ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན།

ཚོས་ཉིད་དེ་བཙུག་མིན་དང་ལྟོས་མེད་བསྐྱབ་པ་ནི་དཀའ་བཅས་ལ་སྐྱབས་
པ་ཡིན། འདིར་ལྟོས་མེད་ལ་གོ་རྒྱ་ལྷག་པོ་འདོན་དགོས་པ་ཡིན། གཞན་དུ་ན་ཚོས་
ཉིད་དེ་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ལྟོས་པ་དང་བཙུག་པ་གཉིས་ཀ་
ཡིན་པས་འགལ་བ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་ཀུན་ལམ་རིམ་པས། རང་བཞིན་
དེ་ཚོས་ཉིད་ལ་སྐྱར་ན་ལྷང་མཚར་པོ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་ནས་དགག་བྱ་ལ་སྐྱར་དགོས་
པར་སྐྱབ་པ་ཡིན།

དེས་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་བཙུག་མིན་དང་ལྟོས་མེད་ཡིན་ཞེས་པའི་
བཙུག་མེད་དུ་སྐྱབ་ལུགས་ནི། ཚོས་གང་དང་གང་ཡིན་ཡང་ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་བྱུང་ཙམ་
ནས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་བྱུང་པའི་ངོ་བོར་བྱུང་པ་ཡིན་པ་ནི་ཀུན་གྱིས་མཐུན་གྱིན་
ཡོད། རང་ཚོས་ནམ་རྒྱུན། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་དབྱིངས་མཐར་སྐྱབ་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེའི་
མཚན་ཉིད་དུ་འཛོག་པ་ཡིན། དག་བྱ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། རང་བཞིན་གྱི་འཛིན་གཅིག་
དང་། ལྟོ་བྱུང་གྱི་འཛིན་གཅིག་བཅས་གཉིས་ཡོད། སེམས་སྟེང་གི་ཚོས་ཉིད་དེ་སངས་
རྒྱུས་ཀྱི་སར་སྐྱབས་པ་ན་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་དབྱིངས་མཐར་སྐྱབ་ཏུ་སྐྱབས་པ་
ཡིན། སེམས་གསལ་རིག་སྟེང་གི་ཚོས་ཉིད་དེ་བྱུང་མཐའ་ལོག་མས་རང་བཞིན་གཞན་

རིགས་སུ་བཤད་ཅིང། དེའི་ཉེན་སྲོད་གཞི་ཚོས་ཅན་དེ་ཡི་ཤེས་ཚོས་སྐྱེའི་ངོ་བོར་
 གྱུར་བ་ན། ཚོས་ཉིད་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱུར་འགྱུར་བས་དག་པ་གཉིས་ལྡན་དུ་སྐྱེའམ་པ་
 ཡིན། སྐབས་འདིར་རང་བཞིན་གྱི་རྗེ་མ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང། སྐྱོ་བུར་གྱི་
 རྗེ་མ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདྲིན་པའི་འདྲིན་པའམ། དེས་བཞག་པའི་བག་
 ཚགས་ལ་འདྲིག་པ་ཡིན། སེམས་གྱི་ཚོས་ཉིད་ནི། རང་བཞིན་གྱི་རྗེ་མ་དག་པའི་དག་
 ཚད་ཡིན། དེས་ན་རང་བཞིན་གྱི་རྗེ་མ་དེ་དག་པར་བྱེད་པ་ལ་གཉེན་པོ་མི་དགོས་པ་
 ཡིན་ཏེ། གཞི་གང་དང་གང་རང་གྲུབ་ཅམ་ནས་རང་བཞིན་གྱི་རྗེ་མ་དག་ནས་རང་
 བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོར་གྲུབ་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་དེ་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གང་ལ་
 ཡང་སྟོས་མི་དགོས་པ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་སྣང་པོ་ལས། གཟུགས་སྲོང་པའོ། །
 སྲོང་བ་ཉིད་གཟུགས་སོ། །ཞེས་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པ་ཡིན། འདིས་
 སྲོང་ཉིད་དེ་གཟུགས་ཡིན་ཞེས་མི་བརྗོད་ཅིང། འོན་གང་བསྟན་ཅེ་ན། གཟུགས་དེ་
 དགག་གྲུས་སྲོང་བ་ཡིན་པ་དང། དེས་སྲོང་པའི་སྲོང་བ་དེ་གཟུགས་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ཞེས་
 བརྗོད་པ་ཡིན། གཟུགས་དེ་སྲོང་བ་དེའི་ངོ་བོར་སྐྱེའམ་པའི་སྐྱེའམ་གྱིས། སྲོང་བ་དེ་
 ཡང་གཟུགས་གྱི་ངོ་བོར་སྐྱེའམ་པ་ཡིན། གྲུས་ཅང་ཚོས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་
 དེ་རྒྱ་རྒྱུན་གང་ལ་ཡང་སྟོས་པ་མེད་པས་ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དུས་དང་ནས་པ་ཀུན་ཏུ་
 འཇུག་པ་ནམ་ཡང་མེད་པ་དང། གསར་དུ་བརྗོད་གོས་པ་མེད་པར་དེ་ག་རང་དུ་གནས་
 པས་བཙོས་མིན་ཡིན་པར་གྲུབ།

རྗེ་མ་གཉིས་པོ་དག་པའི་དག་ཚའི་ཁྱད་པར་ནི། ལྷི་ར་སྐོ་བུར་གྱི་རྗེ་མ་དེ་
 དག་པར་བྱེད་པ་ལ། སངས་རྒྱས་འདྲིག་ཉེན་དུ་བྱེན་ནས་བསྐྱེད་པ་སྐྱོན་བསྐྱེད་ཤར་

ནས་སློབ་བྱུང་གི་དེ་མ་དག་པར་བྱེད་དགོས་པ་མ་གཏོགས། སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་
 མ་བྱོན་པར་བསྐྱལ་བ་ལུན་བསྐྱལ་གི་གནས་སྐབས་སུ་ཚོས་དང་དགེ་འདུན་གི་སྤྱི་
 གཤམ་པ་མེད་པ་ཡིན་ཅང་། མི་ཡིན་ཏེ་དུང་དུང་འགོ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པས་དེ་མ་དེ་
 དག་པར་བྱེད་པ་མེད་པ་ཡིན། གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་སློབ་བྱུང་གི་དེ་མ་དེ་དག་པར་
 བྱེད་པ་ལ་ཚོས་སྟོན་པ་པོ་དགོས་པ་ཡིན། རང་བཞིན་གི་དེ་མ་དག་པའི་དག་ཆ་ནི་
 སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་མ་བྱོན་གང་ཡང་རུང་། ཚོས་དེ་དང་དེ་གྲུབ་ཅམ་ཉིད་
 བས་དེའི་སྟེང་གི་དག་ཆ་དེ་ཉིད་གདོད་མ་ནས་ཡོད་ཡོད་པ་ཡིན། བྱས་ཅང་དེ་དུས་
 དང་ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཚོས་ཁོ་རང་གི་སྟེང་དུ་འབྱུང་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཞིག་ཡིན།
 དེས་ན་དག་ཆ་དེ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཚེན་པོ་ཡོད།

རང་བཞིན་སྟོབས་མེད་ཀྱི་དོན་འགྲེལ་ལུགས་ནི། མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེས།
 ཚུའི་ཆ་བ་དེ་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་པའི་སྟོབས་པ་ཡིན་ཀྱང་། རང་བཞིན་གིས་མ་གྲུབ་པ་ནི་ཁོ་
 རང་གི་རང་བཞིན་དེ་དུས་དང་ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་མེད་པ་ཡིན་པས་བཙུག་མིན་
 ཡིན་ཞེས། རྒྱ་རྒྱུན་ལ་མ་ལྟོས་པ་དེ་བཙུག་མིན་གི་དོན་དུ་གསུངས་ཡོད། དེའི་འོག་ཏུ་
 ཁ་ཅིག་གིས། རྒྱ་རྒྱུན་ལ་མ་ལྟོས་པ་དེ་སྟོབས་མེད་ཀྱི་དོན་དུ་འཛོག་པ་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྤྱི་
 མ་བཙུག་མིན་དང་རྣོས་སྟོན་དུ་ཐལ་བའི་ཐལ་བ་འཕེན་པར་བྱེད། དེ་ལྟར་ཡང་། སྟོང་
 ལུན་ཚེན་མའི་དགག་བྱ་དོས་འཇིག་ཁྱབ་རྒྱུང་བ་འགོག་ཚུལ་ལས། ཚོས་ཉིད་ལ་རང་
 བཞིན་དུ་འཛོག་པ་ཡང་། ཅུ་ཤེ་ལས། རང་བཞིན་དག་ནི་བཙུག་མིན་དང་། འགཞན་ལ་
 ལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན། ཞེས་ཁྱད་པར་གཉིས་དང་ལྡན་པར་གསུངས་པའི་མ་བཙུག་པ་
 བྱི་རྒྱ་རྒྱུན་གིས་གསར་དུ་བཙུག་པ་ཚུའི་ཆ་བ་ལྟོས་པ་ཡིན་པར་ཚོས་དེ་ལ་དུས་ནམ་

ཡང་མི་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པའོ། །སྤྱད་པར་གཉིས་པ་ནི་རྒྱ་རྒྱེན་ལ་ལྟོས་པ་
མེད་པ་ཞེས་པ་རྒྱས་མ་སྦྱེད་པ་ལ་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། སྤྲ་མ་དང་རྫོགས་པར་འགྱུར་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས།

རྟལ་པ་ཡིན་ན་ཡང་རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་བརྟེན་པའམ་ལྟོས་ནས་འདོག་དགོས་
པས། རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་བརྟེན་པའམ་ལྟོས་ནས་འདོག་པས། དེ་
ཉིད་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པ་ནི་བདེན་ཏེ། ལོང་དུ་སྟོང་པ་དང་རྟེན་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་
འགའ་ཡང་མེད་པར་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར། འོན་ལྟོས་མེད་དུ་འགྲོ་སྐྱངས་གང་འབྲ་
ཡིན་ཞེན། ལྟོས་ནས་འདོར་སྐྱངས་ཀྱི་རིམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོག་པ་ཡིན། དེ་ཡང་
རིང་སྤྱང་གི་དཔེའི་སྟེང་ནས་འཆད་ན། ཤིང་སྤྱང་གང་པོ་དེ་མཐོ་གང་པོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་རིང་
བ་ཡིན་ཀྱང། འདོམ་གང་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྤྱང་དུར་འགྱུར་བས་རིང་བར་འཛིན་པའི་རྫོང་དེ་
དོར་བ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ། ཚུའི་ཆ་བ་དེ་ཡང་རྒྱ་རྒྱེན་ལ་ལྟོས་ནས་སྤྱང་བ་ཡིན་ཞིང་།
མེའི་ཆ་བ་ལ་ལྟོས་ན་དེ་འཛིན་གྱི་རྫོང་དོར་ཞིང་། མེ་ཆ་བ་དེ་མེའི་རང་བཞིན་ནམ་ངོ་པོ་
ཡིན་ཀྱང། མེ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ལྟོས་ན་མེའི་རང་བཞིན་མཐར་སྐྱབ་ཡིན་པ་དེ་
དོར་བ་ཡིན།

མེའི་ཆ་བ་དེ་མེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ན་འཇུག་པའི་གཞུང་དང་འགའ་
ལོ། །དེ་ཡང་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པའི་དབྱེ་མ་འཇུག་པ་ལས། དངོས་ཀྱི་ཡང་
དག་རྒྱན་པར་མཐོང་བ་ཡི། །དངོས་རྟེན་ངོ་བོ་གཉིས་ནི་འཛིན་པར་གྱུར། །ཅེས་
གསུངས་པ་ལྟར། དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་སྟེང་དུ་ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་དང་། དོན་དམ་
པའི་ངོ་བོ་གཅིག་བཅས་ངོ་བོ་གཉིས་རེ་ཡོད་པར་གསུངས། མེ་ཁོ་རང་གི་སྟེང་དུ་ཀུན་

རྫོག་པའི་ཚོས་གྱི་རོ་ལོ་གཅིག་དང་། གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པའི་རོ་ལོ་གཅིག་
 བཅས་གཉིས་ཀ་ཡོད། མའི་ཚ་བ་དེ་མའི་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ལ་སྟོས་ན་མའི་རང་
 བཞིན་མཐར་ཐུག་འཛིན་པ་འདོར་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། མའི་ཚ་བ་བསྟན་པའི་
 མདོའམ་བསྟན་བཅོས་དེ་བྱང་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་དེ་སྐྱུས་ཟིན་སྐྱུ་རི་བཞིན་པ་
 ཡིན་ཀྱང་། བྱང་དོན་གྱི་མདོ་ལ་འབྲེལ་སྦྲངས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བྱང་
 དོན་དུ་འོང་བ་ནི། མའི་ཚ་བ་དེ་མའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་ཡང་རང་བཞིན་དེ་ལས་གཞན་
 པའི་རང་བཞིན་མཐར་ཐུག་པ་ཞིག་འཚོལ་རྒྱ་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མེ་རང་བཞིན་
 གྱིས་མེད་པར་བསྟན་པའི་མདོ་དེ་དེས་དོན་དུ་འགོ་བའི་ཚུལ་ནི། ཁོ་རང་མདོ་དེས་
 བསྟན་པ་ལྟར་དུ་དེ་ལས་གཞན་པའི་རང་བཞིན་མཐར་ཐུག་པ་གཞན་འཚོལ་རྒྱ་མེད་
 པར། བསྟན་དོན་དེ་ག་རང་དུ་གནས་པས། སྐྱུ་རི་བཞིན་དུ་ཁས་ལྡངས་དུ་རུང་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱང་དེས་གྱི་མདོའི་སྟེང་ནས་ཀྱང་ཁྲུང་པར་ཚེན་ལོ་ཡོད་པ་ནི་ཤེས་
 ལུས་པ་ཡིན།

དེ་ཡང་དངོས་བསྟན་སྟོང་བ་ཉིད་བསྟན་པའི་མདོ་དེ་དེས་དོན་དང་། ཀྱུན་
 རྫོག་བདེན་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་མདོ་དེ་བྱང་དོན་གྱི་མདོ་
 ཡིན་པ་ནི། ཐལ་འགྲུར་བའི་སྐྱུ་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྲུང་ཚོས་ལ་སོང་བ་ཡིན། དེས་མ་
 ཐལ་རང་གཉིས་ཀས། དེས་དོན་གྱི་མདོ་ལ་སྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་བསྟན་པར་ཁས་ལེན་
 ཀྱང་། དེས་མ་རང་རྒྱུད་པས། དེ་ཅས་གྱིས་མི་འབྲིག་པར་དེའི་སྟེང་དུ་སྐྱུ་རི་བཞིན་པར་
 དགོས་པ་བསྟན་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་མ་བསྟན་ན་ཤེས་རབ་སྟོང་པོ་དེ་དེས་དོན་དུ་ཐལ་
 ལོ། །ཐལ་འགྲུར་བས་སྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་མདོ་དེ་དེས་དོན་གྱི་མདོ་རུ་

བཤད་པ་ནི། མདོ་དེས་གང་བསྟན་པ་དེ་སྐྱེས་ཟིན་སྐྱེ་ངེ་བཞིན་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། དང་
དོན་དུ་འགྱུར་བྱེད་གཞན་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ལྷུ་བ་མཐའ་གཞན་གྱི་ནང་ལ། སྐྱེས་
ཟིན་སྐྱེ་ངེ་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དང་དོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་ནི། ས་དང་མ་ནི་
བསད་བྱའིང། ཞེས་པའི་མདོ་ལྟ་བུ་ཡིན། ཡང་མི་རྟག་པ་སྟོན་པའི་མདོ་ལྟ་བུ་དེ། མི་
རྟག་པ་སྟོན་པའི་ཆ་ནས་སྐྱེས་ཟིན་སྐྱེ་ངེ་བཞིན་པ་ཡིན་ཀྱང། དང་དོན་དུ་འགྱུར་བ་ནི་
བྱམ་པ་མི་རྟག་པ་དེ་བྱམ་པའི་སྟེང་གི་བྱམ་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཀྱང། རང་བཞིན་དེ་
ལས་གཞན་དུ་རང་བཞིན་མཐར་ཐུག་པ་གཞན་བཙམ་དུ་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་ཡིན།

སྐྱིར་སེམས་ཀྱི་སྟེང་ལ་སློབ་བྱུང་དང་རང་བཞིན་གྱི་རི་མ་དག་པའི་དག་ཆ་
གཉིས་ཡོད་པ་ནི་བདེན་པ་ཡིན། དག་ཆ་གཉིས་པོ་ནི། སློབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་
སུ་སེམས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་གི་ཚོས་ཉིད་དེ་དག་པ་གཉིས་ལྡན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རང་
བཞིན་གྱི་རི་མ་དག་ཀྱང། སློབ་བྱུང་གྱི་རི་མ་དེ་མ་དག་པའི་ཕྱིར། གཉེན་པོའི་སྟོབས་
ཀྱིས་ཁོ་རང་གི་ངོ་སྤེལ་གྱི་སྐྱིབ་པ་དེ་རེ་རེ་ནས་བསལ་བ་ན་མཐར་ཉེན་སྟོང་གཞི་ཚོས་
ཅན་དེ་ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྐྱའི་ངོ་པོར་འགྲོ་བ་ན་ཚོས་ཉིད་དེ་དག་པ་གཉིས་ལྡན་དུ་འགྱུར་
བ་ཡིན།

དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷུགས་ལ། སེམས་ཀྱི་དག་ཆ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་པོ་དེ་
སྟོབས་ཆ་སོ་སོ་ནས་ཡོད། འདིའི་ལྷུགས་ལ་འགོག་བདེན་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པ་
ཙམ་གྱིས་མི་པན་བར་བསམ་སྟོང་གཏོང་སའི་གཞི་གཅིག་དགོས་པ་ཡིན། འགོག་
བདེན་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སློབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སེམས་སྟེང་
གི་སློབ་བྱུང་གྱི་རི་མ་དེ་མ་དག་ཀྱང། རང་བཞིན་གྱི་རི་མ་དེ་དག་པ་ཡིན་ཞིང། དེ་དག་

པའི་དག་ཆ་ནི་སེམས་སྟེང་གི་ཚོས་ཉིད་ཡིན། མྱོ་བུར་གྱི་རི་མ་དག་པའི་དག་ཆ་ནི་
 འགོག་བདེན་ཡིན། སེམས་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་གི་རང་གི་རོ་སྐལ་གྱི་རི་མ་གཅིག་བྲལ་བ་ན་
 མྱོ་བུར་གྱི་རི་མ་དག་པའི་དག་ཆ་གཅིག་སེམས་སྟེང་དུ་བྱུབ་པ་ཡིན། རང་བཞིན་དང་
 མྱོ་བུར་གྱི་རི་མ་དག་པའི་དག་ཆ་གཉིས་པོ་དེ་སློབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་མངོན་
 སུམ་གྱིས་མཐོང་ཚུལ་ལ་མི་འབྲ་བའི་བྱད་པར་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས།
 ཚོས་ཉིད་མཐོང་ཚུལ་ལ་མི་འབྲ་བའི་བྱད་པར་མེད་ཀྱང་། ཚོས་སྐྱེ་མཐོང་ཚུལ་ལ་མི་
 འབྲ་བའི་བྱད་པར་ཡོད་པར་བཤད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་
 ཚུལ་ལ་མཚོན་ན། ཐོག་མར་ཡུལ་དེ་དང་དེ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་ད་ལྟ་
 སྟོང་བ་ཉིད་དེར་སྤང་བ་འབྲུད་པའི་སྐོན་ས་རྟོགས་ཚུལ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་དེ་
 སེམས་འཇུག་ཡིན་ཞེས་ཟེར་གྱིན་ཡོད། ཐོག་མར་ཡུལ་དེ་རང་བཞིན་མེད་པར་འཛིན་
 པའི་རྟོག་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་གོམས་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་མ་བྲལ་བར་གོམས་པར་
 བྱས་ནས་གོམས་བྱའི་དོན་ལ་སྤང་བ་མ་འབྲུད་པར་གསལ་སྤང་ནས་ཐོན་པ་ན། ཚོས་
 གང་དང་གང་གི་ཚོས་ཉིད་དེ་མཐོང་བྱས་པ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་སློབ་ལམ་ན་རྣམ་མཁུན་
 སྟེང་གི་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཡིན།

སེམས་འཇུག་གི་དོན་ནི། དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པའི་སྐོན་ས་ཡུལ་ལ་
 འཇུག་པ་དེ་ཡིན་ཞེད། རང་མ་ཡིན་བཅད་པའི་བཅད་ཚུལ་གྱི་སྟེང་ནས་བཤད་ན་མི་
 འགྲིག་པ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་སྐབས་སུ་སེམས་འཇུག་དང་སྐྱབ་འཇུག་ལས་ཤེས་བྱས་པ་
 ཡིན། རང་མ་ཡིན་བཀག་པའི་སྐོན་ས་འཇུག་པ་ནི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་
 ཡིན། དེས་ན་དེ་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྤང་བའི་སྐོན་ས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་དེ་རང་མ་

ཡིན་བཅད་པའི་སྐོ་ནས་འཇུག་ཚུལ་དེ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་ལ་དོན་སྤྱི་ལམ་སྤང་བ་
 མི་འབྲ་བ་གཉིས་མི་སྤང་བེད་པའི་དོན་དེ་ཡིན། གལ་སྲིད་དེ་སྤང་བའི་དབང་དུ་བཏང་
 བ་རྟོག་པ་དེ་སྐབས་འཇུག་ཏུ་ཐལ་ལོ། །མི་རྟོག་པ་འདྲིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་ལ་བྱས་པའི་སྤང་
 བ་དེ་མི་སྤང་བ་ཡིན། སྤང་བ་བྱས་པ་ལ་འཇུག་དགོས། དེ་ལྟ་བུ་རྟོག་པ་དེ་ཇེས་ཤེས་
 རྟེན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་ན་ཡུལ་གཉིས་ཀ་དེས་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་པས་མ་ཁྲུབ་པ་ནི་
 ལྡོག་པ་ཁྲུབ་ཚེ་རྒྱུད་དང་རྟོགས་དཀའ་ལོས་ཡོད་པའི་གཞན་གྱིས་དངོས་པོ་དེའི་
 གནས་ལུགས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཞན་སེལ་འབད་མེད་དུ་སྐབས་པར་གསུངས་
 པའི་གཞན་གྱིས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་འབྲེལ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། དངོས་པོའི་
 གནས་ལུགས་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་དང་གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་དཔྱེ་འབད་བ་
 མེད་པར་གྲུབ་པོ། །ཞེས་དང་། སྤྱི་ཁྲུད་ཚོས་རྣམས་རིམ་གྱིས་རྟོགས་གྱི་དུས་གཅིག་
 ཁོ་ནར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྲུད་ཚོས་གོ་དཀའ་སྤྱི་ཁྲུད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 གསུངས་སོ། །

ཚོས་སྐྱ་མཐོང་ཞེས་པའི་ཚོས་སྐྱ་ནི། ལྡོ་བུར་གྱི་བྱི་མ་དག་པའི་དག་ཆ་ལ་
 མིང་བཏགས་ནས་བཤད་པ་ཡིན། ལོང་མའི་ངོ་སྐལ་གྱི་བྱི་མ་དག་པའི་དག་ཆ་གཅིག་
 སེམས་སྟེང་དུ་གྲུབ་པ་ན། འོག་མས་ལོང་གི་དག་ཆ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་མ་མཐོང་བ་ཡིན།
 རྒྱ་མཚན་ནི། འོག་མའི་སེམས་སྟེང་ལ་ལོང་མའི་ངོ་སྐལ་གྱི་བྱི་མ་དག་ཆ་དེ་མ་གྲུབ་
 པའི་ཕྱིར། འགོག་བདེན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཚུལ་ནི། འགོག་བདེན་མངོན་དུ་བྱེད་
 ཚུལ་ལས། འགོག་བདེན་ཐོབ་ཚུལ་དེ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་ཚོས་སྐྱ་མཐོང་ཚུལ་ལ་མི་འབྲ་
 པའི་ཁྲུད་པར་ཡོང་བ་ཡིན།

འོན་འགོག་བདེན་ཚོས་ཉིད་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན་བཤད་པར་བྱ་
 རྟེན་སེམས་སྟངས་གི་སྟོང་བྱུང་གི་རི་མ་དེ། གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་རིམ་བཞིན་སྟོང་བ་ན།
 སེམས་སྟངས་གི་ཚོས་ཉིད་དེ་ཡང་རྗེ་དྲངས་སུ་སོང་ནས་ནམ་ཞིག་གི་ཚེ་ན་དག་པ་
 གཉིས་ལྡན་གི་དབྱིངས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན། སྤྱིར་ཚོས་ཉིད་དེ་ལ་ངོ་བོའི་ཆ་ནས་འགྱུར་
 བ་ཐེབས་པ་མེད་དེ། དེ་རྟག་པ་དང་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་།
 རྟེན་སྟོང་གཞི་ཚོས་ཅན་ལ་སྟོང་བྱུང་གི་རི་མ་དེ་གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་དག་ནས་
 འགྱུར་བ་ཐེབས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས། སྟོང་བ་ཚོས་ཉིད་དེ་ལ་ཡང་འགྱུར་བ་འོང་བ་ཡིན་
 བ་ནི། ཚོང་གི་བགས་པ་བཤུས་པ་ལྟར་ཡིན། བགས་པ་དེ་རིམ་གྱིས་གསུབ་ན་མཐར་
 བུད་གི་ཉིག་ཉིག་དེར་སྟེབས་པ་ཡིན། ཡང་ན་ནམ་མཁའ་ལ་སྤྲིན་གི་གཤམ་དག་ནས་
 དྲངས་པར་གྱུར་བ་བཞིན་ཡིན། འགྱུར་བ་འོངས་པ་ནི། སྟོབ་པ་ལམ་གི་གནས་སྐབས་
 སུ་སེམས་སྟངས་གི་ཚོས་ཉིད་དེ་དག་པ་གཉིས་ལྡན་མིན་པ་ཞིག་ཕྱིས་སངས་རྒྱས་པ་ན་
 དག་པ་གཉིས་ལྡན་གི་དབྱིངས་མཐར་ཐུག་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡིན།

དེས་ན་ཚོས་ཉིད་དང་ཚོས་སྐྱེ་མཐོང་རྒྱལ་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་བར་འབྱུང་བ་
 རིན་གཅིག་ཞི་གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡོང་བ་དང་། གཅིག་ཞི་རང་བཞིན་གི་རི་མ་དག་
 པའི་ཆ་ནས་ཡིན། འདིར་གཉེན་པོ་བཤད་པ་ན། སྤྱིར་ཐེག་པ་གསུམ་གི་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་
 པའི་ཐབས་སྒྲན་མེད་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན། ཡིན་ན་ཡང་། དེ་
 དག་ལ་སྤང་བུ་སྟོང་སྟངས་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་བར་ཡོང་བ་ནི། སྤྲིབ་པ་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་
 བར་ཡོད་པའི་གནད་གི་ཡིན།

ཐམ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་སྤྲིབ་པའི་གནས་རྒྱལ་དེ་གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཡིན་

བས་ཉན་ཉན་ཉིག་ཉིག་དགོས་པ་ཡིན། སྐྱིབ་པ་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་དང་།
 བག་ཆགས་དེའི་སྐྱོབས་ཀྱིས་སྐྱེད་པའི་གཉིས་སྒྲུང་འབྲུལ་པའི་ཆའམ། བདེན་སྒྲུང་ཟེར་
 བ་ཞིག་ཡོད། ཡིག་ཆ་སོ་སོའི་ནང་དེའི་སྐོར་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་བར་ཡོད། དཔེར་ན་
 རྫོང་སྐྱིད་གི་ཡིག་ཆའི་ནང་ལ་ཤེས་སྐྱིབ་མངོན་གྱུར་པའི་ཆ་དེ་ཤེས་སྐྱིབ་ཏུ་བསྐྱུས་
 གྱུར། དེ་ཤེས་སྐྱིབ་མ་ཡིན་པར་གསུངས། འོན་ཀྱང་རྗེ་བཙུན་པའི་ཡིག་ཆའི་ནང་དེ་
 ཤེས་སྐྱིབ་ཡིན་པར་གསུངས། ཁོང་གཉིས་ཀས་གཏུགས་ས་ནི་འཇུག་བ་རང་འགྲེལ་
 ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ནི་ཤེས་བྱ་ཡོངས་
 སུ་གཙོད་པའི་གོགས་སུ་གྱུར་བ་ཡིན་ལ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་
 ཡོད་པ་ནི་ལུས་དང་དག་གི་འཇུག་བ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་ཡང་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ་དང་འདོད་
 ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་དེ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་སངས་
 རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་ལྟོག་པར་འགྱུར་གྱི་གཞན་དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར།

ཉོན་སྐྱིབ་གྱི་ས་བོན་དང་། ཤེས་སྐྱིབ་གྱི་ས་བོན་ཞེས་བཤད་པ་ནི། རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་ཁོ་རང་གི་སྐྱེད་ན་རུས་པ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་
 ཡོད་པ་ཡིན། དེ་དག་གང་ཞེ་ན། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་ཕྱི་མ་
 སྐྱེད་བྱེད་གྱི་རུས་པ་དེ་ནི་ཉོན་སྐྱིབ་གྱི་ས་བོན་དང་། ཡང་བདེན་འཛིན་ཕྱི་མ་སྐྱེད་བྱེད་
 མ་ཡིན་གྱུར། བདེན་སྒྲུང་གི་མ་འབྱུང་བྱེད་གྱི་རུས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཤེས་སྐྱིབ་གྱི་
 ས་བོན་ཟེར། སྤྱིར་བཏང་ཤེས་སྐྱིབ་གྱི་ས་བོན་གྱི་ཐ་སྐྱོད་དེ་གོ་མ་བདེ་བ་ཐོན་བྱ་ཡོང་
 བ་ནི། གྲུབ་མཐའ་འོག་མའི་ཤན་གྱི་དབང་གིས་ཡིན། འོག་མས་བདེན་འཛིན་གྱི་ས་

བོན་དེ་ཉོན་ལྷིབ་དང་། དེའི་བཀ་ཆགས་དེ་ལ་ཤེས་སྲིབ་ཟེར་བ་ཡིན། མཁས་པའི་
 བཞེད་ཚུལ་ལ་བདེན་སྣང་ཤེས་སྲིབ་ཡིན་པ་དང་། མ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཁག་
 གཉིས་ཡོད་པའི། བདེན་སྣང་ཤེས་སྲིབ་མ་ཡིན་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཞེས་ས་
 མི། བདེན་སྣང་ཤེས་སྲིབ་ཏུ་བཞག་ན་འདྲུག་ཤེས་ཏུག་ལ་སྣང་བའི་བདེན་སྣང་དེ་ཤེས་
 སྲིབ་ཏུ་འགྱུར་དགོས་པ་དང་། དེ་ལྟ་ན་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་བདེན་སྣང་ཡང་ཤེས་སྲིབ་
 ཏུ་འགྱུར་དགོས། དེ་མི་རིགས་ཉེ། སྣང་བ་དེ་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཟེམ། དབྱ་མ་རང་
 རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་དབང་ཤེས་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་པར་སྣང་བ་མེད་ཀྱང་། ཐལ་འགྱུར་
 བའི་ལུགས་ལ་དེ་འབྲེལ་ཡོད། སྤྱིར་བཏང་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་བདེན་སྣང་དང་། རྟོག་པ་
 ལ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་སྣང་བའི་སྣང་བ་ལ་ཁྱད་པར་བྱེ་ན། རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་བདེན་
 སྣང་ཤེས་སྲིབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པ་ཡིན། རྟོག་པ་ལ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་སྣང་
 བ་དེ་རྟོག་པ་ཡིན་ཉེ། རྟོག་པ་ལ་བྱམ་པ་སྣང་བ་དང་། དངོས་པོ་སྣང་བ་སོགས་རྟོག་པ་
 ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་བདེན་སྣང་དང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་སྣང་བ་ལ་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་
 བོ། །

སྤྱིར་མཁས་པའི་བཞེད་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། བདེན་སྣང་ཤེས་སྲིབ་ཏུ་
 ཁས་སྐྱོངས་ན་རྗེ་བཙུན་པའི་ཡིག་ཆ་དང་མཐུན་ཤིང་ཆེ་བ་ཡོད། རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་
 བདེན་སྣང་ཞེས་པ་ནི། སྣང་གི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་ཁོ་རང་
 གིས་བཞག་པའི་བཀ་ཆགས་སམ་ས་ཐོན་གྱི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྲིབ་དེའི་ཉེར་
 ལེན་བྱས་ནས་གཉིས་སྣང་འབྲུལ་པའི་ཆ་ལ་འཛོག་པ་ཡིན་ན། བདེན་སྣང་དང་གཉིས་
 སྣང་འབྲུལ་པའི་ཆ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན། དེ་འབྲེལ་བའི་གཉིས་སྣང་འབྲུལ་པའི་ཆ་དེ་

ཤེས་སྒྲིབ་མངོན་གྲུང་པ་ཡིན།

དེ་བཞིན་དུ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་། རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྗེས་
ཡོད་དུ་གྲུབ་པར་འདྲིན་པའི་འདྲིན་པས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་རང་ལྷོག་དེ་ཤེས་
སྒྲིབ་ཡིན། སྒྲིབ་ས་པོན་དེ་བག་ཆགས་ཡིན་ཡང་། ལྷན་པར་ནི། རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྗེས་
ཡོད་དུ་གྲུབ་པར་འདྲིན་པའི་འདྲིན་པ་སྤྱི་མ་སྦྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ས་པོན་དང་།
འདྲིན་པ་སྤྱི་མ་མི་སྦྱེད་ཀྱང་། རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྗེས་ཡོད་དུ་གྲུབ་པར་སྤང་བའི་སྤང་བ་
ཅམ་འབྱུང་བྱེད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་བག་ཆགས་སུ་འདོག་དེ་འདྲའི་བག་ཆགས་དེ་ཤེས་
སྒྲིབ་ཡིན། སྤང་བ་སྦྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་འདོག་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། སྤང་བ་ལ་
སྦྱེད་བྱེད་མེད་པའི་སྤྱིར་ཉེ། སྤང་བ་རྟག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འགོག་བདེན་དེ་ལམ་བདེན་
ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་ཀྱང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱེས་ཞེས་མི་བརྗོད་པ་བཞིན་ལོ། །

རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་དེ་འདྲའི་བག་ཆགས་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་ཀྱང་། ཐལ་
འབྱུང་བའི་ལུགས་ལ་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་མིན་ལ་རྗེ་བཙུན་པའི་ཡིག་ཆའི་ནང་གསལ་
ཁ་མེད་པ་ཡིན། ཡིག་ཆ་གཞན་གྱི་ནང་ལ་ཡང་གསལ་ཁ་པལ་ཆེར་ཡོད་ཀྱི་མ་རེད།
རྒྱ་མཚན་ནི། ལེགས་བཤད་སྤྱིར་པོ་ལས། ཡང་ཞེས་པས་ཆགས་སོགས་ཀྱི་བག་
ཆགས་ཤེས་བྱ་གཙོད་པའི་གོགས་སུ་ཡང་བསྟན་པས་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་
ཐམས་ཅད་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་ཉེ། དེའི་འབྲས་བུ་གཉིས་སྤང་འབྱུང་པའི་ཆ་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་དེར་བསྟུན། ཞེས་གསུངས་པས་ན། འདི་པའི་ལུགས་ལ་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྗེས་
ཡོད་དུ་གྲུབ་པར་འདྲིན་པའི་འདྲིན་པ་དེ་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་པས། དེས་བཞག་པའི་བག་
ཆགས་དེ་ཡང་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་འདོད་དགོས་པའི་སྤྱིར།

ལེགས་བཤད་སྣང་བོའི་ནང་དེ་ལྟར་གསུངས་ཡོད་ཀྱང་། དེར་དགོངས་པ་
 ཡག་པོ་བཞེས་དགོས་པ་ཡིན། གཞུང་ཚོགས་འདི་སྤྱིར་བཤད་ཀྱི་སྟེང་ནས་གསུངས་པ་
 ཞིག་མིན་པར། ཤེས་སྒྲིབ་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་ཡོད། དེ་ཡང་བདེན་
 འཛིན་མ་རིག་པས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་དེས་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་
 གོགས་བྱེད་ཚུལ་ནི། དེའི་དབང་གིས་བདེན་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་མངོན་སུམ་དུ་མི་
 མཐོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན། དེས་སྣང་བ་ཕྱི་མ་བདེན་སྣང་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་མ་ཟད། དགྲ་
 བཙོན་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ལུས་ངག་གི་གནས་ངན་ལེན་འབྱུང་བའི་རྒྱ་བྱེད་པར་
 གསུངས་ནས། དེའི་མཚམས་ན་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ཤེས་སྒྲིབ་
 ཡིན་པར་གསུངས་ཡོད། དེའི་སྤྱིར་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྗེས་ཡོད་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་
 འཛིན་པས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་རྒྱ་ལོངས་སུ་མེད་པ་ཡིན།

གཞན་ཡང་བག་ཆགས་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་སྒྲིབ་ལ་མངོན་
 གྲུང་བ་དང་ས་བོན་གྱི་ཆ་གཉིས་སུ་ཡོད་པས། ཤེས་སྒྲིབ་མངོན་གྲུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་ཡིན་ན་ཤེས་སྒྲིབ་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཡིག་ཆ་ལས་གསུངས་པའི་བྱིད། དེས་ན་
 ཤེས་སྒྲིབ་ས་བོན་གྱི་ཆ་ལས་འོས་མེད། དེ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་སྒྲིབ་ས་བོན་གྱི་ཆ་ཡིན་
 བཤུན་རང་རྒྱ་བདེན་འཛིན་གྱི་སྐབས་མོངས་པ་ཡིན་པའི་ལག་རྗེས་བཞག་པ་ལས་བྱུང་བའི་
 གཉིས་སྣང་འབྲུལ་པའི་ཆའི་ཉེར་ལེན་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས་ཏེ། དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་
 ཡིན་པའི་བྱིད། མཚན་ཉིད་དེའི་རྟགས་སྤྱིར་དང་པོ་མ་གྲུབ་སྟེ། བག་ཆགས་དེ་རང་རྒྱ་
 བདེན་འཛིན་གྱིས་སྐྱེད་པ་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ཙམ་གྱིས་དེའི་ལག་
 རྗེས་བཞག་པ་ལས་བྱུང་བར་མི་ཟེར་བའི་བྱིད། བདེན་འཛིན་གྱི་སྐབས་མོངས་པ་ཡིན་པའི་

ལག་རྗེས་བཞག་པ་ལས་རྒྱུང་ན། འཛོག་བྱེད་གྱི་རྫོང་དེ་བདེན་འཛིན་ཡིན་དགོས་པའི་
ཕྱིར། བག་ཆགས་དེའི་འཛོག་བྱེད་ནི་རང་རྒྱ་རྒྱུ་པའི་རྗེས་ཡོད་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་
པའི་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་རྟགས་རྒྱུར་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། གཉིས་སྣང་འཇུག་
པའི་ཚེ་ལེས་སྐྱིབ་མངོན་གྱུར་པ་ལ་འཛོག་དགོས་ཤིང་། རྟགས་རྒྱུར་གཉིས་པ་དེ་
ཡིན་ན་རང་རྒྱ་བའི་འཛིན་པའི་བག་ཆགས་དེས་ལེས་སྐྱིབ་མངོན་གྱུར་པའི་ཚེ་དེའི་
ཉེར་ལེན་བྱས་ནས་བག་ཆགས་དེ་ལེས་སྐྱིབ་མངོན་གྱུར་པ་དེའི་རིགས་འདྲའི་ངོ་བོར་
གནས་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱང་། བག་ཆགས་དེ་དེའི་ངོ་བོར་འགོ་སྐྱེས་ཤིག་མེད་པའི་
ཕྱིར། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་བག་ཆགས་དེ་ལེས་སྐྱིབ་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་སྣང་འཇུག་
པའི་ཚེ་སྐྱེད་བྱེད་དང་། གཉིས་སྣང་འཇུག་པ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན། རང་བཞིན་བཅོས་མིན་ལྟོས་མེད་དང་། །ཞེས་པའི་རང་བཞིན་དེ་
ཚོས་ཉིད་ལ་སྐྱུར་དགོས་པ་ནི། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་གཞུང་རྟེན་འབྲེལ་བསྟོན་པ་རང་ལས་
རྟོགས་ཀྱིས་པ་དང་། ཚོས་ཉིད་ལ་སྐྱུར་ལུགས་ནི། མཁམ་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་རྣོང་ཐུན་
གྱི་དགག་བྱ་བྱེད་ཚུང་བའི་ཐད་ལས་ལེས་ཀྱིས་པ་ཡིན་ལོ། །

དེ་ཕྱིར་བཞེན་ནས་འབྱུང་བ་གང་། །
རང་བཞིན་གྱིས་ནི་གདོད་མ་ནས། །
རྣམ་པར་དབེན་ཡང་དེར་སྣང་བས། །
འདི་ཀྱན་སྐྱེ་མ་བཞིན་དུ་གསུངས། །

ཞེས་པ་སྟེ།

གོང་དུ་རང་བཞིན་བཅོས་མིན་ལྟོས་མེད་དང་། རྟེན་འབྲེལ་ལྟོས་དང་བཅོས་མ་

གཉིས་པོ་དེ་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་མི་འགལ་བ་འདུ་བར་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་
 ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་ཚོས་གང་ཡིན་པ་དེ་གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་
 གྱིས་རོ་བོར་མ་གྲུབ་པ་ཡིན། དེ་ཡིན་ཏེ། དེ་རང་བཞིན་གྱིས་རོ་བོར་མ་གྲུབ་པ་ནི་རྒྱ་
 རྒྱུན་གང་ལ་ཡང་ལྟོས་པ་མེད་པར་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་རྒྱུང་དུ་
 འབབ་པ་དང་མེ་གྲེན་དུ་འབར་བ་བཞིན་ལོ།། ཚོས་གང་དང་གང་ཡིན་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་
 ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡིན་པས་གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་ན་ཡང་། སློབ་པ་ལམ་
 གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སློབ་པ་གཞན་པའི་སེམས་
 ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སློབ་གང་དང་གང་ཡིན་ཡང་དེ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྤང་བ་ཡིན་
 ཏེ། དཔེར་ན། རྒྱ་མ་བཞིན་ལོ། །དེ་ལྟར་སློབ་ལྗོངས་དབང་ཤེས་ལ་ལོ་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་
 བར་སྤང་བ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་ཚོས་ཤིག་ཡིན། དབུ་མ་
 རང་རྒྱུད་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སློབ་ལྗོངས་དབང་ཤེས་ལ་དགག་བྱ་བདེན་
 བར་གྲུབ་པ་མི་སྤང་བ་ནི། སློབ་དཔོན་ལེ་ཤེས་སྡེས་བཞེད་པ་ལྟར་དུ། ལེགས་ལྡན་
 གྱིས་ཀྱང་འདིར་ཡང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས།
 བདེན་འདྲིན་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་བདེན་འདྲིན་དེས་བདེན་པར་ཡོད་པ་ལྟར་ཉེ་བར་
 བསྟན་པ་མཐོང་བ་ནི་རྟོག་པ་ཡིན་གྱི་དབང་ཤེས་མིན་ཏེ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བར་
 དགག་བྱ་བདེན་པ་དབང་ཤེས་ལ་མི་སྤང་བར་བཤད་པ་འདིར་ཡང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྟོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་མ་ཟད།
 མཛད་སྟེ་སྟོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་མི་སྤང་བར་གསུངས་པ་
 ཡིན།

སྐྱུ་མ་དང་འབྲ་བའི་དཔེ་འདྲིའི་དོན་ལ། བཀོད་ལམ་རིམ་པའི་འགྲེལ་པའི་ནང་
 སྐྱུ་མ་ལ་སྣང་བ་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྐྱུ་མ་དང་། ཡོད་ཀྱང་བདེན་པར་མེད་པའི་སྐྱུ་མ་
 གཉིས་གསུངས་པ་དང་། དེ་གཉིས་ལ་ཁྲབ་ཆེ་ཚུང་གི་ཁྲད་པར་ཡོད་པ་ནི། སྤྱི་མ་ནི་
 ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱུ་ར་ཚོག་པ་ཡིན་ཀྱང་། སྤྱི་མ་ནི་ཀུན་རྫོབ་པའི་
 ཚོས་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་དོན་དམ་པའི་ཚོས་ལ་སྐྱུ་ར་བ་ནི་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་གཞུང་གི་
 དགོངས་པ་གཏན་ནས་མིན་པར་གསུངས། འོན་ཀྱང་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་གཞུང་གང་དང་
 འགལ་བ་དང་རི་ལྷར་འགལ་བ་ངོས་འདྲིན་མེད། དེ་ལྷར་ཡང་། ཁོང་གི་འགྲེལ་པ་ལས།
 སྤྱིར་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ལ་གཉིས་གསུངས་ཏེ། ལྷང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་།
 ཡོད་ཀྱང་བདེན་པར་མེད་པའི་སྐྱུ་མ་འོ། །འདྲིའི་སྤྱི་མ་ནི་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཚོས་མ་
 གཏོགས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་། སྤྱི་མ་གཉིས་ཀར་ཁྲད་མེད་ཏུ་གྲུབ་
 པས་ཁྲབ་ཆེ་ཚུང་ཡོད་ལ། འོན་ཏེ་མང་པོ་ཞིག་གིས་དེ་མི་སྤྲེད་ནས་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་
 སྤྱི་མའི་སྐྱུ་མར་འདོད་པ་བྱུང་སྟེ། རྗེའི་དགོངས་པ་གཏན་མིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས།

གཅིག་བྱས་ན་དེ་ལ་གོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད། ཡང་གཅིག་བྱས་ན་དེ་ནི་དོགས་
 པའི་གནས་ཡིན། རི་ལྷར་ཡིན་ན། བོང་གི་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་རྩ་ཚིག་ལྷར་ན་བརྟེན་ནས་
 འབྲུང་བའི་ཚོས་གང་དང་གང་ཡིན་ཡང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་གསུངས་ཡོད། བཀོད་ཡང་།
 དོན་བདུན་ཚུའི་ནང་ཤེར་སྤྱིན་གྱི་ཁྲད་ཚོས་འཆད་པ་ན། དགག་བྱ་དང་བྲམ་བའི་ཁྲད་
 པར་བདེན་སྟོང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་གསུངས་པ་དེ། དགག་བྱ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ལ་བཞག་
 བས་དེར་སྣང་ཡང་དེའི་ངོ་མོར་མ་གྲུབ་པ་དེ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དེ་ནས་མཁྲེན་ཁོ་ན་མ་
 ཡིན་པར་ཚོས་ཐམས་ཅད་གྱི་སྟེང་ཏུ་སྐྱུ་ར་ཚོག་པ་ཡིན།

གཞན་ཡང་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྣང་བྱེད་ཀྱི་སློང་ས་འཛིན་དགོས་པ་ཡིན། གཤམ་སྲིད་རང་རྒྱུད་བས་བཤད་པ་ལྟར་རྟོག་པ་ལ་སྦྱར་ན། སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྣང་དུ་སྦྱར་ཚོགས་པ་ཡིན། རྟོག་པ་ལ་ཚོས་གང་དང་གང་སྣང་ནའང་། བདེན་པར་གྲུབ་པ་སྣང་བ་ཡིན། དེར་མ་ཟད། ཐལ་འགྲུང་བའི་ལུགས་ལ་སྣང་བ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སློང་ས་གཞན་པའི་སློང་གང་དང་གང་ཡིན་ཡང་འཇུག་ཤེས་ཡིན་ཞིང་ཁོ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའམ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་སྣང་བས་ཁྱེད་པ་ཡིན། དེའི་ལྟར་ན་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་ཚོས་གཉིས་ཀ་ལ་ཁྱད་མེད་དུ་སྦྱར་ཚོགས་པ་ཡིན། སྣང་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡོད་པ་ནི། སེམས་ཅམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་དེ་གྲུབ་མཐའི་དབང་གི་ཡིན་པས་འཛིན་པ་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཤམ་སྲིད་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུ་དེ་དོན་དམ་ལ་མི་འཛོགས་པ་ནི། རང་ཉིད་སློང་གང་གི་དོར་བདེན་པར་འཛོགས་རྒྱུའི་སྣང་ནས་བཙེ་དགོས་པའི་རིགས་པའི་སྣང་ནས་བསམ་ན་གོ་རྒྱུ་ཚེན་པོ་སླེབས་པ་ཡིན། སྣང་བ་ཉིད་དེ་རང་ཉིད་སློང་གང་གི་དོར་བདེན་པར་འཛོགས་རྒྱུའི་སློང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སློང་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་སློང་ལ་སྣང་ཉིད་སྣང་གྲང་དོན་དམ་པར་འཛོགས་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ་པའི་ཚོས་རྣམས་རང་ཉིད་སློང་གང་གི་དོར་བདེན་པར་འཛོགས་པའི་སློང་ནི་རང་ཉིད་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་པའི་འཛིན་དེ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་དོར་དེ་སྣང་བ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས། སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཁོ་ན་ལ་འཛོགས་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ཐའི་བསམ་ཚོད་ནི། ཐལ་འགྲུང་བའི་ལུགས་ལ་རྟོག་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། སྣང་བ་ཉིད་མངོན་

སྲུང་དུ་རྟོགས་པའི་རྫོང་ལས་གཞན་པའི་རྫོང་ཡོངས་རྫོགས་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་སྤང་བ་
ཡིན་པས། སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་དེ་གཉིས་ཀ་སྤྱར་ཆོག་སྐྱུ་མ་མོ། །

སྤང་བ་ཉིད་དེ་རྫོང་གང་གི་ངོར་བདེན་པར་འདྲིམ་པའི་རྫོང་སྤོང་ཉིད་མངོན་སྲུང་
དུ་རྟོགས་པའི་རྫོང་དེའི་ངོར་བདེན་པ་དང་དོན་དམ་ཡིན་ཀྱང་། དོན་དམ་ལ་མེད་པ་ཡིན།
རྫོང་དེའི་གཟིགས་ངོར་དོན་དམ་ལ་མེད་པ་དང་དོན་དམ་དུ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡང་
དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། འདི་ལེགས་པར་ཤེས་ན་གཤིས་ལུགས་ལ་དང་། དོན་
དམ་དུ་མེད་ཟེར་བ་དང་། ཡང་ཆོས་ཉིད་ཡོད་པར་འདོད་ཅིང་དེ་ཉིད་གཤིས་ལུགས་
དང་དོན་དམ་ཡིན་པར་སྤྱོད་པའི་མི་འགལ་བའི་གནད་རྣམས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་དགག་བྱའི་ཐད་དུ་གསུངས། འདིར་གང་ཤེས་རྒྱུའི་གནད་ནི། ས་
ངོལ་པའི་རྩོད་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་རྣམས་མཉམ་བཞག་གི་གཟིགས་ངོར་མེད་པ་
དེ་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། ཀ་མ་ལ་ཤྱི་ལའི་དབུ་མ་སྤང་བ་ལས། དོན་
དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདི་དག་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པས་སྐྱེ་བ་མ་གྲུབ་
པོ་ཞེས་བཤད་པར་འགྱུར་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། གཞུང་འདིས་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་
བ་མེད་པ་དེ། དོན་དམ་པར་མེད་པའི་དོན་དུ་བཤད་པས། དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་དེ་དོན་
དམ་པའི་དོན་དུ་འདོད་དགོས་པ་ཡིན་ཞེས་ཆོད། ཟླ་རིན་པོ་ཆེའི་ལན་ནི། ཀ་མ་ལ་ཤྱི་
ལའི་གཞུང་དེས། ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་རྣམས་མཉམ་བཞག་གི་གཟིགས་ངོར་མེད་པ་དེ།
དོན་དམ་པར་མེད་པའི་སྐྱུ་བ་བྱེད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་པར་མེད་པའི་དོན་དུ་
བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་ལྟར་བསྟན་ན། མཉམ་བཞག་གི་གཟིགས་ངོར་ཡོད་པ་
དེ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་དོན་དུ་འགྱུར་བས། དེ་ལྟར་སྤོང་ཉིད་དེ་དོན་དམ་པར་ཡོད་

བར་འགྲུར་རོ། །དོན་དམ་བར་ཡོད་པ་དང་། བདེན་བར་གྲུབ་པ་གཉིས་གནད་གཅིག་
བས་སྟོང་ཉིད་བདེན་བར་གྲུབ་བར་འགྲུར་རོ། །རྒྱ་མཚན་དེའི་སྲིད། སྟོང་ཉིད་དེ་
ག་ཤིས་ལུགས་ལ་མེད་པ་དང་། གནས་ལུགས་ལ་མེད་པ་དང་། དོན་དམ་དུ་མེད་ཀྱང་།
དོན་དམ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དོགས་པ་མི། སྤྱིར་བཏང་སྟོང་ཉིད་དེ་གནས་ལུགས་སུ་མེད་ཀྱང་། བྱམ་པ་
བདེན་བར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་དེ་བྱམ་པའི་གནས་ལུགས་
སུ་ཡོད་པ་ནི་བདེན་ཏེ། འདི་ནི་བྱམ་པའི་ཚོས་ཉིད་ལས་མ་འདས་པས་བྱམ་པའི་ཚོས་
ཉིད་དེ་བྱམ་པའི་གནས་ལུགས་སུ་མ་གྲུབ་ན། བྱམ་པའི་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་
བར་འགྲུར་རོ། །དེ་སྟེང་ཡིན་པ་ནི་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་གཞུང་དང་། མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་
ཆེའི་སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོ་ནང་གསལ་ཡོད།

སྟོང་ཉིད་དེ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་མེད་ལ་འབྲུལ་བ་སྐྱེ་སྲིད་བ་ཡིན། ཐལ་རང་
སུའི་ལུགས་ལ་ཡང་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པའི་ཚོས་ཤིག་མེད་ཅིང་། གཞི་གྲུབ་ན་ཀུན་རྫོབ་
ཏུ་ཡོད་པས་ཁྲུབ་པའི་སྲིད། ཀུན་རྫོབ་པའི་ཚོས་ཤིག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་ཁས་
ལྷངས་པ་ནི་སྐོ་བདེ་པོ་ཡིན། འོན་ཀྱང་། སྟོང་ཉིད་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་འདི་ཁྱད་མཚར་
ཞིག་ཏུ་བསམ་སྲིད། དེ་ཡོད་པ་ནི། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། དངོས་རྣམས་སྐྱེ་བ་
ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །དམ་པའི་དོན་དུ་རང་བཞིན་མེད། །རང་བཞིན་མེད་ལ་འབྲུལ་བ་
གང་། །དེ་ནི་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་འདོད། །ཅེས་པའི་ཚིག་རྒྱུ་དང་པོ་དེས་གཞི་གྲུབ་ན་
ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་བསྟན་བ་ཡིན། དེའི་སྤྱིར་ཀ་མ་ལ་ལྷི་ལའི་དབྱེ་མ་སྣང་བའི་
སྐབས་སུ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་ཡོད་ཚུལ་དེ་དངོས་སུ་བཤད་ནས་སློབ་མོ་འདོད་མེད་ལ་

སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་
 བས་གྲུབ་པ་དེ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་གྲུབ་ཚད་ཡིན་པ་དེ་ཤུགས་ཀྱིས་གོ་བུས་པ་ཡིན།
 རྗེ་མིན་པོ་ཆེས་དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ཀྱི་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་གྲུབ་ཚད་དེ་རྒྱ་
 མའི་དབའི་སྤྲེང་ནས་བཤད་ན་གོ་སྤྱོད་པ་ཡིན་པར་གསུངས། རྒྱ་མའི་དབའི་སྤྲེང་ནས་
 འཆད་ཚུལ་ལ་རྩོད་བཤེད་ཅིག་ཅིག་ཡོད། དཔེ་དོན་སྤྱོད་སྤངས་དང་། རྒྱ་མ་མཁམ་དང་
 ལུགས་རྗེས་ཀྱི་མིག་བསྐྱར་པའི་ལྷན་མོ་བ་གཉིས་ཀྱི་དབང་ཤེས་དང་རྩོད་པ་ལ་སྤང་
 ཚུལ་མཚུངས་ཀྱང་ཞེན་སྤངས་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། རྩོད་པ་ལ་འཆར་ཚུལ་ལ་
 མི་འབྲུ་བའི་ཁྱད་པར་རྣམས་སོ་སོའི་སྤོ་ངོར་ལ་འཆར་དགོས་པ་ཡིན། ཐོག་མར་དབའི་
 སྤྲེང་ནས་སོ་སོའི་སྤོ་ངོར་ལ་ཤར་བ་ན་ད་གཞོན་དོན་གྱི་སྤྲེང་ལ་སྤྱར་ན། སོ་སོ་ལ་སྤྲེང་
 གོ་བ་འཕེལ་རྒྱ་ཡོད། གཞན་དུ་ན་དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་སྐོར་དེ་
 ང་ཚོའི་ཁ་ནས་དེ་འབྲུ་མེད་ཅེས་བརྗོད་སྤྱོད་པའི་སྤྲེང་མི་སྤྲེང་བ་ཡིན། འདིའི་
 སྐོར་ལ་རྒྱས་པར་མ་སྤྱོད་སོ། །

སྤོ་གང་གི་ངོར་བདེན་པར་འཇིག་པའི་བདེན་འཇིག་འཆད་པ་ན། རྗེའི་
 དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། གཞི་དེར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་རྩོགས་པ་ལ་དབྱུ་མའི་
 ལྷ་བ་རྩོགས་པ་སྤོན་དུ་འགྲོ་དགོས། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་ཉན་ཉན་གོ་བ་ཆགས་པ་ཞིག་
 དགོས། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་རྩོགས་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་རྩོགས་པ་གཉིས་
 དོན་གཅིག་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་དབྱུ་མའི་ལྷ་བ་རྩོགས་པ་ལ་སྤོང་ཉིད་རྩོགས་པས་ཁྱབ་པ་
 མེད་པ་ནི་ཡོངས་གྲགས་ཡིན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་རྩོགས་པ་ལ་སྤོང་ཉིད་རྩོགས་པའི་
 དགོས་ཉེ་དབྱུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་ཐབས་སུ་གྱུར་བ་དང་། །དོན་

དམ་བཤེན་པ་ཐབས་ལྷུང་ལྷུང་པ་སྟེ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཀུན་རྫོབ་བཤེན་པ་
རྟོགས་པའི་སློབ་ཉིད་རྟོགས་པའི་སློབ་ཐབས་སུ་འགོ་བཙུག་ལོ། །

བཤེན་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོའི་རྣམ་གཞག་འཆད་པ་ན། ཐལ་འགྲུར་བས་གང་
བཤད་པ་དེ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་བཤད་ཚོག་པ་དང་། རང་རྒྱུད་པས་གང་
བཤད་པ་དེ་ཡང་ཐལ་འགྲུར་བའི་ལུགས་ལ་ཡང་བཤད་ཚོག་པ་ཡིན་པས་ཁྱད་པར་
མེད་པ་ཡིན། དཔེར་ན་རང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་ཆད་མས་གཉིས་
སྣང་དང་བཅས་མི་བཅས་ཀྱི་ཆ་ནས་བཤེན་གཉིས་བཞག་པ་དེ་རང་རྒྱུད་པས་བཤད་
བ་བཞིན་དུ་ཐལ་འགྲུར་བའི་ལུགས་ལ་ཡང་བཞག་ཚོག་དེ་བཞིན་དུ། ཐལ་འགྲུར་བའི་
ལུགས་ལ་རང་ཉིད་ཐ་སྣང་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མས་རྟེན་དོན་གང་ཞིག་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཐ་
སྣང་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མར་སོང་བ་དེ་ཀུན་རྫོབ་བཤེན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། མཐར་
ཐུག་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མའི་རྟེན་དོན་གང་ཞིག་ཁྱོད་ལ་མཐར་ཐུག་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་
ཆད་མར་སོང་བ་དེ་དོན་དམ་བཤེན་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་འཛོག་པ་ལྟར་དུ་རང་རྒྱུད་པའི་
ལུགས་ལ་ཡང་རྒྱུར་ཚོག་སྤྱིར་ཀུན་རྫོབ་བཤེན་པ་དེ་མཐར་ཐུག་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་
མའི་རྟེན་དོན་ཡིན་ཀྱང་། ཁོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མཐར་ཐུག་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མར་སོང་
བར་ཐ་སྣང་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མར་སོང་བའི་དབང་གིས་ཀུན་རྫོབ་བཤེན་པར་འོང་བ་
ཡིན། མཐར་ཐུག་དཔྱད་བྱེད་དང་ཐ་སྣང་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མའི་ཁྱད་པར་ནི། དུམ་
སྟོང་བ་ཉིད་དང་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཚོས་འཛིན་སྣངས་ལུལ་དུ་བྱས་པའི་ཆ་ནས་འཛོག་པ་
ཡིན། ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་བཤེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མི་འདྲ་བ་དེ་འབབ་ས་
གཅིག་ཡིན་ཀྱང་། འཛོག་སྣངས་མི་འདྲ་བ་འོང་བ་ནི་གང་ཟག་སོ་སོའི་གོ་བ་ཡིན་བཤེ་

ལོས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལས་ཡིན།

གཞི་དེ་ཀྱུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་རྟོགས་ཚུལ་ནི། ཁོ་རང་བདེན་པར་འཛིན་
 པའི་བདེན་འཛིན་ཀྱི་རོང་བདེན་པར་རྟོགས་ཚུལ་དེ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ལ་
 གཞི་དེ་རྩུབ་པར་རྟོགས་དགོས་པ་སུ། དེ་ལྟར་རྟོགས་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་བྱུང་
 བོ། །གཉི་ལྷན་བདེན་འཛིན་དེ་ལ་ཀྱུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་མཐོང་
 བ་ལ་སྐྱིབ་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་སྲིད། ཡང་མེ་མོང་ནང་གི་བྱུང་བཞིན་ཀྱི་གཟུགས་
 བརྟན་དང་། སྐྱུལ་གཞི་དེའུ་ཤིང་སོགས་འཛིན་རྟོན་ན་རྩུབ་པར་གྲགས་པའི་རྩུབ་པ་
 ཡིན་ཞིང་། དེ་རྟོགས་ཚུལ་ནི་འཛིན་རྟོན་པའི་རྩུབ་པར་རྟོགས་ཚུལ་ཡིན་ཀྱི་རྩུབ་པར་
 རྟོགས་པ་ལ་ཡིན་པའི་སྲིད། འཛིན་རྟོན་པའི་རྩུབ་པར་རྟོགས་ཚུལ་ནི། འཛིན་རྟོན་པའི་
 ཤེས་པ་དེ་ལ་སྟོས་ཉེ་སྤང་བ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པ་དེ་ཡིན། སྟོང་ཉིད་པ་རྟོགས་
 པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱིས་འཛིན་རྟོན་ན་རྩུབ་པར་གྲགས་པའི་རྩུབ་པ་དེ་དག་རྩུབ་པར་
 རྟོགས་ཚུལ་མེད་པའི་སྲིད། རྩུབ་པར་རྟོགས་ཚུལ་ནི། རྫོང་ཀྱུན་རྫོབ་པ་གཉི་ལྷན་བདེན་
 འཛིན་ཀྱི་རོང་རྩུབ་པར་རྟོགས་དགོས་ཤིང་། དེ་རྟོགས་པ་ལ་སྤྱོད་པ་དུ་བདེན་པར་
 གྲུབ་པ་ཞིགས་དགོས་པ་ཡིན། བདེན་པར་ཞིགས་པའི་རྫོང་དེས་རྩུབ་པར་མ་རྟོགས་ན་
 ཡང་། དེས་རྩུབ་པར་རྟོགས་པའི་རྫོང་དེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་བྱངས་པ་ཡིན། དེས་
 རྩུབ་པར་མ་རྟོགས་ཉེ་ཁོ་བདེན་པར་ཞིགས་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྫོང་ཡིན་པ་སུ།
 མེད་དགག་འཇལ་བའི་རྫོང་ཡིན་པའི་སྲིད།

འོན་ཀྱང་བདེན་རྩུབ་དངོས་འགལ་ཡིན་ཞེས་པའི་བདེན་པ་དེ་བདེན་པར་
 གྲུབ་པ་ལ་སྤྱོད་མི་རུང་། འོན་དངོས་འགལ་ཡིན་ལུགས་ནི། རང་ཉིད་རྫོང་གང་གི་རོང་

བདེན་པར་འདོགས་པའི་སྣོད་ཀྱི་ལ་སྟོན་ཏེ་བཤད་དགོས་པ་ཡིན། དཔེར་ན་ཀུན་རྫོབ་པའི་
 ཚོས་དེ་རྣམས་རང་ཉིད་སྣོད་གང་གི་རོང་བདེན་པར་འདོགས་པའི་སྣོད་ཀྱི་བདེན་འདོན་ཡིན་
 ཞིང་། དེའི་རོང་རྩུབ་པར་རྟོགས་པས་སྤང་གནས་མི་མ་སྤུན་པར་རྟོགས་པ་ཡིན། དེ་
 རྟོགས་པ་ན་གང་སྟོང་ཉིད་བདེན་པར་འདོགས་པའི་སྣོད་ཀྱི་རོང་སྤང་གནས་མ་སྤུན་པ་དེ་
 བྲིགས་པ་ཡིན། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྣོད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་བདེན་པར་འདོགས་
 པའི་སྣོད་ཡིན་ཞིང་། དེས་སྟོང་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་བདེན་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་
 པས་དེའི་རོང་སྤང་གནས་མི་མ་སྤུན་པ་དེ་བྲིགས་པ་ཡིན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞི་དེ་
 རྩུབ་པར་རྟོགས་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་པ་སྟོན་ཏེ་རྟོགས་པ་ཡང་གོ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་པ་སྟོན་
 དོན་ནི། བདེན་པར་མེད་ཀྱང་བྱ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་པ་དེ་ཡིན། གཞི་དེ་རྩུབ་པར་
 རྟོགས་པའི་སྣོད་ལ་དུ་གཞི་དེ་བདེན་པར་བྲིགས་པ་དང་། བདེན་པར་མེད་ཀྱང་སྤང་
 གནས་མི་མ་སྤུན་པའི་ཚོས་ཤིག་རྟོགས་པ་ཡིན། དེས་ན་བདེན་རྩུབ་དངོས་འགའ་ཡིན་
 པ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་རྩུབ་པ་དངོས་འགའ་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། བདེན་མེད་
 དང་རྩུབ་པར་དངོས་འགའ་ག་ལ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ། སྟོང་ཉིད་དེ་རྩུབ་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་།
 རྩུབ་པར་བྱུབ་པ་ཡིན་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་མ་ཡིན་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

འོན་ཀྱང་སེམས་ཅམ་པའི་སྟུགས་ཀྱི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རོ་བོ་འདོགས་དཀའ་བ་
 ཡིན། གང་ཡིན་ཟེར་ན་འདིའི་སྟུགས་ལ་དོན་དམ་དུ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་
 ཡིན། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཚུལ་ནི། ཀུན་བཏགས་ཡིན་ཚུལ་དང་། དོན་དམ་དུ་ཡོད་ཚུལ་
 ནི་བདེན་པར་བྱུབ་ཚུལ་ཡིན།

རང་རྒྱུད་པའི་སྟུགས་ལ་ཤེས་པ་གང་དང་གང་ཡིན་ཡང་། ཁོ་ལ་ཚོས་དེ་

སྤང་ན་པལ་ཆེར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་བས་ཁྲབ་པ་འདྲ་པོ་ཡིན། ཁོ་
ལ་ཡུལ་དེ་སྤང་བ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྤང་ཚུལ་ཞིག་མེད་ན། ལམ་
རིམ་ཆེན་མོའི་ནང་ལ་ཤེས་པ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་མི་འབྲེད་པར་གསུངས་པའི་
ཁྲུངས་ལ་ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་དགོས་པས་ཞེས་རྒྱབ་རྟེན་དུ་
སོང་ཚུལ་སྤྲུལ་དག་ཅིག་བཤད་ཐུབ་པ་དགོས། ཤེས་པ་དེ་ལ་ཚོས་དེ་སྤང་སྲིན་ཆད་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་སྤང་ཚུལ་ལས་ལོགས་སུ་ཨེ་ཡོད་སྟེ།

རང་རྒྱུད་པའི་དགག་བྱའི་ཐད་ལ་གཞོན་མེད་ཀྱི་སློབ་འཛོག་ཚུལ་ནི། དེ་སྔ་
ཡོངས་གྲགས་གསུང་སྤངས་ནི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་སྤང་བའི་ཆ་ལ་གཞོན་
བ་མེད་པ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན། གཞོན་མེད་ཀྱི་སློབ་འཛོག་ཚུལ་འདི་དང་། ལམ་རིམ་ཆེན་
མོའི་ཤེས་པ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་མི་འབྲེད་པའི་ཁྲུངས་གཉིས་པོའི་བར་དབྱེད་པ་ན་
གང་དུ་འབབ་ཀྱིན་ཡོད་མེད་གཟིགས་དགོས། གཞོན་མེད་ཀྱི་སློབ་འཛོག་པའི་སློབ་ཞེས་པ་
དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་འཛོག་པ་དང་། ཡུལ་གང་འདྲ་ཞིག་སྤང་གིན་ཡོད་མེད་ཅད་གཅོད་
གཏང་དགོས། ལོག་ཤེས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་
སྤང་ན་གཞོན་པ་ཡོད་པས་ཁོ་གཞོན་མེད་ཀྱི་སློབ་པ་ཡིན། དེས་ན་འཛིན་སྤངས་ཡུལ་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་སྤང་བའི་ཆ་ནས་གཞོན་མེད་ཀྱི་སློབ་འཛོག་པས། སློ་
དོན་མ་སྤུན་ཡིན་དགོས།

འོ་ན་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་སྤང་བའི་ཆ་ལ་
གཞོན་པ་མེད་ན་དེ་སྤང་མི་དགོས་ཏེ། བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་དེའི་བྱིར། དེ་གཞོན་མེད་
ཀྱི་སློབ་ཡིན་པ་ནི་ཅུ་ཤེའི་རྗེ་ཀ་ཆེན་ལས་གསུངས་པ་དང་། དེ་སྤང་བའི་ཆ་ལ་གཞོན་པ་

མེད་པ་ཡིན་པ་ནི། དབྱེད་གསུམ་དག་ཚུལ་གྱི་སྟེང་ནས་ཤེས་ཐུབ་པ་ཡིན།

དབྱེད་གསུམ་དག་ཚུལ་ལ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ་དང་མཁས་གྲུབ་རྗེ་གཉིས་མི་མཐུན་
པ་ཡིན། གཞལ་བྱ་མངོན་གྲུང་སྟོན་པའི་ཆ་ལ་གཞོན་པ་ཟེར་བ་དེ་མི་འབྲན་པ་ནི།
དཔེར་ན་སློབ་གྲུང་ཁོ་ན་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་དེས་གཞལ་བྱ་མངོན་གྲུང་
སྟོན་པར་ཐལ་བའི་སྟོན་ཡོད་ཅེས་མཁས་གྲུབ་རྗེས་གསུངས། ཡང་རྒྱལ་ཚབ་རྗེ་ལྟར་
ན། གཞལ་བྱ་མངོན་གྲུང་སྟོན་པའི་ཆ་ལ་ཞེས་སོགས་སྐུར་ནས་གསུངས་ཤིང་། དེ་
སྟོན་པའི་ཆ་ལ་གཞོན་པ་མེད་ན་སྟོན་མི་དགོས་པར་གསུངས།

ཁྲིད་ཀྱིས་རི་ལྟར་བསྟན་པ་ལ། །
ཚོལ་བ་འགས་ཀྱང་ཚོས་མཐུན་དུ། །
ཐུགས་མི་རྟོན་པར་གསུངས་པ་ཡང་། །
འདི་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ལེགས་པར་འཁུམས། །

ཞེས་པ་སྟེ།

སྟོན་པ་ཁྲིད་ཀྱིས་རི་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་ཚོས་དང་མཐུན་པའི་ཚོལ་བ་རྣམས་
ཀྱིས་ཐུན་ཀ་བརྗོད་ནས་མི་འགྲིག་པའི་གཞོན་པ་སྟོན་མི་ཅུས་པ་ནི། ཚོས་གང་དང་
གང་སྟོས་ནས་གྲུབ་པ་དང་བརྟེན་ནས་འབྲུང་བ་ཤིང་སྟོན་པའི་གསུངས་པ་འདི་ཉིད་
ཀྱིས་ཚོས་མཐུན་ཚོལ་བ་དག་འཛོམས་པར་བྱེད་པའི་སྲིད་ཅི་ལྟར་ན།

ཅི་སྟེན་ཅེ་ན་འདི་བཤད་པས། །
མཐོང་དང་མ་མཐོང་དངོས་སོ་ལ། །
སྟོ་འདོགས་པ་དང་སྐུར་འདེབས་ཀྱིས། །

གོ་སྐབས་རིང་ཏུ་མཛད་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་བྱུང་།

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་འདི་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོང་བ་མངོན་གྱུར་དང་། མ་མཐོང་བ་ཚུང་བཟོག་གྱུར་དང་། ལེན་ཏུ་སྟོག་གྱུར་གཉིས་སྟེ་གཞལ་གྱི་གནས་གསུམ་པོ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བར་སྣ་བའི་སྐྱོ་འདོགས་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་མ་བྱུང་ན་གཏན་ནས་མེད་པའི་སྐྱུར་འདེབས་ཀྱི་མཐར་འཇིག་གཉིས་པོའི་གོ་སྐབས་རྒྱང་རིང་ཏུ་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་རྟེན་འབྲེལ་དེ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྐོ་དམ་པའམ་འབྲུག་འོགས་ཡིན་པར་སྐྱབ། འདི་ནི་ལམ་གཙོ་ལས། རྟེན་འབྲེལ་མི་བསྐྱུ་མཐོང་བ་ཅམ་ཉིད་ནས། །དེས་ཤེས་ལུལ་གྱི་འཇིག་སྐྱངས་ཀྱུན་འཇིག་ལ། །དེ་ཚེ་སྣ་བའི་དབྱུང་བ་རྫོགས་པ་ལགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན།

ཁྱོད་གྱི་སྐྱུ་བ་རྒྱ་མེད་པ། །
མཐོང་བའི་རྒྱ་མཚོན་རྟེན་འབྱུང་གིས། །
ལམ་འདི་ཉིད་གྱི་གསུང་གཞན་ཡང་། །
ཚད་མར་གྱུར་བ་དེས་བ་སྟེ། །

ཞེས་བ་སྟེ།

རྟོན་བ་ཁྱོད་གྱི་སྐྱུ་བ་རྒྱ་མེད་པ་རྟེན་འབྱུང་སྟོང་བ་དེས་པའི་ཐབས་རྒྱ་ན་མེད་པ་ཏུ་གསུངས་པ་དེ་མཐོང་བའི་ལམ་འདི་ཉིད་གྱི་རྒྱ་མཚོན་པ་བརྟེན་ནས་གསུང་གཞན་ལ་ཡང་བསྐྱུ་བ་མེད་པར་ཚད་མས་དེས་བ་རྟེན་ཐུབ་པ་ཡིན། དཔལ་ལྷན་ཚེས་

གཤམ་གྱི་རྣམ་འགྲུལ་ལས། གཙོ་པོའི་དོན་ལ་མི་བསྐྱའི་ཕྱིར། །གཞན་ལ་རྗེས་སུ་
དབག་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དོན་བཞིན་གཟིགས་ནས་ལེགས་གསུངས་པ། །

ཁྱོད་གྱི་རྗེས་སུ་སློབ་པ་ལ། །

ལྷན་པ་ཐམས་ཅད་རིང་ཏུ་གྱུར། །

ཉེས་ཀུན་ཅ་བ་ལྟོག་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་བ་སྟེ།

རང་ཉིད་གྱིས་དོན་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་གཟིགས་ནས་རྟེན་འབྲུང་སྟོང་པའི་དོན་ཡིན་
པ་ལེགས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་པས། ཁྱོད་གྱི་རྗེས་སུ་སློབ་པ་ན་ན་ཀ་འཆི་བ་ལ་
སོགས་པའི་བཞོང་འདས་གྱི་ལྷན་པ་ཀུན་གྱི་ཅ་བ་ལྟོག་མའི་མ་རིག་པ་དེ་སྟོག་པའི་
ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་མཚན་ནི། མོག་མའི་མ་རིག་པ་ནི། ཞོ་དང་འཇིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགམ་
པའི་སློ་ཞིག་གིས་སྟོག་པར་བྱེད་དགོས་ཀྱང་། མོ་དེ་འབྲུང་བྱེད་གྱི་གཙོ་པོའི་རྒྱ་ནི་
རྟེན་འབྲུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཁྱོད་གྱི་བསྟན་ལས་ཕྱིར་སྟོགས་པའི། །

ཡུན་རིང་ངལ་བ་བསྟེན་བྱས་ཀྱང་། །

ཕྱི་ཕྱིར་སློབ་རྣམས་པོས་བ་བཞིན། །

བདག་ཏུ་ལྟ་བ་བཟན་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་བ་སྟེ།

སྟོན་པ་ཁྲིད་ཀྱི་བསྟན་པ་ལས་སྲིད་སྲོགས་པའི་ཐུ་སྟེགས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་
རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་ཉེས་པ་དེ་སྟོགས་པའི་སྲིད་ཏུ་འབད་པ་བྱས་ཀྱང་དགོས་དོན་འགྲུབ་
པ་མེད་པར་སྟོན་རྣམས་ཚུར་འབོད་པ་བཞིན་དུ་གྱུར་ཅིང་། ཉེས་ཀྱན་ཅ་བ་བདག་
འཛིན་སྟོགས་པའི་ཚབ་ཏུ་དེ་བརྟན་པར་བྱེད་པའི་སྲིད་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་།
དེ་མ་གྲུབ་ན་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་བར་འབོད་པའི་སྲིད་ཏོ། །

ཨེ་མའོ་མཁམ་པས་འདི་གཉིས་ཀྱི། །
ཁྲད་པར་ཁོང་དུ་ཚུད་གྱུར་ག། །
དེ་ཚེ་རྐང་གི་ཁོང་ནས་ནི། །
ཁྲོད་ལ་ཅི་འདི་སྲིད་གྲུས་མི་འགྱུར། །

ཞེས་པ་སྟེ།

ཨེ་མའོ་ཞེས་པ་ནི་ཉ་ལས་པའི་ཚིག་ཡིན། འུ་འོལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རབ་བ་
བསྟོན་ལུགས་དེས་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་བརྟན་པར་བྱས་པ་དང་། ཁྲོད་རང་གིས་དོན་
བཞིན་གཟེགས་ནས་གསུངས་པའི་ལམ་དེ་ལ་བསྐྱབས་པས་ཉེས་ཀྱན་ཅ་བ་སྟོགས་པ་
འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁྲད་པར་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་རྐང་རམ་སྟེང་གི་ཁོང་ནས་
ཁྲོད་ལ་མི་གྲུས་པ་འདི་སྟུང་འགྱུར་ཏེ་གྲུས་པར་འགྱུར་ཏོ། །

ཁྲོད་གསུང་དུ་མ་ཅི་ཞེག་སྟོས། །
ཆ་ཤས་དེ་ཡི་དོན་ཅམ་ལའང་། །
འོལ་སྟེ་ཅམ་གྱིས་དེས་སྟེད་ག། །

དེ་ལ་འདང་མཚོག་གི་བདེ་བ་སྟེར། །

ཞེས་པ་སྟེ།

སྟོན་བ་ཁྲོད་ཀྱི་གསུང་མང་པོ་དེས་བ་ལ་སྟོས་ཅི་དགོས་ཀྱང་། གསུང་གི་ཆ་
ཤས་གཅིག་ཅུ་མ་གྱི་དོན་ལ་བསམས་པའི་སྟོན་པ་དེས་བ་མ་རྟོན་ཀྱང་དོན་སྤྱི་ཅུ་མ་
གྱིས་དེས་བ་རྟོན་ནའང་དགའ་བའི་བདེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་སྟེ་འོང་བ་ཡིན།

ཤེས་ཀྱང་བདག་སྟོ་སྟོངས་པས་བཅོམ། །

འདི་འདྲའི་ཡོན་ཏན་སྤང་བོ་ལ། །

དེང་ནས་སྐྱབས་སུ་སོང་གྱུར་གྱང་། །

ཡོན་ཏན་ཆ་ཅུ་མ་འཚལ་ཏོ། །

ཞེས་པ་སྟེ།

འདི་ནི་ཁེངས་སྐྱུངས་གནང་བའི་ཚིག་ཡིན། རྗེ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པ་བདག་ནི་
སྟོ་སྟོངས་པས་བཅོམ་ཞིང་། དེང་ནས་སྐྱབས་སུ་ཁྲོད་ཀྱི་གསུང་རབ་ལ་སྟོམ་པ་རྒྱ་འདོད་
སྟེ་སྐྱབས་སུ་སོང་གྱུར་ཁྲོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཆ་ཅུ་མ་ཡང་སྟེ་མ་འཚལ་ཏོ། །

འོན་ཀྱང་འཆི་བདག་ཁར་སྟོགས་པའི། །

སྟོག་གི་རྒྱན་ནི་མ་ལུབ་པར། །

ཁྲོད་ལ་ཅུང་ཟད་ཡིད་ཆེས་པ། །

འདི་ཡང་སྐལ་བ་བཟང་སྟོམ་བགྱིད། །

ཅེས་པ་སྟེ།

འོན་ཀྱང་འཆི་བདག་གི་ཁ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་ནས་སྟོག་གི་རྒྱན་མ་བྱུང་བ་ཙམ་
དུ་ཡོད་པའི་གནས་སྐབས་ན། བྱེད་རང་ལ་སེམས་གཉིང་ནས་ཡིད་ཆེས་བ་ཙམ་གྱིས་
སྐལ་བ་བཟང་ངོ་སྤྲུལ་མོ། །

སྟོན་བ་ནང་ན་རྟེན་འབྲེལ་སྟོན་བ་དང་། །
ཤེས་རབ་ནང་ན་རྟེན་འབྲེལ་ཤེས་བ་གཉིས། །
འདིག་རྟེན་དག་ན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་བཞིན། །
ལུས་བྱུང་ལགས་པ་ཁྱོད་མཁྱེན་གཞན་གྱིས་མེན། །

ཞེས་བ་སྟེ།

ཚོས་སྟོན་བའི་ནང་ནས་རྟེན་འབྲེལ་གྱིན་ཅི་མ་ལོག་བ་སྟོན་བ་དང་། གང་ཤེས་
བའི་ནང་ནས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་ཤེས་བ་འདི་གཉིས་པོ་ནི། འདིག་རྟེན་འདིའི་ནང་ན་
ཁྱོད་ཙམ་མ་གཏོགས་གཞན་སྤྲུས་ཀྱང་མཁྱེན་གྱིན་མེད།

ཁྱོད་གྱིས་ངེ་སྟེད་བཀའ་སྤྲུལ་བ། །
རྟེན་འབྲེལ་ཉིད་ལས་བརྒྱུས་ཏེ་འཇུག། །
དེ་ཡང་ལྷ་རྒྱ་རྒྱ་འདའ་སྤྱིར་ཉེ། །
ཞེ་གྲུང་མིན་མངོན་ཁྱོད་ལ་མེད། །

ཅེས་བ་སྟེ།

ཁྱོད་གྱིས་ངེ་སྟེད་ཀྱི་ཚོས་བཀའ་སྤྲུལ་བ་ཡོངས་རྫོགས་བརྟེན་ནས་
འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གསུངས་པ་ཤིག་སྟེ། དེ་སྟེ་གྲུང་གསུངས་པ་དེ་ཐམས་

ཅད་མ་ཁྲེན་པ་མི་གནས་པའི་སྲུང་འདས་སྐྱུར་དུ་ཐོབ་པའི་སྲིར་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི།
ཁྲུབ་པ་འདུ་བྱེད་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་སྐྱེག་དམན་སྲུང་འདས་དེ་ཙམ་ཞིག་
ཐོབ་པའི་སྲིར་དུ་གསུངས་སྐྱེམ་པའི་དགོངས་པ་ཞིག་གཏན་ནས་མེད་དོ། །

ཤེ་མའོ་ཁྲོད་གྱི་བསྐྱེན་པ་ཞི། །
གང་གི་ན་བའི་ལམ་སོང་བ། །
དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཞི་འགྱུར་གྱིར། །
ཁྲོད་བསྐྱེན་འཛིན་པར་སྐྱ་མི་གྲུས། །

ཞེས་པ་སྟེ།

ཤེ་མའོ་ཞེས་པ་ནི་ཉ་ལས་པའི་ཚིག་ཡིན། ཁྲོད་གྱི་བསྐྱེན་པ་ནི་གང་ཟག་སྐྱ་
གང་གི་ན་བའི་ལམ་དུ་སོང་བ་ན། ཉ་ཀ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་
ཞི་བར་འགྱུར་བའི་སྲིར། ཁྲོད་གྱི་བསྐྱེན་པ་འཛིན་པ་ལ་མི་གྲུས་པ་སྐྱ་ཞིག་ཡོད་དེ།
མེད་དོ། ལྟུ་མཚན་ཞི།

པས་ཚོལ་མཐའ་དག་འཛོམས་པ་དང་། །
སྐྱུག་འོག་འགལ་འདུས་སྟོང་བ་དང་། །
སྐྱེ་རྒྱུའི་དོན་གཉིས་སྟེར་བྱེད་པ། །
ལྷགས་འདིར་ཁོ་བོ་སྐྱོ་བ་འཕེལ། །

ཞེས་པ་གྲུབ།

ཁྲོད་གྱི་གང་བསྐྱེན་པ་དེ་ལོག་པར་སྐྱ་བའི་པས་ཤི་ཚོལ་བ་མཐའ་དག་

འདོམས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཚིག་སྐྱེ་བྱིའི་དངོས་ལུགས་ཀྱི་ལྷག་འོག་གི་འགལ་འདུས་
སྣོང་པ་དང་། སྐྱེ་བྱུའི་འདོད་པའི་དོན་གཉེས་སྟེ་མངོན་མཐོ་དང་དེས་ལེགས་གཉེས་
སྣོང་པར་བྱེད་པའི་གསུང་ལུགས་འདི་ལ་ཁོ་བོ་དགའ་སྟོོ་སྟག་པར་དུ་འཕེལ་བའོ། །

འདི་ཡི་སྤྱིར་དུ་ཁྱོད་ཀྱིས་ནི། །
ལ་ལར་སྐྱུ་དང་གཞན་དུ་སྟོག། །
སྤྱག་པའི་གཉེན་དང་ལོངས་སྟོོད་ཚོགས། །
གངས་མེད་བསྐལ་པར་ཡང་ཡང་བཏང་། །

ཞེས་བ་ནི། མངོན་མཐོ་དང་དེས་ལེགས་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་དུ་ཁྱོད་ཀྱིས་ལ་ལར་སྐྱུ་
ལུས་དང་། གཞན་དུ་སྟོག་དང་སྤྱག་པའི་གཉེན་དང་ལོངས་སྟོོད་སོགས་པངས་པ་མེད་
པར་བསྐལ་པ་གངས་མེད་པར་ཡང་ཡང་བཏང་བར་མཛད་པ་ཡིན།

གང་གི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ཡིས། །
ལུགས་ཀྱུས་ཉ་ལ་རི་བཞིན་དུ། །
ཉིད་ཀྱི་ལུགས་བྲངས་ཚོས་དེ་ནི། །
ཁྱོད་ལས་མ་ཐོས་སྐལ་པ་ཞན། །

ཞེས་བ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་སྟོན་པ་གང་གི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ཡིས། ལུགས་ཀྱུས་ཉ་
འཛིན་པར་བྱེད་པ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་རྣམས་མངོན་མཐོ་དང་དེས་ལེགས་ལ་
འགོད་པ་ཁོ་ནའི་སྤྱིར་དུ་ལུགས་བྲངས་པར་མཛད་པ་དེ། ཁོ་བོས་དངོས་སུ་མ་ཐོས་པ་
ནི་སྐལ་པ་ཞན་འོ། །

དེ་ཡིས་སྤྲུག་པའི་བྱ་བ་ལ་མ་ཡི་ཡིད།
སྤྲུག་པའི་བྱ་བ་ལ་མ་ཡི་ཡིད།
རྗེས་སུ་སོང་བ་ཇི་བཞིན་དུ།
བདག་གི་ཡིད་ནི་གཏོང་མི་བྱེད།

ཅེས་བ་སྟེ།

རང་གི་སྤྲུག་པའི་བྱ་བ་ཅེས་པ་ལ་མ་ཡི་ཡིད་རྗེས་སུ་སོང་བ་ཇི་བཞིན་དུ་
དངོས་སུ་མ་ཐོས་པའི་སྤྲུག་པའི་བྱ་བ་ལ་མ་ཡི་ཡིད་ནི་གཏོང་བར་མི་བྱེད་དོ།

འདི་ལའང་ཁྲོད་གསུང་བསམས་བ་ན།
མཚན་དཔེའི་དཔལ་གྱིས་རབ་ཏུ་འབབ།
འོད་གྱི་བྱ་བས་ཡོངས་བསྐྱོར་བའི།
སྟོན་བ་དེ་ཡི་ཚངས་དབྱངས་གྱིས།
འདི་ནི་འདི་ལྟར་གསུངས་སྟུང་དུ།
ཡིད་ལ་ཐུབ་པའི་གཟུགས་བརྟན་ཅི།
ཤར་བ་ཅེས་ཡང་ཚབ་ཡི།
གསུངས་ལ་ལྷ་ཟེར་བཞིན་དུ་སྟོན།

ཞེས་བ་ནི། སྟོན་བ་ཁྲོད་ལས་དངོས་སུ་མ་ཐོས་ནའང་ཆེ་འདིའི་སྟེང་ནས་ཁྲོད་
རང་གི་གསུང་ལ་བསམས་བ་ན། མཚན་དཔེ་ཡིས་རབ་ཏུ་འབབ་པའི་འོད་གྱི་བྱ་བས་
ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བའི་སྟོན་བ་དེ་ཡི་ཚངས་པའི་དབྱངས་གྱིས་འདི་འདྲ་ཞིག་གསུངས་

སྣམ་དུ་ཚུ་ནང་གི་རྒྱ་བའི་གཟུགས་བརྟན་བཞིན་དུ་དེའི་གཟུགས་བརྟན་བདག་གི་
ཡིད་ལ་ཤར་བ་ཅམ་ཡང། རྒྱ་བས་ཚ་བའི་གདུང་བ་སེལ་བ་བཞིན་དུ་བདག་གི་སྣམ་
བསྐྱེལ་ཡང་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །

དེ་ལྟར་མད་དུ་བྱུང་བ་ཡི། །
ལུགས་བཟང་དེ་ཡང་མི་མཁས་པའི། །
སྐྱེ་བོས་བལ་བ་རྩ་བཞིན་དུ། །
ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་འཛིངས་པར་བྱས། །

ཞེས་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་སྟོན་པའི་ལུགས་བཟང་པོ་དེ་ཡང་མི་མཁས་པའི་སྐྱེ་བོ་
ནམས་ཀྱིས་ཅུ་བལ་བ་རྩེ་ཅེ་མོ་འཛིངས་པ་བཞིན་དུ་འཛིངས་ནས་འབྲུགས་པར་
བྱེད་པ་ཡིན།

ཚུལ་འདི་མཐོང་ནས་བདག་གིས་ནི། །
འབད་བ་དུ་མས་མཁས་པ་ཡི། །
རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཁྲོད་ཀྱི་ནི། །
དགོངས་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བཅལ། །

ཞེས་པ་ནི། གནས་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་མཐོང་ནས་བདག་གིས་ནི་འབད་བཅོམ་དུ་
མས་གཙོ་བོ་རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ་ཚེན་བོ་ལ་སོགས་པའི་མཁས་པ་མང་པོའི་
ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་ཁྲོད་ཀྱི་དགོངས་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་སྟེང་ནས་སྟོང་བ་གསུངས་
བ་དེ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བཅལ་བར་བྱས་པ་ཡིན།

དེ་ཚེ་རང་གཞན་སྡེ་པ་ཡི། །

གཞུང་མང་དག་ལ་སྦྱངས་པ་ན། །

སྲི་སྲིར་ཐེ་ཚོམ་དྲ་བ་ཡིས། །

བདག་གི་ཡིད་ནི་ཀུན་ཏུ་གཏུངས། །

ཞེས་བ་སྟེ། དངོས་སྦྱ་བའི་མངོན་སོགས་རང་གཞན་གྱི་སྡེ་པའི་གཞུང་མང་
 དག་ལ་སྦྱངས་པ་ན་རྟེན་འབྲུང་གི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་བ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་
 འགོ་བ་མེད་པར་དོགས་བ་སྦྱེ་བའི་གཞི་མང་དུ་འབྲུང་ནས་ད་དུང་ཐེ་ཚོམ་གྱི་དྲ་བའི་
 བང་དུ་ཚུད་ནས་བདག་གི་ཡིད་ནི་ཀུན་ཏུ་གཏུངས་པར་བྱེད་གསུངས། སྦྱིར་མངོན་བ་
 མངོན་སོགས་བྱེ་མདོའི་གཞུང་དེ་རྣམས་ཤེས་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་རྒྱུན་རིང་
 སོར་བསམས་པ་ན་རྒྱ་ཆེར་དེ་ཅུ་མེད་པ་ཡིན། དཔེར་ན་མངོན་གྱི་བང་ན་སྐྱུ་རྒྱས་
 གྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ་རྣམས་སློ་ལུལ་ལ་འཁོར་བ་ཞིག་འདུག་མ་གཏོགས་གཞན་
 ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་བསམས་སློ་བཏང་བ་ན་དོན་མེད་དཀའ་ལས་ཁག་རྒྱ་ཞིག་མ་
 གཏོགས་སློ་ལ་པན་ཐོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོང་རྒྱ་མེད་པ་ནི་དགོ་བཤེས་བཏང་ནས་ལོ་
 བཞིའམ་ལྗེའི་རྗེས་སུ་འདུལ་མངོན་གྱི་གངས་འབྲེན་དེ་རྣམས་བརྒྱུ་ཚར་རྒྱ་རེད།
 འོན་ཀྱང་དེ་དག་སྦྱང་མི་དགོས་པ་མིན། སྦྱིར་ཀུན་མཁུན་མཚོ་སྣ་བ་དང་། དེ་བཞིན་
 དུ་རྒྱལ་བ་དགོ་འདུན་སྲུབ་གཉིས་ཀྱིས་འདུལ་བའི་སྐོར་ལ་ཞིབ་སླར་དབྱེད་ནས་
 གཞུང་བརྩམས་པ་དེ་ལས་སློས་པའི་དབྱེད་པ་རྒྱ་ཆེར་བྱེད་རྒྱ་མེད། མཐའ་མར་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱི་བཅས་པ་ལ་གཏུགས་ནས་འགོ་རྒྱ་རེད།

ཁྲིད་གྱི་སྒྲ་མེད་ཐེག་པའི་ཚུལ། །

གསུངས།

གོང་གི་ལུང་བསྟན་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། མགོན་པོ་སྐུ་སྐུབ་ཀྱིས་དབུ་མ་
 པའི་ཤིང་རྩའི་སྒོལ་བྱེ་བ་ཡིན། སྤྱིར་སྟོང་བ་ཉིད་སྟོན་པའི་དབུ་མ་པའི་གཞུང་མང་པོ་
 ཡོད་ཀྱང་། ཁོང་གི་རིགས་ཚོགས་དུག་པོ་དེ་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་དང་། དེའི་ནང་ནས་རྩ་བ་
 ཤེས་རབ་དེ་སྟོང་བ་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་ལུས་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅས་ཡིན།
 སྤྱིར་མགོན་པོ་སྐུ་སྐུབ་ཀྱི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ཀུན་ལས་བརྟུས་བ་དང་ཚོས་དབྱིངས་
 བསྟོད་པ་ལས་སྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ཡོད་ཀྱང་། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་དགོངས་
 འགྲེལ་དུ་སྐྱུར་པའི་ཤིང་རྩའི་སྒོལ་འབྲེད་ལ་རིགས་ཚོགས་དུག་པོ་དེ་འཛོག་པ་ལས་
 གཞན་མི་འཛོག་པས་འདི་ལ་དོགས་བ་གཙོད་དགོས་པ་ཡིན། གལ་སྲིད་གོང་གི་
 གཞུང་གཉིས་པོ་དེས་སྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཟེར་ན་མ་བསྟན་པའི་སྐུབ་བྱེད་སྐུས་
 དག་དགོས་པ་ཡིན། མགོན་པོ་སྐུ་སྐུབ་ཀྱིས་གཞན་དབང་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་དེ་
 རྣམས་བདེན་པར་མ་ལྷུབ་པ་དེ་རིགས་ཚོགས་དུག་པོ་ལས་རིགས་པའི་སྟོན་པ་གཏན་
 ལ་པབ་པ་དེ་ལ་རང་སྤེད་དངོས་སྤྱོད་བས། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་ཁྲོད་ཀྱིས་རང་གཙོ་ཡིན་
 གྱི་སྟོན་པའི་དགོངས་པ་མིན་པའི་ཚོད་བ་བཀོད་པ་ལ་ཁོང་གིས་གང་གསུངས་པ་དེ་
 རང་གཙོ་མ་ཡིན་པར་བདག་ཅག་སྟོན་པའི་ལུང་དང་སྐུར་ནས་སྟོང་བ་ཉིད་སྟོན་པའི་
 མདོ་ཀུན་བརྟུས་མཛད་པ་ཡིན། དེས་ན་འདི་སྟོང་བ་ཉིད་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་མདོ་
 ཡིན་ཞིང་ཚོམ་པ་པོ་གཅིག་གིས་བརྩམས་པ་ཡིན།

ང་ཚོས་ནམ་རྒྱུན་བཤད་སྟོལ་ལ། རྩ་བ་ཤེས་རབ་དེ་ཐོག་མར་གསུངས་
 རས་རིགས་ཚོགས་ལྟག་མ་ལྟ་བུ་པོ་དེ་ཡན་ལག་རབ་བྱེད་སོ་སོ་ནས་འབྲེལ་བ་ཡིན་

ཡང་། རྒྱལ་པོ་དེ་རྩོམ་པ་པོ་གཅིག་གིས་བཅུ་མ་པ་དང་། དུམ་རྒྱུ་མ་འབྲིང་བསྐྱུ་
གསུམ་ལ་དངོས་བསྟན་དང་སྤྲུམ་དོན་གྱི་བསྟན་བྱ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་དངོས་བསྟན་
སྣང་ཉིད་གྱི་རིམ་པ་དེ་ཐོག་མར་འབྲེལ་བའི་མིའི་རྟེན་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བྱེད་གཞན་ལ་མ་
སྟོན་པར་གསུངས་པ་ཡིན་པས། འེར་བྱིན་གྱི་མདོའི་དགོངས་འབྲེལ་དུ་གྱུར་པའི་
འིང་རྟེན་སྟོལ་འབྲེད་དུ་བཞག་པ་ཡིན། རྒྱལ་པོ་དེ་ཐོག་མར་གསུངས་པ་ཡིན་ཡང་དེ་
དག་ལ་སྲ་བྱི་ཡོད་པས་ཅིག་ཅར་དུ་གསུངས་པ་ནི་མ་ཡིན། དེས་ན་མདོ་ཀྱན་བཏུས་
ལས་སྣང་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་ཡང་། འེར་བྱིན་གྱི་མདོའི་དགོངས་འབྲེལ་དུ་གྱུར་པའི་
འིང་རྟེན་སྟོལ་འབྲེད་ལ་རིགས་ཚོགས་རྒྱལ་པོ་ལས་གཞན་པ་བཤད་མེད་པ་ཡིན།

དེ་བཞིན་དུ་རྗེ་བཙུན་བྲམས་མགོན་གྱིས་མཛད་པའི་བྲམས་ཚོས་སྡེ་ལྔ་
ལས་མདོན་རྟོགས་རྒྱུ་ཁོ་ན་འིང་རྟེན་སྟོལ་འབྲེད་ལ་བཞག་པ་ནི། དུམ་རྒྱུ་མ་འབྲིང་
བསྐྱུ་མ་གསུམ་གྱི་སྤྲུམ་དོན་གྱི་ཆ་དེ་ཐོག་མར་གཙོ་བོར་འབྲེལ་བའི་འབྲེལ་བྱེད་ཡིན་
པས་རེད། སྤྱིར་མདོན་རྟོགས་རྒྱུ་མ་བཅུ་མ་པའི་སྲ་རོལ་དུ་མགོན་པོ་སྐྱ་སྐྱུབ་གྱིས་
རིན་ཆེན་སྤོང་བའི་སྐབས་སུ་རྒྱ་ཆེ་བའི་རིམ་པ་སྤྲུམ་དོན་གྱི་ཆ་དམིས་བྱིན་པ་དངོས་
སུ་གསུངས་ཡང་། གཙོ་བོར་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཏེ། གཙོ་བོར་ནི་དངོས་བསྟན་སྣང་
ཉིད་གྱི་ཆ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་མདོན་རྟོགས་རྒྱུ་དེ་སྤྲུམ་དོན་གྱི་ཆ་ཐོག་
མར་དངོས་སུ་གསུངས་པ་ཅུ་མ་གྱིས་འིང་རྟེན་སྟོལ་འབྲེད་དུ་སྐྱུབ་པ་མ་ཡིན་པར་
གཙོ་བོར་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་ཆ་ནས་སྐྱུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

དོགས་པ་ནི། རྗེ་བཙུན་གྱི་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་ལས། རིགས་ཚོགས་
རྒྱལ་པོ་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཡུལ་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་

གཞུང་བཞི། དུལ་ཅན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་ཐར་བ་ཐོབ་པའི་ལམ་གྱི་རྩ་བར་སྟོན་
པའི་གཞུང་གཉིས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་
གཞུང་བཞི་ལས་མ་བཤད་པ་ནི། དངོས་བསྟན་གྱི་ཆ་ནས་ཡིན། གོང་དུ་རིགས་
ཚོགས་དུག་པོ་དེ་ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོའི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་བསྟན་སྟོང་
ཉིད་ཐོག་མར་གཙོ་བོར་འགྲེལ་བ་ཡིན་གསུངས་པ་དང་འདི་གཉིས་གྱི་དགོངས་པ་མི་
འགལ་བར་གསུང་བུལ་བ་དགོས། གལ་སྲིད་སྟོན་སྟོང་རྒྱག་དགོས་ན། གཞུང་དེ་
གཉིས་ཀས་སྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་བསྟན་པར་མཚུངས་པའི་བྱིར་བེར་རྒྱ་ལེད།

སྟོན་གྱི་གཞུང་འདི་ནི་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལྷགས་གཞིར་བྱས་ནས་གསུངས་
པ་འདྲ་པོ་ཡོད། རི་ལྟར་ན། དུལ་ཅན་དེ་རྟོགས་གྱི་ལམ་དེ་ཐར་བ་ཐོབ་པའི་ལམ་གྱི་རྩ་
བར་སྟོན་པ་ལ་རིགས་པ་དུག་ཅུ་བ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྲེན་པ་ཐོབ་པའི་ལམ་གྱི་རྩ་
བར་སྟོན་པ་ལ་རིན་ཆེན་སྲེང་བ་གསུངས་པ་བཤད་པས། ཐར་བ་ཐོབ་པའི་ལམ་གྱི་རྩ་
བ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དགོས་པར་འཆད་མཁན་ལ་རང་རྒྱུད་པ་འོང་ས་
མེད་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་སྦྱིར་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལྷགས་ལ་ཁོས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་
ཤེས་རབ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། སྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པར་
སྦྱབ་མི་ལུས་ཏེ། བརྒྱད་སྟོང་པ་དེ་འཁོར་ལོ་བར་བ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པས་དེས་སྟོང་
ཉིད་དངོས་སུ་བསྟན་པ་མ་ཟད་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་དངོས་སུ་བསྟན་
པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། དེས་ལྷག་པ་ཤེས་རབ་གྱི་བསྐབ་པ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་
བྱིར། རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་ལ་ལྷག་པ་ཤེས་རབ་གྱི་བསྐབ་པ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་དང་
སྟོང་ཉིད་བསྟན་པ་གཉིས་འགལ་བར་སྦྱབ་མི་ལུས་ན་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལྷགས་ལ་ཡང་

རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་

རྒྱུ་རྒྱུ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དེ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱིས་གཙོ་བོར་བཤད་
 པ་མ་གཏོགས་མཐོན་པོ་རྒྱུ་རྒྱུ་གྱི་རིན་ཆེན་མེད་པའི་སྐབས་སུ་བསྟན་ཀྱང་གཙོ་བོར་
 མ་བསྟན་ཞེས་འགྲེལ་དགོས་ཏེ། དེ་རྣམ་ཡིན་ན་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དེ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་
 མདོའི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་གྱུར་པའི་ཤིང་རྩའི་སྲོལ་འབྲེད་ཡིན་པར་རྒྱུ་མི་རྒྱུ་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །བྲམས་ཚོས་སྡེ་སྡེའི་ནང་ནས་དབྱུས་མཐའ་དང་ཚོས་དབྱིངས་རྣམ་འབྲེད་
 གཉིས་དང། མདོ་སྡེ་རྒྱན་གསུམ་པོ་དེ་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་སྦངས་
 བས་གཙོ་བོ་སེམས་ཅམ་པའི་རྒྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས་གསུངས་
 ཡོད། རྒྱུ་རྒྱུ་མའི་སྐབས་སུ་ཁམས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྡིང་པོ་དེ་བསྐྱིབ་བྱ་སྐྱིབ་
 རྱེད་གྱི་དཔེ་དབྱུ་དོན་དབྱུའི་སྐོ་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ནི་རིགས་གྱི་སྐབས་སུ་
 གསུངས་ཡོད། ཁམས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྡིང་པོ་ཟེར་རུང་མ་ཟེར་རུང་སེམས་
 སྡིང་གི་ཚོས་ཉིད་ལ་གསུངས་པ་ཡིན། རྒྱུ་རྒྱུ་མས་སྡོང་བ་ཉིད་དངོས་སུ་བསྟན་ཀྱང་
 ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་གྱུར་པའི་ཤིང་རྩའི་སྲོལ་འབྲེད་དུ་མ་བཞག་པ་
 བཞོན་མཚམས་གཙོ་བོར་འགྲེལ་བའི་བསྟན་བཙུག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སྡེ་རོལ་དུ་
 བཀྲལ་བེན་པའི་ཕྱིར།

མོན་ཀྱང་རྩ་བ་ཤེས་རབ་གྱིས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བསྟན་མི་བསྟན་གྱི་
 སྐོར་ལ་ཡིག་ཆ་ཁག་སོ་སོ་མི་མཐུན་པ་ཡིན། རྒྱལ་ཚབ་རྗེའི་སྡོད་འཇུག་དར་རྒྱུ་གཤིག་
 སྐབས་སུ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་ཀྱང་བསྟན་པར་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་
 འབྲངས་ནས་གསུང་མཁན་ཞིག་ཡོད། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་རྒྱལ་ཚབ་གྱིས་དེས་རྒྱ་ཆེ་

བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་གང་ཡང་མ་བསྟན་ན་དེ་སྐྱ་སྐྱ་བ་གྱི་གཞུང་གཙོ་བོ་མི་འགྲུང་བར་
 དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་སྲིད། འོན་ཀྱང་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་དེས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་
 རིམ་པ་མ་བསྟན་པར་གསུངས་ཡོད། གང་དུ་ན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས་
 སོ། །དེར་པ་རོལ་པོའི་རྩོད་པ་ལ་རྩ་ཤེ་དེ་ཐེག་ཆེན་སུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྟན་
 བཅོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་མ་བསྟན་པ་གང་ཞིག་སྟོང་ཉིད་ནི་
 ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་བསྟན་པའི་སྲིར་ཞེས་རྩོད་པ་ན། འོན་དེ་ཐེག་ཆེན་སུན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་མ་
 བསྟན་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སློན་ནས་སྟོན་པའི་བསྟན་
 བཅོས་ཡིན་པར་གསུངས་ཡོད། རྒྱ་མཚན་གཞན་ནི། དབུ་མ་འཇུག་པ་དེ་རྩ་ཤེ་ལ་
 ཟབ་རྒྱས་གཉིས་ཀྱི་སློན་ནས་འཇུག་པ་དང་། རྩ་ཤེ་ཡིས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་མ་
 བསྟན་ཀྱང་རིན་ཆེན་སྲེང་བ་ནས་ཁ་བསྐངས་ཉེ་སྟོན་ཞིང་། རྩ་ཤེའི་དོན་ཡིད་ལ་བྱས་
 བས་བསམས་པ་དེའི་ཆེ་ཟབ་རྒྱས་གཉིས་ཀ་ཡིད་ལ་བྱེད་དགོས་ཉེ། དེ་ལྟར་མི་བྱེད་
 བར་རྩ་ཤེ་ལས་ཟབ་མོའི་སློབ་པ་ཁོ་ན་བསྟན་པར་བསམས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཡིད་ལ་བྱེད་
 བ་གང་ཟག་དེ་ལ་དབུ་མ་འཇུག་པ་བརྩམས་པའི་དགོས་པ་སྟོར་བར་འགྲུང་རོ། །དེ་
 ལྟར་ཡང་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། དེའི་སྲིར་རྩ་ཤེའི་དོན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཆེ།
 འཇུག་པ་ལས་གསུངས་པ་འདི་རྣམས་བྲན་ནས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་ཀ་ཚོགས་
 པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མ་བྱུང་ན། གང་ཟག་དེ་ལ་དབུ་མ་འཇུག་པ་
 བརྩམས་པའི་དགོས་པ་གཉིས་སྟོར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིར།

སྲིར་རྩ་ཤེ་ཡིས་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་བསྟན་ཀྱང་། དེ་

བསྟན་པ་ཅམ་གྱིས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བསྟན་པར་མི་འདྲི་ག་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་
 ལྟར་འདྲི་ག་ཅེ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་དེ་རྒྱ་རྟེན་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་ན་ཐེག་ཆེན་
 གྱི་རིགས་སང་པ་དང། དེ་ནས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་གྱི་སའི་བར་གྱི་ལམ་ཉམས་
 ལེན་གྱི་རིམ་པ་ཆ་ཚང་བ་བསྟན་པ་ཞིག་ལ་འདྲི་ག་ ཅ་ཤེ་ཡིས་དེའི་རིམ་པ་གཙོ་བོར་
 མ་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱབ་ཁོང་འཇམ་གླིང་འདིར་ལེབས་པའི་
 དགོས་དོན་གཙོ་བོ་ནི། དེའི་ཆེ་དེའི་དུས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་དེ་རྗེ་ཞན་དུ་
 སོང་ནས་མེ་རོ་ལྟར་གྱུར་པ་དང། ཐེག་དམན་གྱི་བསྟན་པ་དེ་རྗེ་ཆེར་དར་བའི་སྐབས་
 ཡིན་པས། གཙོ་བོ་འགོག་ལུལ་ནི་དངོས་སྐྱེ་བས་འདོད་པའི་གཞན་དབང་བདེན་པར་
 གྲུབ་པའི་གྲུབ་མཐའ་དེ་ཡིན། དངོས་སྐྱེ་བ་ལ་རྒྱ་རྟེན་རྗེ་ཆེན་པོ་ནས་འབྲས་བུ་སངས་
 རྒྱས་གྱི་སའི་བར་གྱི་ལམ་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་མ་
 ཟད། དེ་འདྲའི་ལམ་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་དེ་ཁོང་ཚོས་ཁས་ཀྱང་མི་ལེན་པ་ཡིན། དེའི་
 ཕྱིར་གཙོ་བོ་གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་སྟེང་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་
 པ་གཙོ་བོར་གཏན་ལ་ཐབ་པར་བྱས།

ཕྱོགས་གཅིག་ནས་ཅ་ཤེའི་རྗེ་ཆེན་ནང། ཅ་བ་ཤེས་རབ་གྱི་དངོས་གྱི་
 ཕྱོགས་སྐྱ་ལ་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་མ་གཏོགས་སེམས་ཅམ་པ་བཞག་མེད། ལྟེན་དངོས་སྐྱ་
 པ་ཅམ་མ་ཟད། ཕྱོགས་སྐྱང་ཡབ་སྐྱས་གྱི་རིགས་པ་ནི་དངོས་སྐྱེ་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་འིན་ཏུ་
 སྐྱ་བ་ཡིན་ཀྱང་རིགས་པ་སྐྱ་བའི་ཁས་ལེན་དེ་དངོས་སྐྱེ་བའོག་པའི་ཕྱོགས་སྐྱར་མི་
 སྐྱབས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། གཙོ་བོར་ཐེག་དམན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་དེ་ཆེས་ཆེར་དར་བའི་
 སྐབས་ཡིན། དེའི་ཆེ་དུས་ལ་པའི་གྲུབ་མཐའ་མ་ཟད་སེམས་ཅམ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཡང་

ཉམས་པ་ཡིན།

རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སློབ་ནས་བསྟན་ཚུལ་རྗེ་ལྟར་ཡིན་པ་
 དེ་སློབ་གཉེན་བའམ་དགོ་ཚུན་སྲུ་ཡིན་རུང་འདུམ་བདེ་པོའི་སློབ་ནས་ཐག་གཅོད་གྲེང་
 རྒྱ་ཚམ་མ་ཡིན་པར་རྗེའི་དགོངས་དོན་རྗེ་ཡིན་གསལ་པོ་ལོན་ནས་རིགས་པས་མི་
 གཞོད་པ་ཞིག་དགོས་པ་ལས་གཞན་དུ་ན་དགོ་ཚུན་དེས་གསུངས་པ་དང་སྟམ་ནས་
 གཞན་གྱིས་ཀྱང་དགྲ་བ་མེད་པར་གཡམ་རྒྱལ་གིས་ཕྱིན་ན་རྗེའི་བསྟན་པ་ལ་སློབ་
 ལོར་གྱིན་ཡོད། དཔེར་ན་མདོའམ་བསྟན་བཅོས་དེས་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་
 ཡས་པའི་སློབ་ནས་སྟོང་ཉིད་བསྟན་མི་བསྟན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། སྤྱི་བོ་དེས་སྟོང་ཉིད་
 རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སློབ་ནས་བསྟན་པའི་ཚད་དང་། གང་ཟག་རང་
 ཉིད་གྱིས་སྟོང་ཉིད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སློབ་ནས་རྟོགས་མི་རྟོགས་
 གྱི་ཁྱད་པར་འཛོག་ཤེས་པ་དགོས། འདི་དག་གི་འཛིན་མཚམས་ནི་གཞུང་ནང་ལ་
 གསལ་ཁ་མེད་པས་དཀའ་གནས་ཤིག་ཡིན། ཐེག་དམན་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མདོ་
 ལས་སྟོང་ཉིད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སློབ་ནས་བསྟན་པ་མེད་པའི་རྗེ་
 རིན་པོ་ཆེས་ཐག་བཅད་ཟིན་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཐེག་པ་སྤུན་མོང་བའི་མདོ་ལས་དེ་ལྟར་
 བསྟན་པ་ཡོད་པར་མདོན་ཞིང་། དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུམ་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་
 ཅན་ལམ་ཞུགས་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་སློབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་
 ཐེག་ཆེན་རིགས་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ལ་ལམ་ཞུགས་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། སྟོང་
 རྗེ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་ལ་སྤྱེས་མ་ཐག་པ་དེའི་ཕྱིར།

རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སློབ་ནས་རྟོགས་ཚུལ་ལ་འགའ་ཞིག་

གིས། ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་ལ་སྟོང་བ་ཉིད་རིགས་པ་མདོར་བསྡུས་པའི་སྐོན་ས་
 ཉོགས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་གང་ཟག་ལ་སྟོང་ཉིད་དེ་རིགས་པ་མང་པོ་བསམས་པའི་
 སྐོན་ས་ཉོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ཟེར་བ་ཙམ་གྱིས་སྦྱབ་མི་ལུས་ཉེ། ཐེག་
 དམན་གྱི་གང་ཟག་ལ་དབང་པོ་རྣམ་པོ་ཅན་ཡོད་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་གང་ཟག་དབང་
 རྣམ་པ་ཡང་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་མ་སྐྱེས་པའི་སྤྱོད་ལ་དུ་སྟོང་ཉིད་རིགས་པ་མང་པོའི་སྐོ་
 བས་ཉོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་རྒྱད་ལ་མ་སྐྱེས་པའི་ཐེག་ཆེན་རིགས་
 ཅན་དེ་དག་གི་རྒྱད་ལ་སྟོང་ཉིད་ཉོགས་པའི་སྐོ་ཡོད་པ་ནི། རྒྱད་ལྔ་མའི་དང་རྟེན་གཤམས།
 དོན་འདི་ལ་དབག་ན་དབང་པོ་རྣམ་པོ་ས་ཐར་བ་ཙམ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐོ་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་
 སྟོང་ཉིད་ཉོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ཤེས་པར་གྲུའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་གྲུབ་པོ། །ཐེག་
 ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དེས་སྐྱེས་ཀྱི་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་སྐོབ་པ་ལ་སྐྱེས་ཀྱི་འབྲིང་དང་ཐུན་
 མོང་བའི་ལམ་ལ་སྐོབ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་བདེན་བཞི་མི་རྟག་སོགས་
 བཅུ་དྲུག་གི་གནས་ཚུལ་ལ་བསམ་སྐོ་བཏང་ནས་འགྲོ་དགོས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་དེ་
 འདྲའི་རིགས་ཅན་དེས་སྟོང་ཉིད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྐོན་ས་
 ཉོགས་པ་མེད། སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་ཉན་རང་གི་རྒྱད་ལ་མེད་པའི་ཐབས་སྟིང་རྗེ་ཞིག་
 ཡིན་པས་ཐབས་ཁྲད་པར་ཅན་ཞིག་མིན། སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་རྒྱད་ལ་སྐྱེས་མ་ཐག་པ་དེས་
 གྲང་ཐབས་ཁྲད་པར་ཅན་གྱིས་ཟེན་པ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་རྒྱད་ཀྱི་སྟིང་རྗེ་དེ་སྤྱུག་བསྡུས་
 གྱིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་སྐོབ་པར་འདོད་པའི་སྟིང་རྗེ་ཡིན་པས། སྐོབ་འདོད་ཀྱི་
 སྟིང་རྗེ་ཐེག་དམན་གྱི་རྒྱད་ལ་མེད་པ་ནི་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། འདིའི་སྟིང་རྗེ་
 གསུམ་ནི་དམིགས་པ་གསུམ་པོ་གང་ལ་དམིགས་གྲང་། སེམས་ཅན་ཐབས་ཅན་སྤྱུག་

བསྐྱེད་མཐའ་དག་ལས་བསྐྱབ་པར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས། ཉན་རང་གི་སྡིང་
རྩེ་དང་བྱུང་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེད། །ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ། ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་ལ་སྡིང་
རྩེ་ཡོད་ཀྱང། དམིགས་ལུལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང། འབྲེལ་འདོད་ཀྱི་དེ་མེད་པས་སྐྱོབ་འདོད་
ཅམ་ཡོད་པའོ། །འདི་ནི་གོ་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡིན། སྤྱད་བསྐྱེད་གྱིས་མནར་བ་ལ་མི་
བཟོད་པར་གང་དག་སྟམ་པའི་སྡིང་རྩེ་ཆོད་མེད་སྐྱེ་བ་ཡོད་ཀྱང། སྤྱད་བསྐྱེད་དེ་ལས་
སྐྱོབ་པར་འདོད་པའི་སྐྱོབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་བ་སྐྱོབས་ཆེན་པོ་དེ་མེད་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་
མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རང་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རང་གཅོ་ཆེ་བར་འཛིན་པའི་སྐོ་
དེས་བར་དུ་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན། སྡིང་རྩེ་ཆེན་པོ་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ན་གཅེས་
འཛིན་གྱི་སྐོ་དེ་དོར་བས། ཐེག་དམན་གྱི་རང་ལམ་དེ་དོར་བ་ཡིན།

དེས་ན་སྡིང་རྩེ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ཐག་པའི་རིགས་ངེས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྡིང་
ཉིད་རྟོགས་པའི་སྐོ་ཡོད་ཀྱང་དེ་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྡིང་ཉིད་
རྟོགས་པའི་སྐོ་མ་ཡིན། རྒྱ་མཚན་ནི། རྩེ་ལོ་པོ་ཆེའི་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས།
འདི་ལ་གཉིས། སྡིང་རྩེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་གཅོ་པོའི་རྒྱུད་བསྟན་བ་དང། བྱང་སེམས་
གཞན་གཉིས་ཀྱི་ཡང་ཅ་བར་བསྟན་པའོ། །ཞེས་རྒྱ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ཡང་ཅ་བར་
གསུངས་པས། འདིར་བསྟན་སྡིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དེ་འདིར་བསྟན་གཉིས་མེད་རྟོགས་པའི་
སྐོའི་རྒྱུར་སོང་བ་ཡིན། སྡིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྐོ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་རིགས་ངེས་རྒྱུད་ལ་སྡིང་
རྩེ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཀྱང་དེ་འབྲེལ་སྡིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྐོ་དེ་གཉིས་མེད་རྟོགས་པའི་སྐོ་ནི་
མ་ཡིན་དགོས་ཏེ། རྒྱ་དེ་སྐོ་དུ་མ་སོང་བའི་བྱིད།

འདིར་བསྟན་ཆོས་གསུམ་ནི། འདིར་བསྟན་སྡིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང། འདིར་

བསྟན་གཉིས་མེད་རྟོགས་པའི་རྫོ་སྟེ་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་རྫོང་ཉིད་
རྟོགས་པའི་རྫོ་དང་། འདིར་བསྟན་བྱང་རྒྱུ་གི་སེམས་ཏེ་བྱ་རམ་གིང་ཤུན་ལྷ་བྱའི་
སེམས་བསྐྱེད་བཙུག་མའི་གནས་སྐབས་དེ་ཡིན་གྱི། བྱང་རྒྱུ་གི་སེམས་དངོས་
གནས་པ་དེ་མིན་ནོ། །འདིར་བསྟན་བྱང་རྒྱུ་གི་སེམས་དང་། བྱང་རྒྱུ་གི་སེམས་
གཉིས་པོ་དེ་ལ་དམིགས་རྣམ་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱང་བར་མེད་ཀྱང་། བཙུག་མིན་གི་སྲོང་
བ་ཐོན་མི་ཐོན་ལ་བྱང་བར་ཡོད། དམིགས་རྣམ་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱང་བར་མེད་བ་ནི།
དགོངས་པ་རབ་གསལ་ནང་མདོ་གཉིས་བྲངས་ནས་དེ་དག་སོ་སོར་བསྟན་པའི་བྱང་
རྒྱུ་གི་སེམས་དེ་དམིགས་རྣམ་གི་བསྟན་ཚུལ་གི་ཆ་ནས་མདོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་
གསུངས་པ་དང་མི་འདྲ་ཡང་། འཇུག་པ་རང་འགྲུལ་ལས་བཤད་བ་དང་། མདོན་རྟོགས་
རྒྱན་ལས་བཤད་བ་གཉིས་ལ་དམིགས་རྣམ་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱང་བར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
མེད་བར་གསུངས་ཡོད།

འདིར་བསྟན་ཚོས་གསུམ་པོ་དེ་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་བའི་རྒྱ་རུ་བཤད་བ་
ནི། དབང་པོ་རྣེ་རྒྱལ་གཉིས་ཀའི་དབང་རུ་བྱས་བ་ཡིན། འོན་ཀྱང་རྒྱལ་པོ་ལ་བྲབ་བ་
མེད། འགའ་ཞིག་གིས། འདིར་བསྟན་ཚོས་གསུམ་པོ་དེ་དབང་པོ་རྣེ་རྒྱལ་གཉིས་ཀའི་
རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དབང་པོ་རྒྱལ་པོའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་དེ་སྟོན་རུ་
མ་སོང་བར་སྲོད་འབྱུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཅའི་མེ་དང་སོག་མའི་མེ་དང་སྐྱར་ནས་
ཚོད་ཀྱང་འདི་ནི་སྐབས་འདིར་གོ་བ་མ་ལོན་པའི་ཚོད་བ་ཡིན་པས་འདི་གཉིས་ནི་གོ་
རྒྱ་མི་འདྲ་བ་ཡིན།

ལོག་སྐྱའི་རྒྱ་སྐར་ཟེལ་གཞོན་པའི། །

དཔལ་ལྷན་ལྷ་བའི་ལེགས་བཤད་གྱི། །
འོད་དཀར་སྒྲེང་བས་གསལ་བྱས་པ། །
ལྷ་མའི་དེན་གྱིས་མཐོང་བའི་ཚོ། །
བདག་གི་ཡིད་ཀྱི་ངལ་གསོ་ཐོབ། །

ཅེས་པ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་དོན་ལ་ལོག་པར་སྐྱབ་སྐྱར་མ་ལྟ་བུ་མང་
བ་དག་དཔལ་ལྷན་ལྷ་བ་བྲགས་པའི་ལེགས་བཤད་ལྷ་བའི་འོད་དཀར་པོའི་སྒྲེང་བ་
དེས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ནས་གསལ་བར་བྱས་པ་དེ་ཉིད། ལྷ་མ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་
དབྱུངས་གྱིས་མི་དང་མི་འབྲུག་པའི་ཚུལ་དུ་ཐོག་མར་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཡང་
ཡང་གསུངས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་དབྱིས་ཕྱིན་པར་མཐོང་བས་ན་ངལ་གསོ་ཐོབ་པ་བྱུང་།
དེ་ཚེ་རང་གཞན་སྡེ་པ་ཡི། །ཞེས་སོགས་སྒྲོ་ཀས་གསུངས་པ་ལྟར། སྟོན་མར་རང་
གཞན་གྱི་སྡེ་པའི་གཞུང་མང་དག་ལ་སྐྱུངས་པ་ན་ཐེ་ཚོམ་གྱི་བྱ་བར་ཚུད་ནས་གཏུང་
བ་སྐྱེས་པ་དེ་ལས་ཕྱོལ་བ་བྱུང་གསུངས། སྤྱིར་རྗེ་པོ་ཆེས་སྲུང་སྟོབ་གཉེར་གནང་
ས་གཙོ་བོ་ནི་གཙང་ཕྱོགས་ཡིན། དེའི་སྐབས་སུ་གཙང་ཕྱོགས་དེ་སྟོབ་གཉེར་གྱི་སྡེ་
ཚེན་པོ་ཡིན་ཀྱང་དུས་དང་སང་ནི་སྤྲད་ཀྱི་ཕྱོགས་དེ་ཡིན། སྐབས་འདིར་དཔལ་ལྷན་
ལྷ་བའི་ལེགས་བཤད་དངོས་སུ་གསུངས་ཀྱང་། མགོན་པོ་སྐྱ་སྐྱབ་དང་། སངས་རྒྱས་
བསྐྱུངས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་ཀྱང་བཞག་ཚོགས་སྐབས་འདིར་ལོག་པར་སྐྱབ་མཁན་གཙོ་བོ་
ནི་སེམས་ཚུལ་པ་དང་དབྱུང་མ་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཡིན།

ཡིག་ཆ་གཞན་གྱི་ནང་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་དེ་ཐལ་འབྱུང་བའི་ཤིང་རྟེའི་
སོལ་འབྲེད་དུ་འཛོག་ཀྱང་། རྗེ་བཙུན་པའི་ཡིག་ཆའི་ནང་དཔལ་ལྷན་ལྷ་བ་བྲགས་པ་

བཞག་ཡོད། གཞན་གྱི་དགོངས་པ་བཞེས་ས་གཙོ་བོ་ནི། མགོན་པོ་སྐྱ་སྐྱབ་གྱི་གཞུང་
 ཚུ་ཤེ་ཡི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་འཕགས་པ་ལྷན་སྡོད་ཀྱི་བཞེ་བརྒྱ་ཅན་གྱི་དབུ་མ་བཞེ་
 བརྒྱ་པ་གསུངས་པའི་ནང་དུ་ཐལ་རང་གི་ཁྱད་པར་གསལ་ལོར་མ་སྤེ་བར་དབུ་མ་པའི་
 གཞུང་སྤྱི་ཙམ་པའི་དགོངས་པ་བཀའ་བས་བོད་གྱི་མཁས་པ་སྡེ་མ་རྣམས་གྱིས་
 གཉིས་ཀ་ལ་གཞུང་སྤྱི་མའི་དབུ་མ་པ་ཞེས་གསུང་གིན་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་གར་པའི་
 མཁས་པ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང། འཕགས་པ་ལྷ་དེ་མགོན་པོ་སྐྱ་སྐྱབ་དང་ཁྱད་མེད་ལྷ་བུར་
 རོས་འཛིན་གནང་གིན་ཡོད། ཐལ་རང་སོ་སོར་གྲུས་ས་ནི། སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་
 སྐབས་ནས་ཡིན་ཏེ། ཞོང་གིས་ཚུ་ཤེ་ཡི་དགོངས་པ་དེ་ཐལ་འགྲུར་དུ་ཐོག་མར་བཀའ་
 བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། ཐོག་མར་བཀའ་བའི་འགྲེལ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་ཡིག་ཆ་
 གཞན་འགའ་ཞིག་གི་ནང་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་ཐལ་འགྲུར་པའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་
 འབྱེད་ཡིན་པར་གསུངས། འོན་ཀྱང་རྗེ་བཙུན་པས། སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་ཐོག་མའི་
 འགྲེལ་བྱེད་ཡིན་ཀྱང། ཐལ་འགྲུར་པའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་དུ་མི་འཛོག་པར་དཔལ་
 ལྷན་སྡོད་བཀའ་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རང་ལ་ཉེ་བའི་བྱུང་མཐའ་དབུ་མ་རང་
 རྒྱུད་པ་དང་སེམས་ཙམ་པ་སྤོགས་སྡེ་གཙོ་བོར་བརྩེད་ནས་དེ་ལ་དམིགས་སྤྲུག་པའི་
 དགལ་པ་རྒྱས་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྲུར་བས་རང་རིག་གཏན་ནས་མི་འདོད་
 པས་རང་རིག་འགོག་པའི་སྤོགས་སྡེ་གཙོ་བོར་སེམས་ཙམ་པ་བརྩེད་བ་ཡིན། སངས་
 རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་འགྲེལ་བ་བརྒྱ་སྡེ་ལི་ཉའི་སྐབས་སུ་རང་རྒྱུད་པ་དང་སེམས་ཙམ་
 པ་གཉིས་ལ་དམིགས་སྤྲུག་པའི་དགལ་པ་རྒྱས་པར་མ་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གལ་སྲིད་
 རང་རྒྱུད་པ་ལ་དགལ་པ་དེ་ལྟར་མཛད་ཡོད་ན། སྤོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྱེད་ཤིན་ཏུ་

མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཞེས་འབྲུག་པ་འོང་མི་སྲིད་པས་ཐལ་བརྒྱུག་གི་སྐབས་སུ་
 སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྲུང་དང་རྒྱུད་པ་ཡིན་པ་འོས་མེད་དུ་བྱས་ནས་འབྲེལ་བ་བརྒྱ་ལྷ་ལི་
 ༡༥་སྟོན་བརྗོད་དོན་མེད་པ་ཡིན། ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལ་སངས་རྒྱལ་
 བསྐྱེད་སྲུང་དང་འོང་གཉིས་ལ་ལྷ་བ་བདག་མེད་འདོད་ཚུལ་དང་རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་པ་ལ་
 གྲུང་བར་མི་འདུག་སྟེ་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ནི་ལེགས་བཤད་སྟེང་པོ་ལས།
 ལེགས་ལྷན་ལ་ཡང་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྲུང་དང་རང་ཉིད་རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་མི་ལེན་མི་
 མ་ཐུན་སྟེ་པ་ལི་འདུག་གི་རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་པ་འོས་མེད་དུ་བྱས་པའི་ལུགས་སུ་
 ལྷང་དོ། །དེའི་གནད་ཀྱིས་ཀྱང་རང་ཉིད་དང་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྲུང་གཉིས་ལ་ཆོས་དང་
 གང་ཟག་ལ་རང་བཞིན་འགོག་པའི་དགག་བྱ་ལ་གྲུང་བར་ཡོད་པར་མི་བཞེད་
 དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིད།

དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་བྲགས་པས་དབྱ་མ་འཇུག་པའི་སྐབས་སུ་སེམས་ཚམ་བ་
 རྩོགས་སྒྲ་གཙོ་པོར་བཟུང་ནས་རང་རིག་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། མགོན་པོ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱིས་
 ཅ་ཤེའི་སྐབས་སུ་གཙོ་པོ་བཀག་མེད། སྤྱིར་རང་རིག་འདོད་མཁན་ནི་སེམས་ཚམ་བ་
 དང་། མདོ་སྤེ་བ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པའི་དབྱ་མ་རང་རྒྱུད་པ་བཅས་ཡོད་ཀྱང་།
 རིགས་པ་སྤེ་པོས་ནི་རྩོགས་སྐྱང་ཡབ་སྐས་ཀྱི་ཆོད་མའི་གཞུང་ནས་བཤད་པ་དེ་ཡིན།
 སྤྱིར་སེམས་ཚམ་པའི་འདོད་པ་ཡིན་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་འདོད་མི་རུང་བར་
 ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། སྟོན་དཔོན་རྩོགས་སྐྱང་གི་ཆོད་མ་ཀྱུན་བཏུས་ཀྱི་
 མཚོན་བརྗོད་ནང་། ཆོད་མར་གྱུར་པ་འགྲོ་ལ་ཕན་བཞེད་པ། རྟོན་བ་བདེ་གཤེགས་
 སྟོན་ལ་བྱུག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་པའི་ཆོག་རྐང་གཉིས་པོ་དེས་བརྗོད་བྱ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་

བོ་དང་། རྟེན་གྲུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཆ་ཚང་བ་བསྟན་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ནི།
 དཔལ་ལྷན་ཚོས་གྲགས་ཀྱི་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་སྐབས་སུ་ལུགས་ལྡོག་གི་རིམ་པ་
 བཤད་པ་ན་རྟེན་གྲུབ་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཆ་ཚང་བ་དང་། ལུགས་འབྱུང་སྐབས་
 གྱི་རིགས་པ་བཞི་པོ་དེས་རྟེན་གྲུབ་ཚེ་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བསྟན། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་
 གྲགས་པས་ཀྱང་རྣམ་འགྲེལ་ལེ་ལུ་གཉེས་པ་ལས་རྟེན་གྲུབ་ཚེ་རྒྱུད་གི་སྤྱི་བཤད་གྱི་ལམ་
 ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་བསྟན་པ་ལས་ལྷག་པ་ཞིག་བསྟན་རྒྱ་མེད། འོན་ཀྱང་ཐུན་མོང་
 མ་ཡིན་པའི་ལྟ་བུའི་འདོད་ཚུལ་ལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད། སེམས་ཅམ་པས་ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་
 རང་རིག་རྒྱབ་པ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱབ་ལུགས་རི་ལྟར་ཡིན་པ་བརྟན་པོ་དགོས་པ་ཡིན། རྗེ་
 རིན་པོ་ཆེས་རང་རིག་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་སུ་གཟུང་ན་སྤྱི་ཚོལ་ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་མ་གྲུབ་
 བ་དང་། རྫོང་བྱེད་ཡོད་དེ་ཞེས་བཟུང་ན་རང་རིག་ཡོད་དེ་ཞེས་བ་དང་ཁྱད་མེད་ཏུ་
 འགྱུར་བས་ཉགས་ཚོས་དཔེ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་ཁྱབ་པ་དེ་ཚོད་གཞིའི་
 རྫོང་ཏུ་རྒྱབ་མི་རུས་པར་གསུངས་པ་ཡིན། དེས་ན་སེམས་ཅམ་པས་ཐལ་འགྱུར་བ་
 ལ་རང་རིག་རྒྱབ་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་གང་བཞོད་པ་དེ་གསལ་པོ་དགོས་པ་ཡིན། དེ་
 གསལ་པོ་བྱུང་བ་ན་ཐལ་འགྱུར་བས་དེ་འགོག་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་གསལ་པོར་ཤེས་
 དགོས་པ་ཡིན། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་སེམས་ཅམ་པའི་རིགས་པ་གང་འདྲ་ཡིན་པ་གསལ་
 པོར་བཤད་པ་མེད་ཀྱང་། སེམས་ཅམ་པ་ལ། རྫོང་བ་སྤྱི་ཅམ་པ་རྒྱབ་ན་སྤྱི་ཚོལ་ཐལ་
 འགྱུར་བ་ལ་གྲུབ་ཟིན་པ་དང་། རྫོང་བ་ཁྱད་པར་ཅན་རྒྱབ་ན་སྤྱི་ཅམ་དང་གཅིག་པ་ཡིན་
 པར་གསུངས། ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཐད་ལ། དེང་སང་པལ་ཆེ་བས་ཤེས་པ་
 ཡིན་ན་རྫོང་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ་གསུང་གིན་འདུག་ཀྱང་འདི་ནི་ཉ་ལས་དགོས་པའི་ཚིག་

ཡིན། འདི་ནི་སྤྱོད་བའི་དོན་མ་རྟོགས་པའི་སྐྱོན་ཡིན་པ་མ་ཟད། དེ་ལྟ་བུ་དེས་སྤྱོད་བ་
ཅམ་སྐྱབ་ན་སྤྱོད་མཁུ་འགྲུང་བ་ལ་གྲུབ་ཟིན་པ་ཡིན་པས་ཞེས་པའི་རིགས་པ་སྤྱོད་
བ་ཡིན་ནོ། །

མཛད་པ་ཀུན་ལས་གསུང་གི་ནི། །
མཛད་པ་མཚོག་ཡིན་དེ་ཡང་ནི། །
འདི་ཉིད་ཡིན་ཕྱིར་མཁས་པ་ཡིས། །
འདི་ལས་སངས་རྒྱས་རྗེས་བྲན་ལྟོས། །

ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱལ་བའི་སྐྱབ་གསུང་ལུགས་གསུམ་གྱི་མཛད་པའི་ནང་ནས་གསུང་
གི་མཛད་པ་མཚོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དུས་དེར་སངས་རྒྱལ་སྐོབ་གཉེར་གནང་རྒྱ་
བྱུང་བ་ནི་གསུང་གི་མཛད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན། དེ་ཡང་རྟོག་འགྲུང་གི་སྟེང་
ནས་སྤྱོད་བ་དེས་པ་འདི་ཉིད་གྱིས་སངས་རྒྱས་ལ་རྗེས་སུ་བྲན་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན།

སྐྱོན་དེའི་རྗེས་སུ་རབ་ཏུ་བྱུང་གྲུང་ཉེ། །
རྒྱལ་བའི་གསུང་ལ་སྐྱུངས་པ་མི་དམན་ཞིང་། །
ནལ་འགྲོར་སྤྱོད་ལ་བཅོན་པའི་དགོ་སྤོང་ཞིག། །
བྲང་སྤོང་ཆེན་པོ་དེ་ལ་དེ་ལྟར་གྲུས། །

ཞེས་པ་འདིས། བྲང་སྤོང་ཆེན་པོ་བདག་ཅག་གི་སྐྱོན་པ་ལ་གྲུས་པ་སྐྱེས་
ལུགས་བསྟན།
མཇུག་ཏུ་དགོ་བ་བསྟོན་པ་ནི།

སྟོན་པ་སྐྱོན་མེད་པའི་བསྟན་པ་དང་། །
མངལ་བ་འདི་འདྲ་སྐྱོན་མེད་ཀྱི་ཡིན་པས། །
དགེ་བ་འདི་ཡང་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །
བཤེས་གཉེན་དམ་པས་འཛིན་པའི་རྒྱ་རྒྱ་བསྟོ། །

ཞེས་པ་འདིས་རང་གི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་བཀའ་རིན་ལ་བཞེན་ནས་
སྟོན་པའི་བསྟན་པ་དང་མངལ་བར་གསུངས་པ་ཡིན། བམ་རྒྱུན་བཤེས་གཉེན་བསྟོན་
ཚུལ་དེ་གཞུང་གི་དབུ་རྒྱ་གསུངས་པས་སོ་སོས་ངོས་ནས་དད་པ་དག་སྤང་གང་ཡོང་
སྤྱད་དགོས་པ་ནི་རྩ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན། རྩོགས་གཞན་ལ་ཡང་ལེགས་ཆ་ཡོད་མེད་གང་
ཡང་རྒྱུང་སོ་སོས་གང་ཡང་མཐོང་སྟེ། སྟོན་རང་གི་སྟེང་ལ་ཡོད་པ་དང་། ལེ་ལན་
རང་ལ་འདེད་དགོས་པ་ལས་གཞན་ལ་འདེད་ཡས་མེད་པ་ཡིན། དད་པ་དག་སྤང་
སྤྱད་ན་རང་ལ་ཁེ་སྤོང་ཡོད་པ་ལས་པ་རོལ་སོ་ལ་ཁྱད་པར་འབྱུང་རྒྱ་མེད། མཐའ་
མར་སོ་སོའི་ལམ་ཁ་སོ་སོས་བཅའ་ནས་འགྲོ་རྒྱ་རེད་མ་གཏོགས་དགེ་སྤྱད་སོ་སོས་
དང་བ་སྤྱད་རོགས་བྱས་ན་བསམ་པ་མེད། ཐོག་མར་དགེ་ཚུན་བསྟོན་པ་ན་གྱི་དང་སྟོ་
བ་འཕྲད་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་དབུད་པ་སྤྱད་བྱ་བས། དེ་ནས་ཤོག་ལྟེ་གཅིག་གི་འབྲེལ་
བ་ཞིག་བྱུང་བ་ན་ད་གས་འཕྲུལ་པ་ཡིན་གྱི་ངེས་པར་དུ་མང་སོ་དགོས་པ་མེད།

ཕན་མང་དེ་ཡི་བསྟན་པ་འང་སྟེན་པའི་མཐའ། །
ངན་རྟོག་རྒྱུང་གིས་རྣམ་པར་མི་གཡོ་ཤིང་། །
བསྟན་པའི་ངང་ཚུལ་ཤེས་ནས་སྟོན་པ་ལ། །
ཡིད་ཆེས་རྟེན་པས་རྟོག་རྒྱ་གང་བར་ཤོག། །

ཅེས་པ་འདིས། འགྲོ་བ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བན་པར་མངོན་པའི་བདག་ཅག་གི་
སྟོན་པའི་བསྟན་པ་དེ་ཙམ་བརྒྱུག་ཏུ་གཏོང་བའི་གཞན་གྱི་ངན་རྟོག་གིས་མི་གཡོ་བར་
སྲིད་མཐའི་བར་དུ་གནས་པར་ཤོག།

བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་དེ་ཉིད་གསལ་མངོན་པ། །
ཐུབ་པའི་ལུགས་བཟང་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ། །
ལུས་དང་ལྗོག་ཀྱང་བཏང་ནས་འཛིན་པ་ལ། །
སྐད་ཅིག་ཅམ་ཡང་སྟོན་པར་མ་གྱུར་ཅིག །
འདྲེན་པ་མཚོག་དེས་དཀའ་བ་དབག་མེད་གྱིས། །
ནན་ཏན་སྟོང་པོར་མངོན་ནས་སྐྱབ་པ་འདི། །
ཐབས་གང་ཞིག་གིས་འཕེལ་བར་འགྱུར་སྐྱམ་པའི། །
རྣམ་པར་དཔྱོད་པས་ཉིན་མཚན་འདའ་བར་ཤོག། །

ཅེས་པ་འདིས། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པས་བསྐྱལ་བ་ནས་བསྐྱལ་བའི་བར་དུ་
དཀའ་ངལ་བསྟོན་པའི་བསྟན་པ་དེ་མི་ཉམས་པོང་འཕེལ་གྱི་ཕྱིར་དུ་ཉིན་མཚན་གང་
དུ་འང་རྣམ་དཔྱོད་གྱིས་འདའ་བར་ཤོག་ཅེས་པའོ། །

ལྷག་བསམ་དག་པས་ཚུལ་དེར་བཙོན་པ་ན། །
ཚངས་དང་དབང་པོ་འཛིག་རྟེན་སྟོང་བ་དང། །
ལེགས་ལྡན་ནག་པོ་ལ་སོགས་སྤང་མས་ཀྱང། །
གཡེལ་བ་མེད་པ་རྟག་ཏུ་ལྷོགས་བྱེད་ཤོག། །

ཅེས་བས་ཚོས་སྐྱོད་སྐྱོད་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་བ་ལ་ཉེས་སྐྱོན་མེད་པའི་
གོགས་ཀྱི་དཔེ་སྐྱོན་ལམ་བཟང་བར་མཛད་བ་ཡིན།

ཞེས་བ་འདི་ནི་སེར་གྲེས་གཙང་མཁན་བྱུང་པ་སྐྱོང་བཟང་ཚེ་རིང་མཚོག་གིས་
སེར་གྲེས་ལྷ་བ་ཁང་ཚོན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བླ་བྲ་གངས་བརྒྱ་སྟག་ཁ་ཤས་ལ་
པ་རྗེ་ཉེན་འབྲེལ་བསྟོད་པའི་བཀའ་བྲིད་མཛད་པའི་སྐྱ་སྟེར་ལས་པ་བ་བལྟས་བཀྱིས་
བ་འདིས་ཀྱང་། རྒྱལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་མཐའ་དབྱས་ཀྱི་ཏུ་ཁྱབ་བ་དང་། འདིག་ཉེན་
གྱི་སྐྱེ་འགོ་རྣམས་འཆེ་མེད་ཞི་བདེའི་དཔལ་ལ་དུས་རྟག་ཏུ་རོལ་སྟབ་པར་གྱུར་ཅིག་
ཅེས་བསྟོ་སྐྱོན་དང་བཅས། ཟིན་གྲིས་བ་སེར་གྲེས་ལྷན་མ་གྲུ་བྱམས་བ་ཚོས་དབང་
གིས་ཕྱི་ལོ་ ༡༠༡༠ ལྷ་ ༠༩ ཚེས་ ༠༡ ལྷེ་དམངས་གཙོའི་དུས་ཚོན་ཉིན་མཇུག་
ལེགས་པར་གྲུབ་པའོ། །

བར་བྱང་སློན་ཚིག།

ཕྱི་རྒྱལ་གྲོལ་ཞེ་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་གྲུ། །
 གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཚོས་ཚུལ་དལ་འབབ་སྐྱེད། །
 ཚིག་གི་ཐེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །
 དྲི་མ་ཡོངས་འཐུད་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅི་འདི། །

 དཔར་དུ་བསྐྱུན་པའི་རྣམ་དཀར་ཕྱང་པོའི་མ་ཐུས། །
 ཡང་དག་ཚོས་ཀྱི་སྐོ་མོ་སྐོང་ཐག་བརྒ། །
 གདངས་ཉེ་རྒྱད་ལྗེའི་འགོ་བ་མ་ཐུས་པ། །
 དེས་ལེགས་ལོར་བྱའི་མཛོད་ལ་དབང་འཕྲོར་ཤོག། །

ཅེས་བ་འདི་ཡང་དེར་དུས་ཡིད་བསྐྱུབས་ཀྱིས་རྒྱད་བརྒྱུས་པའི་སྐྱ་སྐྱེའི་
 རྒྱལ་སྐྱོད་མི་བཟང་པས་གངས་སྐོངས་ཚོས་ལྷན་གྱི་ཞིང་དུ་ཐུབ་པའི་བསྐྱུན་བ་རིན་པོ་
 ཚེ་ཉིན་མོའི་སྐྱང་བ་ལྟར་འབར་བ་དེ་ནི་མིང་གི་ལྷག་མ་ཅས་དུ་ཉམ་ཉེས་བར་བྱས།
 རྩོགས་དང་རྩོགས་ན་དུས་ཐུན་གྱི་མཚོན་ཆ་སོགས་གདུག་པའི་གཞོན་འཆེ་བྱ་གྱུའི་
 རྒྱོར་བ་ནི་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་དར་བ་སོགས་སྐོ་ཀྱན་ནས་སྐྱ་བདོའི་རྒྱད་ཚོགས་མཚོ་
 ལྟར་བརྗོལ་བ་འདི་དག་ལྷག་མེད་དུ་ཞི་ཞིང་། བྱང་རྩོགས་པོད་ཁ་བ་ཅན་དུ་བསྐྱུན་པའི་

མེ་རོ་སྐར་ཡང་སྐར་བཞེན་གསོས་ཏེ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་སྡོངས་འདིར་ཡང་ཐུབ་
པའི་བཞེད་དགོངས་ཏེ་མ་མེད་པ་དར་རྒྱས་སུ་འཕེལ་སྤྲད་དང་། འཛམ་གླིང་ཡངས་
པའི་སྡོན་ལ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་རྣམ་འདྲེན་སྤྲུལ་སྤྲེད་འདིར་ལུགས་སྐོ་ཀུན་
ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕྲུལ་ལེགས་ཚོགས་ཏུ་མའི་ཆེད་ཏུ་དམིགས། བང་བསྟན་
གྲུབ་མཐའ་དེས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དབར་ཏུ་བསྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འགྱུར་གང་ལའང་
སྐར་ཚོག་པའི་དགེ་བསྟོན་སྡོན་ཚིག་ཏུ་སྤྲུལ་དགེ་སྟོང་ཚོས་སྐྱ་བ་དག་དབང་སྟོ་
བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྐར་བའོ། །།